JOSIP PEČARIĆ:
MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN

Josip Pečarić

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN

Zagreb, 2023.

Urednica i priprema za tisak*:*
Anđela Hodžić

KAZALO

UVOD

Nekome se može učiniti neobičnim ali samo sam jednom poslao svojim prijateljima nešto o Miri Glavurtiću. Naime na sveučilištu smo ja i jedan moj kolega skoro svakodnevno razgovarali o tekućim političkim temama. Jednom me je upitao kako mu nikada nisam ništa rekao o Miru Glavurtiću koji je kao ja i Kotoranin i doselio je u Zagreb iz Beograda. Iznenadio sam se da zna za Glavurtića, a on mi je rekao da je upravo pročitao sjajan intervju s Mirom objavljen u Vijencu. Vjerojatno Miro nije ni znao da sam odmah poslao taj intervju na svoje adrese. Naime, Miro nije bio na mojoj listi a i ne znam je li uopće koristio e-mail. Zapravo ima puno sličnosti nas dvojice Kotoranina u Zagrebu. Vidimo kako su od njega – sigurno ne slučajno – pokušali u RH napraviti Srbina, a ja sam izvjesno vrijeme figurirao kao ruski znanstvenik, pa i u istraživanja Sveučilišta u Stanfordu. A iz matematičkih časopisa su znali za moju adresu stavljati: Zagreb Rusija.
Zato je bilo prirodno da reagiram na tvrdnje o njemu kao Srbinu, a kao dio ovog Uvoda dajem taj njegov intervju iz Vijenca.

Akademik Josip Pečarić

Vijenac 435
Likovna umjetnost, Naslovnica, Razgovor

Miro Glavurtić, slikar i književnik

HRVATI NE SILAZE S KRIŽNOG PUTA

Mediala nije bila ništa drugo nego prikriveni pokret protiv komunizma / Da se ne govori o prošlosti žele oni koji su stvarali zločinačku prošlost / Hrvati se boje svoje sjene / Zagreb je posljednji komunistički i udbaški grad u Europi / Nije progon samo kada vas hapse i zatvaraju, nego i kada bdiju nad vašim mišljenjem i stvaranjem / Danas se komunisti deklariraju liberalima, ali nikako ne mogu prihvatiti ništa što nije njihovo mišljenje / Proglašavanje jednoga zla boljim od drugoga najveće je zlo koje se čovječanstvu događa / Strašno je kada jedan državnik uništava svoj narod, a to Josipović radi / Iluminati teže čovjeku neofilu – čovjeku koji voli sve novo, a progone neofobe – one koji strahuju od novoga / Za mene je danas književnost mnogo više od pisanja

Razgovarao Andrija Tunjić

Miro Glavurtić, slikar, književnik, idejni začetnik beogradske umjetničke grupe Mediala, već sedamnaest godina, otkako je protjeran iz Beograda, živi u Hrvatskoj. Osim što je izniman slikar te autor knjiga *Satana, Pakao, Glas zvekir, Psine* itd. Glavurdić je uvijek bio katolik i antikomunist, provokativan polemičar i autor brojnih intrigantnih eseja ne samo o umjetnosti nego i o društvenim fenomenima. Bez dlake na jeziku govorio je o svemu o čemu se mnogi ne usude ni misliti. Takav je i u ovom razgovoru.

Snimio: Mirko Cvjetko

Otkako ste prije sedamnaest godina prognani iz Srbije, iz Beograda, živite u Hrvatskoj. Zašto ste morali iz Beograda?
Morao sam zbog raznih ucjena i stalnih prijetnji smrću, ne samo meni nego i pokojnoj supruzi i kćeri. Prva je otišla kći u London, a supruga i ja na nesreću došli smo u Hrvatsku.

Zašto na nesreću?
Zato što su mi se gotovo iste stvari događale ovdje u Hrvatskoj, gdje sam zapravo već nestao. Prije svega nestao sam iz javnoga života, a to meni znači i da me nema.

Znači li to da je Hrvatska vješta u odstranjivanja ljudi iz javnog života?
Nije tako samo u Hrvatskoj, ali sa svojim političarima, s novinarima kolumnistima, da i ne spominjem druge institucije i ljude, Hrvatska je prije svega antihrvatska. Za račun međunarodnih sila vodi antihrvatsku, izdajničku politiku. Mesić je izdajnik, Josipović također, naravno i Sanader. Općenito hrvatska je elita izdajnička, osim jadnoga puka koji je naučen da šuti.

Evo, vi ne šutite.
Ja ne da imam razloga da govorim, nego imam razloga da urličem. Zato bih najviše volio da me se likvidira. To mi jedino nedostaje u biografiji.

Smrt svakoga stiže kad mu je vrijeme.
To je točno, ali nije svejedno umrijeti kukavički ili umrijeti ratujući sa zlim silama kao što sam radio. Cijeli sam život ratovao, oko mene sve je rat. Nekada sam u svojim tekstovima i vizijama nagovještavao građanski rat u Hrvatskoj, a danas ga ponekad priželjkujem.

Zašto?
Zato što je to jedini način da se oslobodimo udbaša s Pantovčaka, i uopće iz života i kulture Hrvatske. Ne znam što Mesiću i Josipoviću treba jedan Budimir Lončar ili otac i sin Perković, što će im djeca udbaša i kosovaca.

Zar i oni nisu zaslužni za stvaranje hrvatske države?
Jesu. Ali kakva je to država u kojoj se samoubijaju dragovoljci Domovinskoga rata, u kojoj se generale izručuje političkom sudu i oduzimaju im ordenja, kao da su ordenja igračke za djecu? Koja je to država kada jedan Glavaš više vjeruje zakonima BiH nego hrvatskim zakonima, pa radije robija u Zenici nego u hrvatskim zatvorima? Mučno mi je živjeti u takvoj državi, ali sam na to prisiljen. S gotovo osamdeset godina ne mogu se seljakati kao mladić.

U Beogradu ste počeli i postali netko, pa kako je počelo?
Dovoljno mi je bilo doći u Beograd, u otvoreni kulturni centar, gdje sam se upoznao s ljudima koji su imali isti stav kao ja.

Kakav je bio taj stav?
Bio je protukomunistički. Mediala nije bila ništa drugo nego prikriveni pokret protiv komunizma. Svi smo bili antikomunisti. Prigodno smo smislili ime koje je trebalo zavesti, ali je ono itekako proizlazilo iz našega antikomunizma. Med je značio najbolju hranu, a svi znamo da je ala zmaj kojega svatko u sebi ima. Koji uništava.

Dakle, vi ste istodobno medili i žderali komunizam?
Tako nekako. Med je sladak, a ala je gorčina. Ja sam se hranio gorčinom.

Gnjev i ogorčenost poticajni su za umjetnost?
Sve je poticajno. I rat je poticajan, i zločini su poticajni, ali živjeti u svijetu zločina znači, kako su istovremeno rekla dva američka pisca H. P. Lovecraft i Ambrose Bierce, živjeti loyghor. To je riječ koju su oni skovali, a znači proizvoditi efekte zločina koji su nekada genijalna slika ili pjesma, ili nova svijest. Zagreb je područje osobito velikih komunističkih zločina.

Je li to bio razlog da iz Kotora odete u Beograd, a ne u Zagreb?
Iz tih krajeva mi smo tada gravitirali prema Beogradu, koji je bio metropola države, Zagreb gotovo i nije postojao u našoj svijesti. Na koncu, Hrvati su stvarali Jugoslaviju koju Srbi nisu htjeli jer su već imali svoju državu.

Koji su to Hrvati stvarali Jugoslaviju?
Stvarali su je hrvatski kler i hrvatska inteligencija. Kompletni kler bio je za tu državu jer su bili protiv Beča i Budimpešte. Jedino je Papa bio protiv, ali ga nitko nije slušao. Vodeći čovjek te ideje koja je bila poticaj iluminata bio je J. J. Strossmayer. Trebalo je uništiti Austro-Ugrasku kao katoličku i monarhističku, Beograd i Prag bili su poligoni odakle se to radilo.

Čega se sjećate iz djetinjstva; rata, poraća, Informbiroa?
Sjećam se svega, a najviše se sjećam leševa koje su proizvodili komunisti. Prvo što sam vidio kada su komunisti došli na vlast bilo je klanje.

Autoportret – rađen posebno za *Vijenac*

Komunisti su klali? Učili smo da su to radili samo ustaše i četnici. Komunisti su bili najveći koljači u povijesti. I nisu samo klali nego su i nabijali na kolac i pekli žive ljude. O tome su knjige napisane.
Treba li govoriti o takvoj prošlosti?
Da se ne govori o toj prošlosti žele oni koji su stvarali tu zločinačku prošlost. Zbog žrtava nužno je o njoj govoriti, to je dužnost svih onih koji ne žele da se ponovi takva prošlost.

Jeste li tada čuli za Bleiburg?
Naravno da sam čuo. Samo u Crnoj Gori mi to nismo zvali Bleiburg nego Zidani Most.

Vi ste dakle znali više nego što se znalo u Hrvatskoj?
U Hrvatskoj su o tome šutjeli mnogi koji su to znali.

Je li strah bio razlog?
Da. Jedan od efekata *loyghora* je šutnja, strah. Hrvati se boje svoje sjene, oni su kukavice.

Koliko se u Beogradu znalo za zločine komunizma, je li se govorilo o tome?
Samo smo o tome i govorili. Logorologija je odredila Danila Kiša, čitavo njegovo stvaralaštvo. Nakon svih pročitanih knjiga o zločinima komunizma i logorima Kiš je izjavio da ne zna o čemu drugom i može pisati osim o tome. To je i napisao na više mjesta, pogotovo u Francuskoj, gdje je živio i radio kada je pisao *Grobnicu za Borisa Davidoviča*.
Često sam spominjao pa i u nekrologu Kišu da smo se zajedno 1965. spremali braniti Budimpeštu od Sovjeta. Točnije rečeno poginuti. Kada je Kiš umirao kao kršćanin na mađarskom su Parlamentu demolirali crvenu petokraku. Dovoljno za jedan osmjeh na licu umirućeg Kiša.

Kako je bilo družiti se s komunistima? S njima ste se družili, zar ne?

Jesmo. Komunisti su nas trebali, prilazili su nam i družili se s nama. Među njima bilo je udbaša, doušnika i pokajnika, kao što će to postati i blajburški zločinac Simo Dubajić. Bilo je komunista koji su se kajali zbog počinjenih zločina, ali ideologija se nikada nije pokajala. I dan-danas u Hrvatskoj neki se time ponose. Eto, Luka Bebić javno se hvali što je bio komunist.

Bili ste im purgatorij?
Na neki način. Svi su oni znali za naše antikomunističke stavove. Ja sam otvoreno govorio protiv komunizma, policija me zbog toga istraživala, a zbog katoličanstva zvali su me biskup.

Družili ste se i s Milovanom Đilasom, jednim od komunističkih ideologa.
S njim sam se družio poslije izlaska iz zatvora.

Je li Đilas poslije zatvora bio demokrat?
On nikada nije mogao biti demokrat. I danas se u *NIN-u* vodi polemika tko se s njim sukobio na temu vjere u jednom beogradskom društvu. Čak je Đilasov sin zabranio jednu knjigu jer nije govorila istinu.

Što je istina?
Istina je da sam se ja tada sukobio s Đilasom.

Zašto ste se sukobili?
Đilas je pričao u društvu u kojem su bili Borislav Pekić, Matija Bećković, Mirko Kovač itd. o tome kako su u ratu partizani „pričešćivali“ katoličke svećenike ubijajući ih. Pod izgovorom da će ih pričestiti svećenicima su stavljali cijevi pištolja u usta i pucali. Društvo se smijalo, samo sam ja prosvjedovao. U knjizi koju je zabranio Đilasov sin to se pripisuje Pekiću.

Zašto?
Zato što je pamćenje krhko ili se radi o nekim mistifikacijama koje ne razumijem.

Jeste li se družili i s komunistima koji su bili iz Hrvatske?
Bilo je među njima i Hrvata i Slovenaca i Makedonaca i Bosanaca... Priključio nam se i Svetozar Vukmanović Tempo, koji je ubio brata svećenika, da bi bio primljen u ekskluzivno društvo velikih komunista. Komunisti su se morali odreći svoje svijesti i savjesti, svoje tradicije, zavičaja, vjere, a često i rođenoga brata. Tempo je počeo skupljati slike, osobito se družio sa slikarom Ljubom Popovićem, od kojega je kupio mnogo slika. Sada je u Galeriji SANU izložba njegove kolekcije.

Od svih komunista s kojima ste se družili, koji su na vas ostavljali dojam liberalnijih? Jesu li to bili Slovenci ili Srbi? Ili možda Hrvati?
Hrvati su bili žestoki komunisti, počevši od Tita koji je bio, to treba uvijek reći, jedan od deset najvećih zločinaca u povijesti ljudskoga roda. Ali mi još nismo raskrstili s Titom niti ćemo čini se ikada raskrstiti. Zagreb je posljednji komunistički i udbaški grad u Europi. Sve je pod vlašću komunista i Udbe.

Vratimo se umjetnosti. Jednom ste mi rekli da ste odmah postali poznati i slavni.
Ne tako doslovce, ali bilo je vrlo brzo, imao sam 23 godine.

Kako se to postigli?
Okupio sam darovite, genijalne ljude i stvorili smo Medialu, koja je odmah postala slavna. Tu su bili Leonid Šejka, Olja Ivanjicki, Ljubo Popović, Dado Đurić, Milić Stanković, Vlado Veličković... Dado je danas možda najveći živući svjetski slikar. Ali to smo i onda znali. On je sada sigurno vodeći slikar u Parizu.

Pričali ste mi kako ste crtali u hotelu Mažestik i kako vam je prišao neki srpski akademik i rekao da ćete biti slavni.
Srpski nadrealist Marko Ristić najavio je da ću biti „slavno ime“, to je zapisao u svojem dnevniku u Krležinu časopisu *Literatura*, a taj akademik bio je tadašnji predsjednik SANU Ljubomir Nedić. Dok sam crtao, prišao mi je, pogledao moje crteže i rekao: Vi ste genijalni, vi ćete uspjeti odmah. To je bilo sredinom pedesetih godina, neposredno poslije mojeg dolaska u Beograd, tek što sam nacrtao prve crteže. Od tada sam u Beogradu prodao između tri i četiri tisuće slika i crteža. Nedavno su mi iz Beograda naručili tristo slika i crteža. Čuo sam da će mi prirediti i retrospektivnu izložbu.

Je li točno da će vam uskoro tiskati i novu knjigu poezije?
Pet dana nakon što je u *Vijencu* objavljen ciklus pjesama *Romski car* nazvao me izdavač iz Beograda i pjesme uvrstio u svoj program. Ako već nije tiskana, knjiga će biti objavljena do Beogradskog sajma knjige. Objavljenim pjesmama dodao sam još mnoge druge o Romima. Ah, Romi su kao i ja stalno prisiljeni na seljenja i lutanja, ja sam sada Rom.

Tako se osjećate posljednjih sedamnaest godina ili ste se tako osjećali i prije?
Osjećao sam se i prije. Ja sam komunizam doživljavao kao progonstvo jer sam bio progonjen od komunizma na razne načine. Nije progon samo kada vas hapse i zatvaraju, nego i kada bdiju nad

vašim mišljenjem i stvaranjem. No moram reći da se poslije to mijenjalo, komunisti su shvaćali zablude i prihvaćali naše društvo. Prihvaćali su promjene. Doduše, te su promjene i dalje morale biti u granicama njihova svjetonazora. I danas imate u Hrvatskoj bivših komunista koji ne mogu prihvatiti demokraciju, progone križ i svjetonazor koji je suprotan njihovu. Više se ne deklariraju komunistima nego liberalima, ali nikako ne mogu prihvatiti ništa što nije slično njihovu mišljenju.

Je li Mediala bila protest i protiv socrealizma u umjetnosti?
Da. To se nastavljalo na znameniti Krležin govor protiv socijalističke umjetnosti u Ljubljani. Ali mi nismo bili samo protiv socrealizma nego u cjelini i protiv moderne umjetnosti, osobito protiv nadrealizma, koji je bio u službi revolucije, kako su nadrealisti pisali i kako su nazvali svoj časopis *Nadrealizam u službi revolucije*. Svi ti nadrealisti bili su komunisti, štoviše staljinisti. Zato nismo mogli prihvatiti nadrealizam.

U nekim tekstovima piše da je Mediala bila „protiv erotike i da je preferirala humor, ironiju, grotesku..."
Nismo imali neku striktnu estetiku, mi smo je stvarali u hodu, ali prije svega nastojali smo okupiti različite stvaraoce, s različitih pozicija, i usmjeriti ih prema nekom središtu okupljanja, prema središnjoj točki, koju smo zvali *mediala*. Takvih središnjih točaka bilo je u modernom dobu dosta. Takva je točka npr. *Omega*, filozofa Teilharda de Chardina. Svi su oni projicirali središnju misaonu točku okupljanja i sažimanja neke nove europske kulture, u konačnosti neke nove renesanse.

U tekstovima ste pisali i da se naslanjate na renesansu i klasicizam.
Da, mi smo se više okretali tradiciji bez obzira koliko smo bili moderni. To moderno koje smo stvarali i koje je bilo oko nas nastojali smo sintetizirati u neko buduće integralno slikarstvo.
Koje nikada neće umrijeti... kako je to zapisala Olja Ivanjicki.

Koje će biti nova renesansa. Zapravo smo to najavili i tako se to manje-više događalo u jednoj sferi našeg stvaralaštva.

Koliko je tadašnja srpska umjetnost, njezina tradicija, bila poticajna i je li uopće mogla utjecati na vaše stvaralaštvo?
Beograd je bio kao velika retorta, tamo je mogao uspjeti svatko tko je imao talenta. Nije bilo predrasuda, ljudi su htjeli novo i dobro. Zato su prepoznali dobre slikare, prepoznali su moje crteže, moje pisanje, prepoznali su Medialu, koja se obraćala i europskoj tradiciji. Naravno, među nama je bilo i nekih koji su sanjali Dušanovo carstvo.

Kao Milić Stanković, poznatiji kao Milić od Mačve?
Da. On i još neki poslije su počeli veličati to carstvo, što je naravno bila utopija kao i svaka utopija. To je bila, to volim istaknuti i zato sam napisao *Romskoga cara*, žudnja za izgubljenim imperijem. Hrvatska je živjela u imperiju koji se zvao Austro-Ugarska, ali jer je bila utemeljena na katoličanstvu bila je srušena. Zato su hrvatski politički i intelektualni krugovi bili za Jugoslaviju, zato su radili na tome da se u Beogradu instalira tzv. jugoslavenski Pijemont. No mnogi nisu bili samo za Jugoslaviju nego su bili i prosrpski opredijeljeni, pisali su ćirilicom, nosili šajkače... Ivo Andrić priklonio se srpstvu i iz Beograda pisao Bogdanu Radici: Što čekaš, posrbi se kao što sam se i ja posrbio.

Mislite da se iskreno i do kraja posrbio?
Ne znam je li se posrbio iskreno ili je to bio samo njegov kukavičluk, ali ostao je Ivo, a nije postao Jovo. Ja se nisam posrbio, ja sam podrijetlom Hrvat i uvijek sam se smatrao Hrvatom.

U Beogradu vam to nisu zamjerali ili su vas zato zvali biskup?
Ja sam bio aktivan katolik, a poslije Drugog vatikanskog koncila bio sam aktivan u obrani katoličke tradicije, koja je nakon Koncila osporavana. Osobito je osporavana u Zagrebu u krugu oko Kršćanske sadašnjosti, što su komunisti znali prepoznati i potaknuti. Mnogi su surađivali s Udbom. Eto sada se otkriva da je i sjemeništarac Ivo Sanader bio suradnik.

Je li vam slikarstvo nedovoljno da kažete sve što vas „muči“ pa zato i pišete?
To je stjecaj okolnosti. Recimo kada nemam atelijer ili kada putujem, tada pišem i crtam. Za mene je danas književnost mnogo više od pisanja, zato sve više preferiram usmenu književnost, sve mi je draže propovijedati nego pisati.

Jer ljudi malo čitaju?
Da. Hrvati malo čitaju. Zato je Krleža rekao: Nitko ne čita teksta.

Zašto se onda često govori da su Hrvati načitani, obrazovani, fini, kulturni...?
Ljudi općenito vole prikrivati nedostatke kojih su svjesni. Zato to ističu.

Mislite li da ljudi čuju što im govorite?
Imam učenike i sljedbenike koji me čuju. Njima se volim obraćati, njima ne moram pisati, s njima razgovaram.

Rekli ste mi da ste proljetos imali nastup na beogradskoj televiziji koji je trajao tri sata. O čemu ste govorili tri sata?
Tri sata sam razgovarao, ali emitirana su dva. To je u Beogradu izazvalo veliki interes među mladim ljudima koji me nisu poznavali, a koji su stasali i sazreli u vrijeme mojeg izgnanstva. Da tamo i nisam bio poznat, s tim razgovorom na TV Košava postao bih.

Jeste li razgovarali i o protjerivanju iz Srbije?
I o tome. Zatim o Srbiji, o Hrvatskoj, o sudbini, o kršćanstvu, o masoneriji... Voditelj Milomir Marić u jednom me je trenutku upitao: Ima li ustaša u Zagrebu?

I što ste mu odgovorili?
Odgovorio sam mu: Mariću, u Zagrebu nema ustaša. Izbij iz glave te stereotipe, to nije točno. Zagrebom i Hrvatskom vladaju komunisti. To mu se svidjelo. Ali Srbima je svejedno vladaju li Zagrebom ustaše

ili komunisti, oni su protiv jednih i drugih. Srbi su u osnovi antikomunisti i monarhisti.

A Hrvati?
Hrvati su protiv svake države. Jer ne znaju da se država mora štititi, a ne krčmiti; ruše svaku državu, a poslije se kaju. Hrvati su individualisti i ne znaju što je zajedništvo, samoljubivi su i ako ne moraju ne vole nikoga tko ne misli kao oni. Hrvatski mentalitet je sluganski, radije će slušati stranca koji im ne želi dobro nego svojega najpametnijega. Nesretan narod, koji ne silazi s Križnog puta.

Mislite da su skloni mazohizmu?
Ne znam kako bih nazvao to što još trpe Mesića ili Josipovća, koji vrijeđaju žrtve komunističkih zločina na beskrajno bezobziran način. To je mazohizam.

Dokle će Hrvati trpjeti?
Kako se sada ponašaju, trpjet će uvijek. To je posljedica strašnih zločina nad njima. Trebalo bi jednom otkopati sve te kosti komunističkih zločina i spremiti ih u veliku kosturnicu, to bi bila katarza. U mnogim komunističkim državama postoje muzeji žrtava komunizma, čak i u Albaniji, u Tirani, a u Hrvatskoj se o tome i ne razmišlja. Ako se to ne dogodi, teško Hrvatskoj.

Pričali ste mi da ste nedavno u tramvaju čuli razgovor dvojice mladića koji su govorili o formiranju trojki za borbu protiv fašista. Susrećete li fašiste?
Ne susrećem fašiste, nego tzv. antifašiste. To što su govorila ta dva mladića nije ništa do ideologija i praksa komunizma. Oni su dokaz da u ovom gradu postoje škole koje opet stvaraju buduće komesare koji će se odjednom pojaviti i pronaći nove žrtve.

Jako se bojite komunizma?
Da se bojim, ne bih ovako govorio čitava života. U prvom mojem objavljenom tekstu prva rečenica glasila je: „U djetinjstvu sam volio čitati jedan list koji se zvao *Pakao ili komunizam u Crnoj Gori,* koji

je uređivao Grigorije Božović.“ On me definitivno odgojio kao antikomunista. Detaljno je pisao o komunističkim zločinima i objavljivao zastrašujuće fotografije. To je bio horor mojeg djetinjstva.

Napisali ste da su „izdaja, ubojstva, diktatura odlike komunizma, da je vrijeme komunizma vrijeme bogova, tenkova, doušništva, progona, zatvora“. No čini se da su zaboravljena ta zla komunizma?
Jesu, zaboravljena su. Na djelu je memorocid, sustavno se radi na uništenju memorije. Na tome rade i mediji. Sve rade da se komunističko zlo zaboravi, a s druge strane pišu i govore da se fašističko zlo ne smije zaboraviti. Selekcioniranje zla, proglašavanje jednoga zla boljim od drugoga najveće je zlo koje se čovječanstvu događa. To je Zagreb kako ga ja vidim.

Zašto je tako?
Zato što je u Zagrebu bilo više od četrdeset komunističkih stratišta. Manje-više znam gdje su ta gubilišta. Kosti iz tih masovnih grobnica same izlaze na površinu, a vlast umjesto da ih iskopa i upokoji, ona ih zatrpava misleći da će tako ostati neotkrivene. Moj prijatelj Ivica Reljković gotovo je otkopao nekoliko grobnica jer grad i vlast ništa ne žele učiniti. Ni pravosuđe neće ništa učiniti. Kao ni Društvo Hrvatskoga zmaja. Među nama su zločinci za koje se zna da su zločinci, a nitko ništa neće učiniti.
Sadašnji predsjednik, koji je osim pravnik još i kompozitor, dakle netko tko bi i po tome trebao biti humanist, izjavljuje da je „kapa partizanka kapa ljubavi“. To mi je dokraja smučilo život u Hrvatskoj. Isti taj Josipović je na tzv. Dan pobjede rekao da je sve dobro što su uradili partizani i partizanke. Tako se nešto monstruozno teško može reći. A njemu je to bilo lako.
Strašno je kada jedan državnik uništava svoj narod, a to Josipović radi. Svojim izjavama on narod polarizira, osuđuje na vječni rat i uči krivoj istini. On u Srbu otkriva spomenik srpskim četnicima koji su ubijali Hrvate i odlazi u Varivode, ali ne i u Škabrnju. Ne vjerujem da se može učiniti išta gore od toga. To je gore od Kreontove zabrane

Antigoni da pokopa jednoga brata. Prezirem ga. To vjerojatno nećete objaviti, ali si dopuštam drskost da to nazovem pravim imenom. Poslije tih njegovih mračnih izjava razmišljao sam da mu vratim Domovnicu, a onda sam ipak shvatio da mi je on nije ni dao.

Josipović je možda vjernik komunizma. Jeste li ikada vjerovali u komunističku utopiju?
Nikada nisam vjerovao ni u jednu utopiju.

Vjerujete li u raj?
Vjerujem, ali to nije utopija, to je onostrano. To nije na temporalnom planu, to nije u svijetu, to je s one strane smrti. S drugim dolaskom Krista to će možda biti uspostavljeno, ali tada neće biti pakla na zemlji, neće djelovati i vladati na razini zemlje.

Rekli ste da vas je podupirao Marko Ristić, srpski nadrealist, koji je bio, kako sam negdje pročitao, „krvava ličnost komunizma“.
U Srbiji je Ristić bio važan, a bio je mračan jer je svojevremeno napisao tekst objavljen u *Politici* koji će odvesti u smrt 153 beogradska intelektualca odmah nakon Drugoga svjetskog rata. Taj i takav Ristić bio je najbolji prijatelj Miroslava Krleže, o tom dirljivom prijateljstvu, o ta dva pola jugoprijateljstva gdje s beogradske strane stoji Ristić, a sa zagrebačke Krleža, ja sam svojedobno pisao. Takvih prijatelja stvarno je bilo mnogo.

Je li vama Krleža toliko veliki književnik koliko to krležijanci tvrde?
Mislim da je toliko velik, ali nema veliku duhovnu dimenziju. On jest veliki talent, moćna retorika, veliki eseji, slaba poezija, romani snažni, opisi moćni, ali uvijek s jednog stajališta, s ljevičarskoga. Jednostran je, nikada ne može dobro shvatiti pojave, neće da ih tumači u cijelosti. U tekstu koji sam objavio u časopisu *Polja*, u svojem *Dnevniku*, obračunao sam se s genijem svojega djetinjstva Miroslavom Krležom, što je izazvalo najveću reakciju u Hrvatskoj. Trenutno su se oglasili svi listovi i brojni komentatori, kao da sam

dirnuo Boga. Među njima oglasio se i Igor Mandić, koji će se poslije pod dojmom toga teksta i sam obračunati s Krležom. Zatim je uslijedio Lasićev obračun. Krleža je bio određen komunističkom doktrinom, bio je Titov pijun, nikada nije htio reći istinu o onome što je vidio na svojem putu po Rusiji, kao što su to časno učinili André Gide i August Cesarec. Gide je bio slobodan i objavio je što je vidio, a Krleža nije. Nije objavio svu istinu ni o onome što je vidio u Zagrebu. A to je bilo mnogo gore nego kada neka njegova barunica kočijom zgazi bijednika na ulici.

Je li hrvatski nacionalizam posljedica komunističkog nasljeđa?
Nacionalizam kao pojam datira iz 18. stoljeća i uvijek je bio, kako sam rekao, sredstvo rušenja velikih struktura. Zato mu se uteklo i razbuktavalo ga se i kada je trebalo rušiti nadnacionalne strukture kao što su bili SSSR i Jugoslavija. Danas gospodarima globalnih struktura ne odgovara nacionalizam jer rade na stvaranju novoga društva i novoga građanina koji nije vjernik ni domoljub, nego je nadasve izdajica. Izdajica svih načela koje je baštinio, koje je naslijedio. Krleža ga zove apatrid.

Dakle, stvara se čovjek bez osjećaja za prošlost, tradiciju, domoljublje, zavičajnost?
Tom novom čovjeku zavičajnost je teret. Pa vidite da u nas ti novi *ibermenši*, nadljudi, sve nas kojima je stalo do tradicije zovu ognjištarima, što je pogrdan naziv ne samo za desničare nego i za sve čovjekoljubivo. Iluminati teže čovjeku *neofilu* – čovjeku koji voli sve novo, a progone *neofobe* – one koji strahuju od novoga.

Ne treba li čovjek ipak imati neko svoje utočište, svoj zavičaj ili prostor svoje kreacije?
Gledajući biomorfno šuma je ukorijenjena u tlo, tu je njezin korijen kao što su tradicija i kultura ukorijenjeni u tlo, kako bi rekao Oswald Spengler. Ako nekoga iščupate iz toga tla, što se sustavno radi, onda takav čovjek postaje *nomad.* Takve nomade priprema Jacques Attali, bivši predsjednik MMF-a, u svojoj filozofiji novca. Primjer takva nomada sam i ja sam. Mene su na ovaj ili onaj način iščupali iz svake

sredine, iščupat će me naravno i iz Hrvatske, u kojoj mi nisu dopustili da se ukorijenim i aklimatiziram. Zato sam ovdje stranac. I nomad! Za utjehu napisao sam *Romskog cara*. Kada se iščita moja poetika, u njoj su središnje teme hajka, progonstvo, tjeranje da budem stranac gdje god se nalazio.

Vraćate me Kišu. Koliko je Kiš bio važan u Mediali i tadašnjem beogradskom kulturnom životu?
On je odlaskom u Francusku i uz potporu nekih centara moći stekao svoju važnost. U Beogradu nije mnogo značio, stjecao je slavu kao mnogi drugi, ali bilo je mnogo većih pjesnika i pisaca od njega. Među velikim pjesnicima spomenut ću Vaska Popu, Miodraga Pavlovića, Stevana Raičkovića...

A Matija Bećković?
Njegov ugled veći je od djela, zato je rano ušao u Akademiju.

Je li on doista veliki Velikosrbin?
Jest, jedan od, može se reći, izdanaka srpskoga četništva.

Kako je kotirao Milorad Pavić?
Pavić je općenito dobro kotirao u Srbiji, pa i u svijetu je imao velike šanse, dosta je bio prevođen.

A liberal Pekić, zatim Filip David, Kiš, Kovač...
Oni su pripadali grupi u kojoj sam bio i ja, ali je među nama izbio sukob, zbog kojega smo obostrano trpjeli.

Zašto ste se sukobili?
To je nevažno. Veliku važnost ne bih pridao ni njima niti sebi.

Ali zanimljivo je da ste se s Kišom sukobili radi Sartrea, o kojemu je poslije Kiš pisao negativno kao i vi.
Recimo da je bilo tako, ne volim se toga sjećati.

***

Mediala nema veze s Exatom

Je li se Mediala naslanjala na Exat, koji je također bio „posljedica“ Krležina referata u Ljubljani?
Nije. S njima nismo imali nikakve veze, ali smo imali veze s nekim slikarima poput Vanište, Stančića, Kulmera itd... Osobno sam imao veze s Miljenkom Stančićem.

Koga od hrvatskih slikara najviše cijenite?
Najviše Kraljevića i Račića.

A od vaše generacije?
Cijenim Kulmera, Stančića i Vaništu.

Jeste li čitali Vaništin *Skizzenbuch*?
Nisam, ali ću ga sigurno pročitati jer me Vaništa zanima kao čovjek i kao umjetnik.

***

Među srpskim liberalima, sada se otkriva, bilo je i nacionalista poput Pekića.
Da. Ali lako je kliznuti u nacionalizam, to je euforija koja se uvijek javlja u nekom trenutku povijesti, dok je liberalizam nešto drugo. Nacionalizam je uvijek bio potican u okviru iluminatskih nacionalnih programa, koji su nacionalizam instrumentalizirali protiv određenih struktura. Nekada su to bile monarhističke strukture kakva je bila npr. Austro-Ugarska. Nacionalizam koji su zagovarali iluminati toga vremena, stvarajući Mladu Italiju, Mladu Tursku, Mladu Bosnu, bio je instrument rušenja velikih monarhija.

A danas?
Danas se nacionalizam demonizira i ukida jer je odigrao ulogu rušitelja velikih struktura koje se opet grade poput globalizma, EU i slično, samo na drukčijim temeljima. To je dijalektika koju mnogi ne žele prihvatiti, mi smo je u okviru Mediale objašnjavali, izučavali i

artikulirali. I povijest umjetnosti, i povijest svijeta, i razvoj civilizacija mi smo vidjeli kao dijalektički proces, latinski izraženo pojmovima *solve et koagula,* što ističe masonska heraldika. Znači opet se stvara velika nadstruktura, svjetski sustav, globalna sila, realizira se sinarhistička, a ne anarhistička ideja, i u tom smjeru aktivira se *sinergija*. To se nastoji stvoriti na ruševinama vjere u: Boga, naciju i suverenu države.

Poznati ste demonolog, jedan od prvih koji je ukazivao na sotonizaciju svijeta. Što vas je natjeralo da velik dio života posvetite demonologiji?
Natjeralo me to što se Katolička crkva po vodećim teolozima oslobođenja počela odricati svoje tradicije pa je počela poricati postojanje Sotone, demona, pakla i grijeha.

Zašto to čini?
U Crkvi je mnogo izdajica. Poslije Drugoga vatikanskog koncila svi su se utrkivali tko će se više pokloniti profanom svijetu. Ja sam aktivno sudjelovao u tim postkoncilskim zbivanjima, bio sam jedan od vođa tradicionalnih katoličkih pokreta, družio sam se u Parizu, u Italiji i drugdje u svijetu s ljudima mojih uvjerenja, i to vidio. Mi smo dakle tradicionalisti, a nasuprot nama je moćna sekta koja se zove modernizam. Te dvije struje, koje stalno generiraju sukob u samoj Crkvi, koji se osobito razbuktao nakon Koncila, uzrok su negativnosti u Katoličkoj crkvi. Zato se nakon Koncila prvi put u povijesti Crkve dogodilo da su iz Crkve izbacivani tradicionalisti, a ne heretici.

Je li to raskrinkavao i Crkvu vraćao tradiciji papa Ivan Pavao II?
Jest. On je u velikoj mjeri sve to usporio i nastojao vratiti taj tzv. napredni pokret tradicionalizmu.

Radi li to i Benedikt XVI?
Radi. On je čak htio vratiti govorenje mise na latinskom jeziku.

U knjizi *Satana* tvrdite da su mnoge osobe koje su stvarale našu civilizaciju bile pod utjecajem Sotone. Je li to moguće?
Itekako je moguće. Sotona djeluje na svakoga i na svim razinama društva, može zaposjesti svakoga od djeteta do starca. To ste mogli vidjeti u mnogim filmovima. Praktički vlada našim svijetom i zato je nazvan gospodarom ovoga svijeta.

Je li točno da je Goran Babić išao Krleži *tužiti* vas što vjerujete u demone.
Da, on je Krleži odnio knjigu *Satana* i rekao; Glavurtić piše da postoji Sotona. Krleža mu je odgovorio: Naravno da postoji. Ali i da djeluje u svijetu, rekao je Babić. Pa da, dobro je Glavurtić napisao, rekao je Krleža.

Mislite da je i Krleža stvarao pod utjecajem sotonskih sila?
Krleža je bio pod utjecajem komunizma.

Je li komunizam bio pod utjecajem sotonskih sila?
Jedan svećenik napisao je uvjerljivu i slavnu knjigu o Marxu kao sotonistu. Analizirao je poeziju Marxa i Engelsa. Ali trebalo bi analizirati poeziju i mnogih drugih, naročito poeziju preteče komunizma Heinricha Heinea. Ja to radim u jednoj knjizi koju još nisam objavio.

Jesu li masoni i iluminati dio sotonskih sila?
Među njima često se javno iskazuju sotonisti s otvorenim sotonističkim stavovima.

Koja je razlika između iluminata i masona?
Iluminati su elita tajnih društava, posebno *prosvijećeni* luciferovskom svjetlošću, iluminirani. Anđeo na Starčevićevu domu nosi zublju iluminacije, to je Lucifer, anđeo iluminata. Biskup Maksimilijan Vrhovac bio je iluminat.

Je li Tito bio mason?

Ne znam je li bio mason, ali ga je sigurno podupirala masonerija jer je bio na čelu države koja je bila protiv kršćanstva i protiv desnice.

Jeste li vi pod utjecajem, uz pomoć demona, riješili kvadraturu kruga, što vam malotko vjeruje?
Nitko mi ne vjeruje, a nisam ni ja siguran, ali to nisam riješio uz pomoć demona, nego pod djelovanjem Duha Svetoga.

Dakle, ne vjerujete u Sotoninu moć?
Vjerujem u njegovu moć i u njegovu nemoć. Demoni imaju moć nad ljudima, osobito nad onima koji im se podaju; koji su skloni odreći se čovještva i svojeg integriteta. Ali Sotona nema moć uništiti Crkvu.

Ako je čovjek Crkva, a demoni zavladaju ljudima, zar je tada neće uništiti?
Ni ljudima ne mogu zavladati potpuno, uvijek ostaje savjest i volja koja se može oduprijeti bez obzira koliko je pod utjecajem demona, a to je obraćenje.

Zašto se Crkva i vjera tome malo odupiru?
To ovisi od epohe do epohe. U sadašnjosti su u povlačenju, ali Crkva je vladala Europom, ona je Europu učinila kršćanskom. Crkva posreduje kršćanski nauk i ima sredstva borbe protiv demonskoga svijeta. Po definiciji i *de facto* Crkva je božanska institucija, stvorena s neba, dakle nije stvorena od ljudi.

Kaže se talent je od Boga, a vi pišete u knjizi *Satana* da su pod utjecajem Sotone stvarali Baudelaire, Proust, Jung ...
Bilo je mnogo književnika koji su izražavali svoj sotonizam. Mnogi su pisali o Sotoni, Baudelaire je napisao himnu Sotoni, Cartuchi također, a bilo je i većih od njih. Baudelaire je jedan od obraćenika, on je autor slavne definicije o djelovanju Sotone koja glasi: Najveća moć demona jest da uvjeri svijet da ne postoji. To je on formulirao u godini smrti, 1867. Neki kažu da mu demoni to nisu oprostili i da je zato umro te godine.

Kao umjetnik koliko vjerujete u maštu, a koliko u znanje?
Mašta je jako važna, ali svijest mora organizirati maštu. Kada smo počeli s Medialom, u Europi je stvorena sintagma *fantastični realizam*, koji je bio čitav jedan program u Parizu, Beču, Beogradu... Eto, to je ta priča. Mašta može odvesti ka demonstvu, ka iskazivanju „noćne strane života“, kako bi rekli beogradski nadrealisti. Nasuprot tome kršćanstvo je s dnevne strane života, ono se živi javno, ne zatvara se u tajne odaje i ne pravi urote, što rade ezoteristi. Zato postoji vječni sukob svjetla i tame.

Je li znanje važnije od talenta?
Znanje ne može stvoriti umjetničko djelo, ima mnogo zanatlija koji imaju znanje, ali nemaju intuiciju, podsvijest. Samo znanje ne može naslikati sliku. Podsvijest, taj arhetipski element u čovjeku i društvu kojemu se umjetnik obraća, veoma je bitan, ali on mora u toj matrici umjetničkoga djela biti osviješten, mora biti podvrgnut racionalnom, redu, pravilima. Mediala je na toj dijalektici racionalnoga i iracionalnoga stvarala i nastojala stvoriti umjetnička djela.

Ipak danas se sve češće susrećemo s tekstovima, osobito književnih teoretičara, koji pišu da je važnije pisati o postojećim djelima nego stvarati nova.
Da. To se više tiče književnosti nego slikarstva. To bi se moglo nazvati filozofiranjem književnosti.

Vratimo se vašem životu u Hrvatskoj i Zagrebu. Vjerujete li zagrebačkoj kulturi, njezinim kriterijima, ili mislite da je sve stvar lobija, kortešija, klanova?
Puk Hrvatsku čini hrvatskom, a kultura je područje koje malo zanima hrvatsko. Recimo, crkve su u Zagrebu punije nego igdje u svijetu, još ima pobožnoga svijeta, ali taj svijet kulturu ne zanima, nema svoje predstavnike u toj kulturi. U Zagrebu katolik ne može biti političar, o tome sam pisao u katoličkom listu *Mi*; ako se bavi politikom mora se odreći svojih katoličkih nazora, mora zanijekati katoličku doktrinu. Svako bavljenje politikom u svijesti zagovornika tzv. građanskoga otvorenoga društva mora uključivati izdaju Crkve,

od njega takvi građani to očekuju. To smo mogli vidjeti osobito u posljednjoj predsjedničkoj kampanji.

Zašto onda Crkva odgađa s otvaranjem katoličkoga sveučilišta?
Ne može ga otvoriti jer u ovako licemjernu i nevjerničkom društvu svi bi se okrenuli protiv Crkve. Bilo bi onih koji bi sjedili na više stolaca, bili bi masoni i katolici, a to je nemoguće pomiriti. Ili bismo ubrzo imali *neofilnu* Crkvu. Sada izdajice ne izlaze iz Crkve, nego ostaju u njoj. Papa Ratzinger poziva ih da iziđu ako im ne treba, ali oni ostaju kao unutrašnji neprijatelji.

Je li vam proteklih godina zagrebačka i hrvatska kultura što ponudila?
Nije, ali ja sam i dalje njezin baštinik. U mladosti sam najviše čitao hrvatske pisce. Danas mi je teško objasniti kako sam u sandžačkim šumama i crnogorskim selendrama, gdje sam radio kao geometar, dolazio do tih knjiga. Sada gotovo uopće ne čitam hrvatsku književnost niti me zanima, a ne idem ni na izložbe. Ja sam s vanjske strane te kulture, mjerkamo se, ali nikako da se jedno drugomu iskreno nasmijemo. Osjećam se izbačenim iz hrvatske kulture, ali mi to ne smeta jer volim biti na margini svijeta. Ako hoću svoju publiku ili kolekcionare, mogu ih imati.

Jeste li vi što nudili hrvatskoj kulturi?
Dosta sam nudio, ali svi su me odbili. Čak sam i ministru Biškupiću uputio zamolbu i prijateljsko pismo misleći da će nešto poduzeti. Ali nije mi ni odgovorio, što je koliko čujem dio njegova odgoja i pristojnosti. Umjesto Biškupića odgovorila mi je njegova tajnica na pismu pet sa pet centimetara, što je vjerojatno najmanje pismo koje je ikada odaslala neka kulturna institucija. Čuvam ga kao rijetkost, koju ću jednoga dana izložiti.

Bavite se i trgovinom umjetnina.
Volim se time baviti jer se mogu otkriti velike slike i slikari, i zaraditi novac. No, kako su nedavno pisale jedne zagrebačke novine, mi nemamo najnužnije uvjete za to, nemamo kolekcionare ni bogate

ljude koji bi kupovali skupe slike. Takvih kolekcionara ima jako malo. Malo je neobično, ali radi komparacije vrlo je važno znati kako je sada mnogo hrvatskih slikara skupljih u Srbiji nego u Hrvatskoj. Obrnuto nemamo. Nemamo da je srbijanski slikar skuplji u Zagrebu nego u Beogradu.

Koji je hrvatski slikar najskuplji u Beogradu?
Najskuplji je bio Ignjat Job. Negdje 1994/ 95. iz Hrvatske je izvezeno u Srbiju nekoliko Jobovih slika, što me zgrozilo. Za mene je bila žalosna spoznaja da Hrvati ne cijene svoje slikare.

Koja je razlika između srpske i hrvatske kulture?
Hrvati kulturu ne žive nego o njoj govore, mnogo pričaju, a malo uče. Kada govore o kulturi, Hrvati za razliku od Srba često zaboravljaju druge segmente života, kao što je npr. politika, politička kultura. Hrvati odvajaju kulturu od politike, što je šteta za kulturu jer nekultura u politici znači nepoznavanje sadašnjosti i prošlosti. Ako ne znamo što se danas događa, tko sjedi u Saboru i na Pantovčaku, tko su naši predstavnici, onda ćemo biti žrtve. Onda će opet Zagreb ili neki drugi grad biti klaonica. Ako ostanem živjeti u Zagrebu, najviše ću se baviti tim terorom crvenih i fenomenom raznih Mesića i Josipovića, koji obmanjuju i lažu.

Izjavili ste da se želite vratiti u Beograd, samo čekate poziv Borislava Tadića. Hoće li vas pozvati?
Ako se hrvatska država trudi vratiti hrvatske Srbe, onda bi se Srbija morala potruditi vratiti srbijanske Hrvate. Ili barem mene! Ne mogu se svijetu dokazivati samo Hrvati. Oni su svečano pozvali Johnnyja Štulića, mene neće. Ali da me i pozovu, ne vjerujem da bih se vratio.

Zašto ne biste?
Zato što pored svih prijatelja koje tamo imam i bez obzira što postoji Beograd koji je kozmopolitski, sada postoji mnogo veći, neslobodni i četnički Beograd.

Matica hrvatska - Vijenac 435 - Hrvati ne silaze s Križnog puta

Kotor, 08.08.2008.
Izložba:

"NOVE SLIKE STARI CRTEŽI" MIRA GLAVURTIĆA

U kotorskoj Galeriji kod Homena otvorena je izložba slika Mira Glavurtića, rođenog Kotoranina, idejnog tvorca "Medijale" (med i ala), avangardnog umjetničkog i likovnog pokreta nastalog 50-tih godina prošlog vijeka u Beogradu.

Izložbu slika je otvorio ambasador Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori Roderik Mur.

Otvarajući izložbu Ambasador SAD-a Crnoj Gori Roderik Mur je istakao: ”Počastvovan sam što mi je gospođa Homen pružila priliku da večeras budem ovdje i tako nastavim tradiciju američkih ambasadora koji učestvuju na otvaranju izložbi u ovoj galeriji”.

U nastavku Mur ističe: "Na ovako važan istorijski dan, oči svijeta su vjerovatno više fokusirane na Peking nego na Kotor, ali to ne umanjuje značaj i ljepotu ovog događaja. Ova galerija i ova izložba smješteni su u gradu koji je sam po sebi umjetničko djelo, djelo od fuge i kamena koje je kroz vjekove privlačilo milione posjetilaca" - kazao je Mur otvarajući izložbu.

Organizator izložbe je porodica Borivoja A. Homena, a vlasnica galerije Dušanka Subotić Homen prethodnih godina organizovala je već nekoliko izložbi slikara "Medijale".

Izložbi je prisustvovala slikarka Olja Ivanjicki koja je 50-tih godina prošlog vijeka učestvovala sa Mirom Glavurtićem u osnivanju avangardnog pokreta "Mediala". Ovom prilikom ona je iznijela svoja sjećanja na prve godine postojanja pokreta, organizovanje prvih izložbi, a sto se tice same izložbe u Kotoru kaže: "Drago mi je što smo tu zajedno sa svima vama da nam uljepšate ovo veče, jer zaista nije lako živjeti, boriti se i izdržati, ostati svoj, dostojanstven i biti čovjek, sve ono što misliš da budeš kao primjer drugima"

U kulturno zabavnom dijelu programa učestvovali su kotorska Gradska muzika pod dirigentskom palicom Vlada Begovića, kao i sopran Marijana Šovran.

U programu je učestvovao i novinar Duško Davidović koji je pročitao pjesmu "Miro Glavurtić" koju je napisao Vasko Popa.

ž

https://www.montenegrina.net/pages/pages1/likovna_umjetnost/izlozbe/otvaranje_izlozbe_mira_glavurtica.htm

MIRO GLAVURTIĆ NEKADA ZA RADIO TIVAT: "MEDIALA JE MOJE REMEK DJELO"

Sonja Štilet

20/01/2023

- Kultura

Miro Glavurtić, jedan od najznačajnijih likovnih umjetnika, erudita, pjesnika i mislilaca koje je Boka dala, nedavno se preselio u vječnost. Pored njegovog velikog i raznorodnog stvaralačkog opusa pamtiće se kao osnivač i teoretičar čuvenog beogradskog umjetničkog kruga "Mediala" gdje je okupio mlade avangardne slikare, filozofe, arhitekate, pjesnike, kompozitore.

Mediala koja je tragala za integralnom umjetnošću i postavila temelje srpske umjetnosti druge polovine dvadesetog vijeka, iznjedrila je slavne slikare poput Dada Đurića, Ljuba Popovića, Vlada Veličkovića, Olju Ivanjicki, Kostu Bradića, ali i filmske

redatelje poput Želimira Žilnika, Živojina Pavlovića i Dušana Makavejeva.

Miro Glavurtić je bio nakon svoje izložbe u kotorskoj galeriji “Homen” bio gost “Popodnevnog alibija”na talasima Radio Tivta.

Bavili ste se i poezijom, teologijom, novinarstvom. No, prije svega ste začetnik jedinstvenog umjetničkog pravca Mediala koja je pružala otpor i likovnim, umjetničkim ali i političkim diktatima tadašnjeg sistema. Da li ste Vi pisali programski tekst za ovu avangardnu grupu ?

Da, ja sam ga pisao. Volim da rečem da je Mediala moje remek djelo. Ali i djelo drugih koji su bili prije svega teoretičari, koji su dali prilog teoriji, filozofiji estetici a to je prije svih Leonid Šejka. Drugi su bili manje više isključivo slikari. Beograd je savršeno koordinirao i komunicirao tom našom idejom. Mediala je bila otkriće intelektualaca koji su je prihvatili kao svoj vlastiti program jer su u njemu nalazili duh slobode od tiranije za koju se mislilo da nikad neće okončati. Ljudi su u Mediali vidjeli vrata novog doba, novog vremena sa puno slobode izražaja. Mi smo bili vijesnici to novog doba.

To što kažete o mojim interesovanjima, mogu reći da je mene zaista puno zanimala riječ, poetski izričaj, poezija. Veoma rano sam izdao dvije zbirke pjesama i sada ih pišem u kontinuitetu, mada malo objavljujem. U Hrvatskoj su sad počeli da otkivaju moju poeziju, prije mog slikarstva. Ja ne ulažem napor da se tamo sada predstavljam. Više ne želim da izlažem, da objavljujem, ne želim da prodajem moje radove jer i ne živim od slikarstva.

I u Vašem filozofskom i estetičkom elaboratu koji je prethodio Mediali, kao i u samom tom pravcu, osnova leži u jedinstvu suprotnosti. Zašto takvo određenje ?

Bilo je značajno onda za naše slikarstvo jer smo smatrali da ne treba ulaziti ni u kakav partikularzam, bilo apstrakcije, naravno ne ni socijalistički realizam,, ali ne ni nadrealizam. Jer su , počev od Marka Ristića, velikog predstavnika nadrealizma i osobnog prijatelja Andre Bretona pa do pariskih lidera ovog pravca, svi htjeli da Mediala bude nov jak ogranak nadrealizma. Mi smo se distancirali od takvih

zahtjeva. Proklamirali smo to jedinstvo suprotnosti za koje smo mislili da se može naći kao i u renesansnom slikarstvu, u jednoj jedinoj integralnoj slici. Mediala je bila drugi izraz za tu integralnu sliku. Mediala, koja je po svojem smislu središnja tačka gdje se stiču suprotnosti, mjesto gdje se realizira jedinstvo suprotnosti, bila je i u samom programu i u imenu. Kao i jedinstvo dionizijskog i apolinijskog.

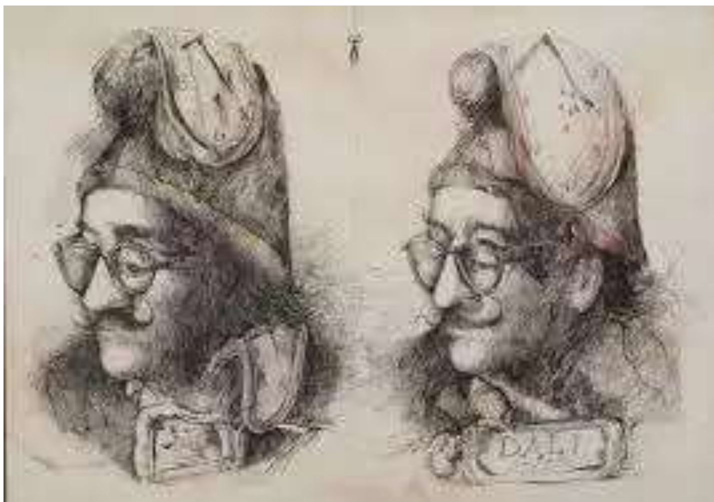

Teoretičar umjetnosti Marsel Brion je nekad rekao da je Vermer najveći apstraktni ali i nadrealni slikar. Znači i tadašnji umjetnici su već stvarali tu vrstu integralnih slika. Salvador Dali je u Vermeru nalazio najbolji nadrealizam a to je bio zapravo bio fantastični realizam, potpuni realizam, i baš to integralno slikarstvo. Kao što Pol Elijer podsjeća na jedinstvo suprotnosti koje postoji u jednom narodu, državi i gradu, tj. u okviru multikulturalnosti koja oblikuje

kulturu neke države. Ili pak stih Olje Ivanjicki u katalogu za ovu izložbu : Naći ćemo zajednički jezik o, moja odvojena braćo ! Trebalo je, dakle, naći nov jezik i izraz u tom jedinstvu suprotnosti.

Jedinstva suprotnosti ima i u samoj konstrukciji riječi Mediala kojoj ste Vi kumovali.

Pored toga što Mediala znači neku središnju tačku, ona ukazuje na njene, suprotne elemente, suprotne termine: Med i Ala. Prva je sinonim za eliksir, lijek, a druga za destrukciju i mrak.Mediala je i riječ za ono apolinijsko i dionizijsko koje postoji u svakom čovjeku i u slikarstvu svakog vremena. One suprotnosti koje na svoj način rješava svaki stvaralac.

U Vašim novim radovima ima manje asketizma i tog jedinstva suprotnosti koji su odlikovali Vaš prvobitni likovni opus. Šta je sa onim obaveznim dionizijskim i apolonijskim ?

Ovaj moj postupak je sam po sebi dionizijski, ta brzina, ta energija, ali ne znama u čemu bi mogli tražiti to apolinijsko. Ja sam često slikao cvjetna polja i kad sam sada vidio jednu reklamu za Samsung to mi je izgledalo potpuno u maniru mojih slika, raskošno i kolorističko cvjetno polje. I ja pravim apolinijske pejzaže u velikim

formatima od 3 i 4 metra jer sada mi veličina platna više nije problem, samo prostor u ateljeu i to ću brzo da riješim. Mislim da i to apolinijsko postoji kod mene, ali na drugačiji način .

Kako Vam se dopada pjesma Vaska Pope Vama posvećena koja se nalazi u katalogu za večerašnju izložbu ?

Baš mi se dopada. Vasko je inače uvjek bio komunista i ostao je vijeran svojoj mladalačkoj ideji. Rekao mi je da je zato upotrebio termin zvjezdorodica umjesto bogorodica . On nije imao ništa protiv mog religioznog odnosa prema životu već je naprotiv imao puno razumijevanje za njega.

Foto : Internet

https://radiotivat.com/2023/01/20/mediala-je-moje-remek-djelo-govorio-je-nekad-za-radio-tivat-miro-glavurtic/

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN

Vjerovali ili ne u Jutarnjem listu su obavijestili svoje čitatelje o smrti mog Kotoranina hrvatskog slikara i ne samo slikara Mira Glavurtića ovako:

MIRO GLAVURTIĆ

PREMINUO POZNATI SRPSKI SLIKAR KOJI JE ŽIVIO U ZAGREBU. DANILO KIŠ GA JE USPOREDIO S ALBRECHTOM DÜREROM

Piše: L. G.

Objavljeno: 17. siječanj 2023.

https://www.jutarnji.hr/kultura/art/preminuo-poznati-srpski-slikar-koji-je-zivio-u-zagrebu-danilo-kis-ga-je-usporedio-s-albrechtom-duererom-15296318

Zato dajemo kako je ta vijest objavljena na portalu Hrvatske bratovštine Bokeljska Mornarica 809, a koja je to preuzela s Radija DUX kao reagiranje na neistinu iz Jutarnjeg lista:

Preminuo poznati hrvatski slikar iz Boke kotorske Miro Glavurtić

Preminuo poznati hrvatski slikar iz Boke kotorske Miro Glavurtić
Preneseno s portala Radiodux:
http://www.radiodux.me/vijesti/drustvo/preminuo-poznati-hrvatski-slikar-iz-boke-kotorske-miro-glavurtic

Pročitavši napise u srpskim medijima, ali i naslov u Jutarnjem listu „ Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu", kao Hrvatsko nacionalno vijeće Crne Gore osjećamo se dužni reagirati kako bismo osujetili svaki pokušaj zatiranja istine kad je u pitanju poznati hrvatski slikar iz Boke kotorske Miro Glavurtić, inače rodom Škaljarin.
U obvezi smo to učiniti, ne samo zbog njegova slikarskog značaja (Kiš ga je često uspoređivao s najznamenitijim svjetskim grafičarem Albrechtom Dürerom), već i zbog religioznih tema kojima se bavio, ali i njegove provenijencije.
Ne samo da nije bio Srbin; uostalom, brojni hrvatski književnici i umjetnici, općenito, živjeli su i žive u Beogradu, već je bio deklarirani rimokatolik i Hrvat, što će potvrditi i isječak iz intervjua

koji je dao ondašnjemu uredniku hrvatskoga književno- kulturnog dvotjednika „ Vijenca” , Andriji Tunjiću, 2010. godine:

Kao Milić Stanković, poznatiji kao Milić od Mačve?
Da. On i još neki poslije su počeli veličati to carstvo, što je naravno bila utopija kao i svaka utopija. To je bila, to volim istaknuti i zato sam napisao Romskoga cara, žudnja za izgubljenim imperijem. Hrvatska je živjela u imperiju koji se zvao Austro-Ugarska, ali jer je bila utemeljena na katoličanstvu bila je srušena. Zato su hrvatski politički i intelektualni krugovi bili za Jugoslaviju, zato su radili na tome da se u Beogradu instalira tzv. jugoslavenski Pijemont. No mnogi nisu bili samo za Jugoslaviju nego su bili i prosrpski opredijeljeni, pisali su ćirilicom, nosili šajkače… Ivo Andrić priklonio se srpstvu i iz Beograda pisao Bogdanu Radici: Što čekaš, posrbi se kao što sam se i ja posrbio.
Mislite da se iskreno i do kraja posrbio?
Ne znam je li se posrbio iskreno ili je to bio samo njegov kukavičluk, ali ostao je Ivo, a nije postao Jovo. Ja se nisam posrbio, ja sam podrijetlom Hrvat i uvijek sam se smatrao Hrvatom.
U Beogradu vam to nisu zamjerali ili su vas zato zvali biskup?
Ja sam bio aktivan katolik, a poslije Drugog vatikanskog koncila bio sam aktivan u obrani katoličke tradicije, koja je nakon Koncila osporavana.
U nastavku podsjetnik na više nego bogatu biografiju Mira Glavurtića, hrvatskoga umjetnika, kojim se rodna Boka i Hrvati Boke, uz Antuna Šojata, Andriju Maurovića i Vaska Lipovca (Kotoranina, premda etnički Crnogorca), može i treba dičiti:
Glavurtić, Miro, hrvatski slikar i književnik (Škaljari kraj Kotora, Crna Gora, 5. IX. 1932). Diplomirao hortikulturu na Šumarskom fakultetu u Beogradu, gdje je djelovao kao samostalan pisac i slikar; od 1992. živi u Hrvatskoj. Jedan od osnivača i teoretičara skupine Mediala (1958). Njegove su slike i crteži kompozicije realnih i nadrealnih elemenata, u kojima se izoštrenim izrazom prikazuju mitske ličnosti i krajolici (Izabela i zvijeri, 1957). U književnom radu iskazuje sklonost asocijativno-nadrealnim vizijama (Satana, 1978; Psine, 1982). Kao neovisan izdavač od 1976. izdao je mnoga djela

kršćanskih mistika i katoličke obnove (Opus Dei, 1991). (izvor : enciklopedija.hr)
Hrvatsko nacionalno vijeće Crne Gore
Tekst: Radio Dux
Ilustracija: Autoportet, Vijenac, 435 – 4. studenoga 2010.
19 siječnja, 2023
https://bokeljskamornarica809zagreb.hr/preminuo-poznati-hrvatski-slikar-iz-boke-kotorske-miro-glavurtic/
Reagirali su i u Zajednici Bokeljskih Hrvata pa u naslovu vijesti o Glavurtićevoj smrti navode njegovu izjavu (već spomenuti intervju, u Vijencu", 2010.):
MIRO GLAVURTIĆ: ja sam podrijetlom Hrvat i uvijek sam se smatrao Hrvatom".
https://zbh.hr/miro-glavurtic-ja-sam-podrijetlom-hrvat-i-uvijek-sam-se-smatrao-hrvatom/
Ono što je zanimljivo *Jutarnji list* je objavio intervju s Mirom Glavurtićem:

VELIK UMJETNIK SKRIVEN U ZAGREBU
Neobičan život Mire Glavurtića, jednog od posljednjih Medialaca
Piše:
Feđa Gavrilović
16. ožujak 2020.

U tekstu piše:
Miro Glavurtić je rođen u hrvatskoj obitelji u Kotoru (preciznije, u Škaljarima kraj Kotora) 1932., a u Beogradu je diplomirao hortikulturu na Šumarskom fakultetu.
https://www.jutarnji.hr/kultura/art/neobican-zivot-mire-glavurtica-jednog-od-posljednjih-medialaca-10097545
Netko će pomisliti da autor teksta o Miru Glavurtiću kao Srbinu nije pročitao taj razgovor s njim koji je potpisao Feđa Gavrilović-
Međutim u njegovom tekstu možemo pročitati:
Glavurtić, koji je u Hrvatskoj živio od 1993. godine, 2020. je u tekstu Feđe Gavrilovića objavljenom u Jutarnjem listu objasnio da je u

Zagreb došao jer nije imao drugog izbora, no da ga ovdje nisu primili.
Vjerovali ili ne!
Josip Pečarić

https://www.dragovoljac.com/index.php/razno/33687-miro-glavurtic-im-postade-srbin

PRILOZI

VELIK UMJETNIK SKRIVEN U ZAGREBU

Neobičan život Mire Glavurtića, jednog od posljednjih Medialaca

Feđa Gavrilović

16. ožujak 2020.

Miro Glavurtić je osoba koja spaja nekoliko kultura i od 1993. godine živi u Hrvatskoj - u Zagrebu i Rovinju, a povremeno odlazi sinu u Utrecht u Nizozemskoj. Pišući o njegovim djelima Danilo Kiš ih je usporedio s radovima majstora sjeverne renesanse: Durera, Witza,

HolbeinaIvan Posavec / HANZA MEDIA

Mediala je iznimno značajna srpska nadrealistička skupina. Glavurtić se doselio u Hrvatsku jer je u Miloševićevu režimu postao nepoželjna osoba. Sve zamjera "komunistima" i njihovim nasljednicima, a oslonac pronalazi u katolicizmu i mističnom zanosu njegovih učitelja. Teško je dokučiti koliko Glavurtić uistinu oko sebe vidi komunističku urotu, a koliko je to samo mistifikacija kojom zabavlja sebe i očuđuje svoju svakodnevicu

Što su nekada bili kilometri, danas su milimetri." Otprilike tim je riječima Petar Bujas, ravnatelj Kulturno informativnog centra, otvorio prošlogodišnju izložbu Mire Glavurtića u Galeriji Forum. I uistinu, malo tko danas zna da u centru Zagreba, na Zrinjevcu, živi jedan od još dva člana iznimno značajne srpske nadrealističke skupine Mediala preostala na ovom svijetu. Miro Glavurtić je posljednji medialac uz eksperimentalnog muzičara Vladana Radovanovića, koji živi u Beogradu.

Hrvatska se umjetnost razvijala u smjeru drukčijem od figuracije i nadrealizma srpskih likovnjaka. Naš je establishment desetljećima forsirao minimalističke i konceptualne pristupe u likovnosti, a sva figuracija bila je uglavnom marginalizirana. Raskid veza sa Srbijom zbog rata početkom 1990-ih još je produbio to estetsko nerazumijevanje. Nasuprot tome, Miro Glavurtić je osoba koja spaja nekoliko kultura i koja od 1993. živi u Hrvatskoj - u Zagrebu i Rovinju, a povremeno odlazi k svom sinu u Utrecht u Nizozemskoj. "Došao sam u Zagreb jer nisam imao drugog izbora, a ovo je moja domovina. Ali ovdje me nisu primili." Pitam ga zašto misli da je tako, na što odgovara: "Ovdje su na vlasti komunisti!" Tako nekako izgleda razgovor s Glavurtićem koji se doselio u Hrvatsku, jer je u Miloševićevu režimu u Srbiji postao nepoželjna osoba te su mu mnogo puta prijetili smrću. Sve zamjera "komunistima" i njihovim nasljednicima, a oslonac pronalazi u katolicizmu i mističnim zanosima njegovih učitelja, kao što je Nikola Kuzanski, njemački teolog, znanstvenik i mistik iz 15. stoljeća, koji je poznat po učenju o spoznaji boga putem "doctae ignorantiae", učenog neznanja. Teško je dokučiti koliko Glavurtić uistinu oko sebe vidi komunističku urotu, a koliko je to samo mistifikacija kojom zabavlja sebe i očuđuje svoju svakodnevicu, nastala iz starog refleksa otpora prema vlasti,

koji je s još nekim medialcima gajio u doba Jugoslavije. Čini mi se da je sada, kada komunizma više nema, ostao njegov nadrealni fantom, pripitomljen poput nestašnog kućnog duha ili čak štenca koji uveseljava ovog dobroćudnog djeda.

Ivan Posavec / HANZA MEDIA
"Barok u krvi" (1991.)

Pitao sam ga o uvjetima pod kojima je morao napustiti Beograd. “Jedan matematičar mi je dolazio i pokazivao kako će mi pržiti mozak. Izgubio sam mnogo dobrih prijatelja tamo. Ali neki su ostali uz mene. Unatoč mimoilaženjima u mišljenju, ostao sam dobar s Dragošem Kalajićem.” Riječ je o povjesničaru umjetnosti, pratitelju Mediale, sljedbeniku Juliusa Evole i njegove teorije o elitama koje su sudbinski predodređene da vladaju. “Imali smo snažna razilaženja. On je glorificirao fašizam i u Miloševiću je vidio svoga Mussolinija.” A što danas misli o njemu, pokušao sam doznati: “Mislim o njemu isto što i o Marini Abramović! Beskrajno talentirani ljudi, koji su došli iz obitelji sa snažnim političkim korijenima i vezama u vlasti. Imali su pristup svemu. I stali su u službu ideologije

i Sotone…” Nakon toga izlaže mi teorije (tko zna jesu li istinite) o vezi Marine Abramović i sotonističkih, pedofilskih kultova. Ipak, njegove se priče iz mračnih teorija zavjere pretapaju u smijeh, pa se i Marine Abramović sjeća s ljubavlju: “Poznajem je otkad je bila majušna. Oni su živjeli kod isusovačke crkve u Beogradu. Jednom je kao djevojčica ukrala željeznu blagajnu iz te crkve. To je bio njezin prvi čin protesta.”

Ivan Posavec / HANZA MEDIA
"Ikar" (1990-e)

Osim što uživa u intrigama teorija urote, često se prisjeća važnih protagonista beogradskog kulturnog života s kojima je prijateljevao, ali je škrt s informacijama o njima. Osim s medialcima, družio se intenzivno s Danilom Kišem i Mirkom Kovačem (koji mu je kum i koji je lik slikara u romanu “Kristalne rešetke” oblikovao prema njemu, a spominje ga često i u svojoj memoarskoj knjizi “Vrijeme koje se udaljava”), a Vasko Popa zvao ga je prvim šeširom Beograda. S velikom nostalgijom Glavurtić se sjeća druženja u beogradskim gostionicama Mažestik i Ruski car. Dakako, sve je, kaže, prije bilo drukčije i bolje: “Kad je umro Mirko Kovač, pokopali su ga kao da je bio neki general. Njegova supruga mi je na pogrebu šapnula: ‘Ovo nije Mirko’.”

Miro Glavurtić je rođen u hrvatskoj obitelji u Kotoru (preciznije, u Škaljarima kraj Kotora) 1932., a u Beogradu je diplomirao hortikulturu na Šumarskom fakultetu. U istoj je instituciji poslije bio i zaposlen. U umjetnost je ušao početkom 1950-ih. Tada se povezao sa skupinom mladih književnika i slikara. Počeo se družiti s Danilom Kišem, slikarima Dadom Đurićem, Urošem Toškovićem i drugima koji su dolazili u Herceg Novi. “Kad sam došao u Beograd, Dado Đurić me je želio upoznati s nekim ljudima. To sam neko vrijeme odbijao i bio sam nepovjerljiv. Međutim, oni su bili podrijetlom Rusi. A to znači veliku ozbiljnost i doživotno prijateljstvo”, prisjeća se Glavurtić svoga upoznavanja s beogradskim slikarima Leonidom Šejkom i Oljom Ivanjicki. “Ideju Mediale oni su prihvatili od mene. To je bilo 1953. i otada traje naša suradnja. Mi smo bili jezgra grupe. Naš zajednički cilj bila je - kontrarevolucija! Suprotstavljali smo se komunizmu!” Grupa Mediala osnovana je 1957., a sam joj je Glavurtić dao ime: “Mediala je sredina i med i ala - aždaja!” objašnjava danas. Budući da svaka Glavurtićeva izjava zahtijeva tumačenje (kako je to i red kad je riječ o riječima mističnih mudraca), oslonit ću se na već uvriježenu interpretaciju imena grupacije. Ona kaže da je riječ o ideji posredovanja ili medijacije između krajnosti - meda i zmaja, odnosno rajskog blaženstva i paklene vatre.

Ivan Posavec / HANZA MEDIA
Konjanik (1980-e)

Prva izložba Mediale održana je 1958. na Obilićevu vencu u Beogradu, u Omladinskoj galeriji. Zvala se “Medijalna istraživanja”, a na njoj su sudjelovali Olja Ivanjicki, Leonid Šejka, Glavurtić i Vladan Radovanović. “Bili smo senzacija!” govori mi Glavurtić nostalgično, ali i sažeto. “I koliko je ljudi bilo na otvorenju?” pitam ga pokušavajući potaknuti slikovito sjećanje. “Stotine tisuća!” govori mi hihoćući. “Našu je jezgru vezivao antikomunizam, ali prihvaćali smo ljude svih svjetonazora. Recimo Vladimir Veličković je imao drukčije stavove, ali nam je uvijek imponiralo njegovo sjajno slikarstvo.”

Osim kao slikar, Glavurtić se profilirao i kao književnik. Objavljivao je pjesme, a izdao je i dvije esejističke knjige o demonskoj onostranosti - “Satana: uvod u demonologiju” (1978.) i “Pakao” (1986.). Riječ je o opsežnim studijama u kojima citirajući teološku literaturu i različite povijesne izvore govori o paklu, o ukazanjima Nečastivoga kroz povijest i o metodama borbe protiv njega, kao u nekom publicističkom spoju Johna Miltona, Dantea i Hieronymusa Boscha. U Zagrebu je sa svojom suprugom Radmilom osnovao izdavačko poduzeće Sion, koje je objavilo hrvatske prijevode nekih značajnih djela - primjerice “Pravovjerja” G. K. Chestertona ili kultne antropološke knjige “Zlatna grana” Georgea Frazera.

Glavurtićevo najznačajnije literarno ostvarenje zasigurno je roman “Psine”, napisan početkom 1960-ih, a objavljen 1982. Riječ je o kronici Drugoga svjetskog rata u Kotoru, pisanoj u stilu koji bi se mogao nazvati magijskim realizmom (poput Márquezovih djela). “Psine” su vjerojatno najbolji literarni spomenik tom renesansnom gradu na Jadranu. Roman opisuje svijet tajnih društava, podzemnih urota, tajanstvenih trgovaca zlatom i anarhista, oko kojih njuška neobični list PAS, čija je svrha prikupljanje i širenje informacija i dezinformacija koje putuju kanalizacijom i bruje iz šahtova.

Miro Glavurtić sa suprugom u Beogradu 1980-ih

Ove godine rodni Kotor odlučio mu se odužiti izložbom u tamošnjoj Galeriji Solidarnost u renesansno-baroknoj palači Pima, koja će se održati u svibnju. Nažalost, u Hrvatskoj je Miro Glavurtić potpuno zanemaren. Osim izložbe koju sam mu prošle godine organizirao u Galeriji Forum, u Hrvatskoj gotovo nije izlagao otkad se tu doselio. Naš se likovni establishment nije gotovo uopće zanimao za njega. Ne

pozivaju ga na revijalne izložbe, a sramotno su ga zaobišli i u nedavno objavljenoj povijesti hrvatske grafike.

Ivan Posavec / HANZA MEDIA
"Oko planine" (1958.)

Pišući o njegovim crtežima u časopisu Vidici 1957., Danilo Kiš ih je usporedio s minucioznim, fantastičnim i apokaliptičnim radovima majstora sjeverne renesanse: Albrechta Dürera, Konrada Witza, Lucasa Cranacha ili Hansa Holbeina. Kao i kod tih starih majstora detaljno realističkog izraza, i u Glavurtićevu je opusu prisutno divljenje svakom djeliću svijeta (Božjega svijeta, nadodao bi ovaj slikar), koje je snažno poput njegova divljenja geometriji. Za geometriju je možda bolje reći da je ona Glavurtićeva vječna fascinacija i strast. Kao Božji alat stvaranja geometrija se još od pitagorejskih mistično-filozofskih kultova stare Grčke smatrala posvećenom disciplinom, koja nam daje uvid u mehaniku svijeta. Glavurtića posebno zadivljuju nerješive tajne: konačna decimala broja pi i kvadratura kruga, za koje tvrdi da je pronašao rješenje. “Kad je 2008. na mojoj izložbi u Kotoru u galeriji Kod Homena Olja Ivanjicki izjavila da prihvaća moje rješenje kvadrature kruga, time je službeno počela druga faza djelovanja Mediale. Ona će nastaviti, bez

obzira na našu fizičku opstojnost, jer je veća od svih nas", govori mi Glavurtić.
Sa svojim štapom i šeširom, koji su mu česti rekviziti, živahnim, znatiželjnim očima i širokim osmjehom iza guste sjede brade, ovaj slikar doista izgleda kao stari čarobnjak koji katkad šeta Zrinjevcem, pun "učenog neznanja" Nikole Kuzanskog, koje mu omogućava da svijet vidi očima Stvoritelja. Njegov je opus izrazito cijenjen u Srbiji, a nedavno ga je počela valorizirati i Crna Gora u kojoj se rodio. Vrijeme je da njegovu važnost prepozna i Hrvatska, domovina koju je odabrao i čijoj umjetnosti njegovo djelo također pripada.

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 2.:

Đ. VIDMAROVIĆ: POLITIZIRANJE SMRTI MIRE GLAVURTIĆA

26. siječnja 2023.

Miro Glavurtić - In memoriam

Miro Glavurtić je značajno ime naše književnosti, poglavito one kršćanskog nadahnuća. Njegova posebnost u našem kulturnom miljeu pojačana je činjenicom što je rođen u Boki kotorskoj, dakle u dijelu hrvatskoga naroda koji od 1918. živi kao nacionalna manjina u susjednoj nam zemlji, danas nezavisnoj Crnoj Gori. Veći dio svog kreativnog života proveo je u Beogradu pridružujući se time značajnoj skupini hrvatskih intelektualaca koji su živjeli u bivšoj jugoslavenskoj, a danas ponovno srpskoj prijestolnici. Zbog svoga etničkog podrijetla morao je 1992. pobjeći iz Beograda u Zagreb. Zbog te činjenice vodeći hrvatski dnevni list ljevičarskog usmjerenja obznanio je vijest o njegovoj smrti pod naslovom: „Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu. Danilo Kiš ga je usporedio s Albrechtom Dürerom“ (Piše: L. G. Objavljeno: 17. siječanj 2023.)
U nastavku L.G piše: „Preminuo je slikar Miro Glavurtić, jedan od članova značajne srpske nadrealistične skupine Mediala. Iza sebe je od kolega iz skupine ostavio samo eksperimentalnog glazbenika Vladana Radovanovića. Glavurtić, koji je u Hrvatskoj živio od 1993. godine, 2020. je u tekstu Feđe Gavrilovića objavljenom u Jutarnjem listu objasnio da je u Zagreb došao jer nije imao drugog izbora, no da ga ovdje nisu primili. Za to je krivio komuniste i njihove nasljednike, a oslonac je pronalazio u katolicizmu, pisao je Gavrilović koji je objasnio da je Glavurtić za Miloševićeva režima u Srbiji postao nepoželjna osoba. U navedenome razgovoru Glavurtić je objasnio zašto je morao napustiti Beograd. 'Jedan matematičar mi je dolazio i pokazivao kako će mi pržiti mozak. Izgubio sam mnogo

dobrih prijatelja tamo. Ali neki su ostali uz mene. Unatoč mimoilaženjima u mišljenju, ostao sam dobar s Dragošem Kalajićem', rekao je tada. Prisjetio se i aktera beogradskog kulturnog života s kojima je prijateljevao. Osim s medialcima, družio se s Danilom Kišem i Mirkom Kovačem (koji mu je bio kum i koji je lik slikara u romanu "Kristalne rešetke" oblikovao prema njemu, a spominje ga često i u svojoj memoarskoj knjizi "Vrijeme koje se udaljava"), a Vasko Popa zvao ga je prvim šeširom Beograda. Pišući o njegovim crtežima u časopisu Vidici 1957., Danilo Kiš ih je usporedio s minucioznim, fantastičnim i apokaliptičnim radovima majstora sjeverne renesanse: Albrechta Dürera, Konrada Witza, Lucasa Cranacha ili Hansa Holbeina.
(…)

Foto: Screenshot (HRT) Jedna od posljednjih fotografija Mire Glavurtića u pomalo tolstojevskoj pozi.

Osim slikarstvom, bavio se i književnošću. Objavljivao je pjesme, a izdao je i dvije esejističke knjige - "Satana: uvod u demonologiju" (1978.) i "Pakao" (1986.). Početkom šezdesetih napisao je i roman

"Psine", koji je objavljen 1982. Riječ je o kronici Drugoga svjetskog rata u Kotoru.

Sa suprugom Radmilom osnovao je izdavačko poduzeće Sion, koje je objavilo hrvatske prijevode djela poput "Pravovjerja" G. K. Chestertona ili antropološke knjige "Zlatna grana" Georgea Frazera.

Za Glavurtića se "likovni establishment nije gotovo uopće zanimao", pisao je Gavrilović te dodao: 'Osim izložbe koju sam mu prošle godine organizirao u Galeriji Forum, u Hrvatskoj gotovo nije izlagao otkad se tu doselio ...Ne pozivaju ga na revijalne izložbe, a sramotno su ga zaobišli i u nedavno objavljenoj povijesti hrvatske grafike'.

Ovim naslovom Jutarnji list je povrijedio ne samo istinu, već i dignitet gospodina Glavurtića, ali pisac članka je učinio nešto korisno: potaknuo je razmišljanje o tome kako tretiramo naše sunarodnjake koji žive u Beogradu. Ako je Miro Glavurtić proglašen Srbinom, a riječ je o značajnom slikaru i književniku, što se tek zbiva s manje poznatim ljudima. Pročitavši ovako tendenciozan naslov reagirao sam kratkim protestom koji je automatski objavljen i na mojoj Facebook stranici. Ovu reakciju vrlo promptno je prenio portal „Biram dobro“ uz dodatno pojašnjenje književnika Dražena Zetića kako je Glavurtić ne samo veliki književnik već i slikar. Treći prilog u Hrvatskoj na koji bi želio upozoriti je onaj Miljenka Jergovića objavljen u Jutarnjem listu 22. siječnja, 2023. pod naslovom: „Miro Glavurtić i kraj umjetnosti na Zrinjevcu“.

Taj je prilog s literarnog aspekta dobro napisan, ali je vrlo tendenciozan, odnosno Jergović je smrt velikog književnika iskoristio za obznanjivanje nekih svojih političkih stavova i pogleda. Jergović oponašajući Gorana Babića, između ostalog piše: „Naime, iz minuta u minut vijest o Glavurtićevom nestanku, sastavljena od istih nekoliko rečenica, ponekad skraćenih, ponegdje izmiješanih, biva objavljena na novim i novim, sve žućim i luđim beogradskim portalima, dok je u Zagrebu ne objavljuje baš nitko, sve dok se oko dva popodne, na portalu Jutarnjeg lista, pod inicijalima L. G. ne pojavi kupusna kalja, naslovljena kao: 'Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu.' (…) Miro Glavurtić, kao ni Mirko Kovač, a onda kao ni toliki drugi ozbiljni ljudi koji su se u Zagrebu naselili ili su se u Zagrebu rodili, ali se svejedno u ovih tridesetak

godina osjećaju nekako nesnađeno, nije shvatio kakav je za hrvatsku živu kulturu i za one koji su, metaforično govoreći, svakodnevno išli od Murtića do Zidića i od Zidića do Murtića, bio smisao raspada Jugoslavije i jedne velike i razmjerno slobodne kulturne scene, koja je imala vrlo jasne i striktne stilsko-estetske kriterije. Smisao raspada za njih je bio upravo u ukinuću tih ili bilo kakvih stilsko-estetskih kriterija, te u uspostavi kulturnih elita kojima će vladati oni koji do savršenstva dovedu svoju osrednjost."

Pratio sam obavijesti o Glavurtićevoj smrti koje su objavljivali crnogorski i srpski mediji. Ondje su, također, zabacivali Glavurtićevu vjersku i etnički pripadnost ili su ju stavljali u novi kontekst, najčešće crnogorski, zatim srpski, često pravoslavno katolički ili jugoslavenski.

Vrlo je tužno što se smrt ovog časnog čovjeka pretvorila u politički govor. Podsjećam kako je ovakva sramota izbjegnuta kada je umrla Vesna Krmpotić. Predosjećajući kako bi moglo doći do toga nazočio sam kao predsjednik Društva hrvatskih književnika pokopu velike pjesnikinje i ustanovio da je cijela srpska književna elita, očito zbog toga ignorirala ispraćaj njezinih posmrtnih ostataka. A provela je u Beogradu najveći dio svoga života jer je bila udana za srpskog diplomata. Podsjećam kako su iz Beograda morali izbjeći i neki drugi hrvatski intelektualci, npr. veliki pjesnik Petar Gudelj, poznati glumci Milan Štrljić, Željka Reiner i Đokica Milaković, popularni pjevač Zlatko Pejaković, i drugi. (Zanimljivo je, da navedene umjetnike u Hrvatsku nisu željele pratiti njihove obitelji.)

Mirko Kovać (Petrovići kod Nikšića, Crna Gora, 26. prosinca 1938.- Rovinj, 19. kolovoza 2013.), o kojem govori i Jergović, vrlo je cijenjen crnogorski i jugoslavenski književnik koji je živio u Beogradu. Hrvatsku je sramotio u scenariju „Okupacija u 26 slika" po kojem snimljen zloglasni promidžbeni film. Svojim jugoslavenstvom Kovač je išao na živce velikosrpskim moćnicima. Tak kada su ga izbatinali preselio se 1992. u Hrvatsku u divan Rovinj i ondje u romantičnom okruženju proživio ostatak života u „ustaškoj Hrvatskoj" mažen od domaćih jugonostalgičara.

S Glavurtićem je bio drugi slučaj. On nije bio velikosrbin, nije bio jugobolesnik, već umjetnik širokih horizonata kao što su bili stari bokeljski hrvatski pomorci

Miro Glavurtić je jedan od Hrvata iz Boke kotorske koji su zadužili hrvatsku kulturu, a koji se nije odrekao svoje nacionalnosti. Navodim najveća imena među njima: Viktor Vida, Vjenceslav Čižek, Andrija Maurović, Antun Šojat, Ivo i Željko Brkanović, Luka Brajnović, prvi guverner Kanade, Mike Stepovich, Maja Perfiljeva, akademik Josip Pečarić, Antun Dabinović itd.

Miro Glavurtić nikad nije zatajio svoje hrvatstvo niti pripadnost Katoličkoj Crkvi. Bio je samosvojna ličnost, usredotočen na slikarstvo i književnost i zbog toga je bez problema surađivao sa slikarima grupe Mediavala koji su njegovala nadrealistički žanr. Kao kršćanin istakao se specifičnim pristupom Bibliji koji je kod nekih izazivao dvojbe. Naime, on se posvetio istraživanju fenomena sotone odnosno demonološkim temama. O tome je objavio dvije vrlo čitane knjige. Ove knjige su se pojavile u vrijeme kada se u Crkvi i kršćanskoj teologiji izbjegavalo govoriti o sotonizmu i sotoni, na neki način gurajući ovu biblijsku temu u sjenu tradicije, povijesti i nečega što nije sukladno suvremenom vremenu. Međutim, sotona i zli duhovi su prisutni u Novome zavjetu i početak Kristovog djelovanja nakon krštenja bilo je suočenje upravo sa sotonom tijekom njegovih 40 dana boravka na brdu iskušenja. Isto tako treba kazati kako književnik koji se bavi likom sotone ne mora automatski biti sotonist.

Miro Glavurtić je bio dosljedni nekomunist. On jednostavno komunizam i ateističku ideologiju nije mogao prihvatiti. Po tome nas podsjeća na Viktora Vidu koji je otišao u izbjeglištvo 1945. premda nije bio vezan uz ustaški pokret. Jednostavno nije želio živjeti u komunističkom režimu.

Mišljenja sam kako je Glavurtić u Zagrebu loše primljen od strane književne i crkvene hijerarhije upravo zbog svojih stavova prenesenih na knjige i na slike. Antikomunizam je smetao brojnim zagrebačkim titoistima i neojugoslavenima, a pisanje o sotoni i demonima bilo je zazorno crkvenim krugovima. On osobno, kako sam ga ja doživio bio je čovjek čvrstih stavova, ponosan kao većina

bokeljskih Hrvata i nesklon ulaženju u bilo kakve klanove i stranke, a još više podilaženju. Glavurtić nije bio rođen za sljedbenika već za kreatora kojeg se trebalo prihvatiti i cijeniti kao mudrog čovjeka. Zbog toga je izabrao osamu kako bi sačuvao i osobni dignitet. No to ne znači da se odrekao Hrvatske i svoga naroda.

Istina je i to da u svojim razgovorima nije nikada posebno isticao tzv. bokeljstvo. Taj pojam s vremenom je postao politički iskorištavan. Pojmom Bokelji tamošnji Hrvati su skrivali svoje hrvatstvo kada je ono bilo zazorno državnim vlastima. Mogli su izabrati između Bokelja i Jugoslavena. S vremenom je pojam Bokelji dobio za neke i elemente subetnosa odnosno kod tamošnjih Hrvata razvio se i subetnički bokeljski identitet. Međutim, činjenica da je Glavurtić otišao umrijeti u rodni kraj upućuje na njegovu vezanost uz Boku kotorsku. Neki su mediji krivo prenijeli kako je umro u Utrechtu. Nije ondje umro već mu ondje živi sin glazbenik. Pisac ovih redaka nema podrobnije obavijesti o Glavurtićevoj djeci.

Zagreb i Hrvatska još uvijek nisu priredili komemoraciju Miri Glavurtiću, organizirali književnu večer njemu posvećenu kako bi se šira javnost upoznala s njegovom književnošću. Hrvatski likovnjaci imaju šansu prirediti izložbu slikarskih radova Mire Glavurtića. Od nacionalne zajednice Hrvata u Crnoj Gori očekuje se da učine nešto slično. Poglavito je potrebno što prije organizirati u Kotoru ili nekom drugom mjestu okrugli stol o životu i djelu Mire Glavurtića.

Osobno sam nastojao doći s njime u kontakt kako bih ga dobio za emisiju „Susret u Riječi“, ali na žalost, nisam uspio.

Sve ovo što sam naveo ima za cilj da ne zaboravimo Mira Glavurtića kao snažnu kreativnu ličnost i njegovo djelo, jer ako to učinimo vrlo brzo bit će proglašen i službeno Srbinom i uključen u srpsku suvremenu književnost.

Đuro Vidmarović

https://www.hkv.hr/izdvojeno/komentari/dvidmarovic/41066-d-vidmarovic-politiziranje-smrti-mire-glavurtica.html

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 3.:

ODGOVOR PROF. DR SCI. DANILU A. ĐUROVIĆU

Dragi Danilo,

Hvala na komentaru o mom prijatelju Miru Glavurtiću. Jednom su mu kao izdavaču dali knjigu protiv mene oko jedne moje polemike s jednim navodnim Crnogorcem iz RH. Knjigu autor nije htio potpisati, a on mu je nije htio tiskati bez njegovog pravog imena kao autora. Miro mi je dao kopiju te knjige, a glupo mi je bilo uopće odgovarati na tako nešto jer autor nije ni znao da ju je Miro meni dao. Sličnu polemiku sam imao sa Srbima iz Kotora koji se nisu htjeli predstaviti. Ja sam dobar dio te polemike tiskao u jednoj svojoj knjizi o Boki. Činjenica da si Ti Crnogorac, u vrijeme naše mladosti nisi ni morao znati kakav je u toj državi bio položaj nas Hrvata. Ja sam naučio i želeći se vratiti u Kotor izabrao sam Beograd za studije i već kao magistar konkurirao u Višoj pomorskoj školi. Tu su bile svakakve igre da se ne vratim, poslali su me u vojsku tako da tamo budem u vrijeme natječaja i tijekom dvije školske godine. Na natječaj su mi dali prednost nad dva naša kotorska srednjoškolska profesora, ali su pronašli da mi fali tri mjeseca radnog staža pa se nisam vratio u Kotor kao magistar (elektrotehnike). Ako su u startu računali na ta tri mjeseca i zato sam poslan u vojsku, moramo priznati da im je to bilo pametno. Viša je poslala fakultet, a ja sam doktorirao matematiku, ali sam bio asistent iz fizike u Beogradu. Dogovorili smo se da raspišu natječaj za mjesto docenta, raspisali su ga i kao jedini kandidat opet nisam primljen. Kasnije sam doznao da je razlog bio nešto najgluplje što su mogli smisliti: S obzirom da sam bio asistent iz Fizike u Beogradu (što kao mr elektrotehnike jedino i mogu biti), ne mogu biti izabran za docenta iz matematike tada već sa 70 znanstvenih radova u matematičkim časopisima što tada sigurno u Crnoj Gori niti jedan matematičar nije imao). Kada sam doznao upitao sam ih: A da sam bio vratar na Muzičkoj akademiji u

Beogradu, znači li to da bih ja na vašem fakultetu kao doktor matematičkih znanosti mogao biti samo vratar na Pomorskom fakultetu u Kotoru? Došao sam u Zagreb, ali opet im moramo priznati da su bili pametni. Što im treba Hrvat za koga u knjizi Matice Hrvatske PRIJELOMNA VREMENA / Hrvatske zemlje nakon 1918, a o znanosti piše dr. sc. Zdravka Jelaska Marijan s Hrvatskog instituta zapovijest (str. 413.): *Djelovali u inozemstvu ili u Hrvatskoj, neki od hrvatskih znanstvenika su tijekom 20. stoljeća dali važan doprinos svjetskoj znanosti, prvenstveno nobelovci Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog (kemija). Značajan ugled stekli su i fizičar Ivan Supek (električna vodljivost materijala na niskim temperaturama), matematičari Vilim (William) Feller (teorija vjerojatnosti) i Josip Pečarić (teorija nejednakosti), molekularni biolozi Miroslav Radman i Ivan Đikić, fizičari Davor Pavuna (supraprovodljivost i nano-inženjering) i Marin Soljačić (bežični prijenos energije i nano-fotonika) i mnogi drugi.“*

Pa i u tekstu Đura Vidmarovića koji je donedavno bio predsjednik DHK-a možeš naći rečenicu:

Miro Glavurtić je jedan od Hrvata iz Boke kotorske koji su zadužili hrvatsku kulturu, a koji se nije odrekao svoje nacionalnosti. Navodim najveća imena među njima: Viktor Vida, Vjenceslav Čižek, Andrija Maurović, Antun Šojat, Ivo i Željko Brkanović, Luka Brajnović, prvi guverner Kanade, Mike Stepovich, Maja Perfiljeva, akademik Josip Pečarić, Antun Dabinović itd.

https://www.hkv.hr/izdvojeno/komentari/dvidmarovic/41066-d-vidmarovic-politiziranje-smrti-mire-glavurtica.html

O mojim pokušajima povratka u Kotor pisao sam u tekstu koji možeš naći na Internetu:

https://kamenjar.com/ekskluzivno-akademik-pecaric-moj-zivot-u-beogradu/.

Inače svoju djecu sam odgajao u smislu o kojem Ti pišeš, ali kako nisi bio Hrvat u svom opisu nisi ni mogao znati da Ti nedostaje upravo to što sam im govorio:

"Ako vam ovdje smeta to što ste Hrvati - onda to morate biti. Ako vam ne smeta - onda nije važno što ste!".

Ima u mojim knjigama puno sličnih zgoda, ali mislim da je i ova dovoljna za razumijevanje onoga što sam Ti htio reći.
S druge strane, vidio sam da sam svoju knjigu ZALJEV HRVATSKIH SVETACA posvetio dragom prijatelju Krstu Papiću w kojim sam se godinama družio nedjeljama, učlanio ga u Hrvatsku bratovštinu Bokeljska Mornarica 809 pred katedralom uoči našeg posjeta kardinalu Kuharića, a on se rodio kao Crnogorac, a kada je doznao o Crvenoj Hrvatskoj proučavao je to i postao i Hrvat i katolik. A knjigu sam završio s tekstom o Tebi koji si se rodio u Kotoru i Crnogorac si katolik. Poštujem svačiji izbor ali imam i pravilo: Kada netko izvrši agresiju na Tvoju domovinu možeš uzeti u ruke ili pušku ili pero. Ili nisi čovjek.
Pozz
Joško
On 28/01/2023 08:55, danilo.djurovic@ucg.ac.me wrote:

Dragi moj akademiče Joško, lično sam znao, sada pok. Mira Glavurdića, Njegovu sestru Bertu i drugu sestru i zeta pok. Blaža Markovića, prof. fizičkog i šefa prodavnice obuće , "Košuta" na trgu od Oružja u Kotoru. Sa njim sam se povremeno družio kada je bio u Kotoru. Jednom prilikom mi je zahvalio što sam pomogao njegovom zetu Blažu Markoviću oko iznošenja stvari iz prodavnice koja je stradala od zemljotresa 1979.godine. Čak mi je u dva navrata poklonio svoje dvije malene knjižice. Ja svakog poštujem za života i poslije smrti, jer svako najbolje zna što je, kako i kojim putem da ide i sl. Prisiječam se kako se žalio, nije bitno na koga, ali u svakom slučaju nije bio za života prihvaćen onako kako je zaslužio ili trebalo da se prema njemu odnose. Danas mnogi barataju sa nacionalizmom, zaboravljajući da prije nekoliko milenijuma nijesu postojale te, danas, svadljive nacije, već smo svi od Jednog, Istog i Jedinog Stvoritelja, kojeg nažalost ignorišemo poradi nekih trenutno "IN" aktuelnih ovozemaljskih potreba. Za moju prolaznu malenkost su svi ljudi na Planeti Zemlji Božjja, Allahova, Jehovina,.... stvorenja. Niko nije iz bilo koje nacionalne vlasti stvorio čovijeka ni bilo koje drugo živo biće, ali njihove patopolitičke vizije su doprinjele da se ljudi svađaju, mrze, ubijaju, nestaju i sl. Mnogo sam u životi prošao i

nikada nijesam dijelio ljude, već kao Istinski vijerujuće biće poštovao sam i poštovati ću sva stvorenja. Oni koji rade protivu bilo koga moraju da shvate da je to njihov subijektivni stav, koji može biti jako udaljen od objektivnosti. Mnogo sam puta imao šanse da budem "velik", "poznat" i "cijenjen", da dobijen neka "zvanja" i sl., ali ja sam toliko mali da sam u svojoj glavici rekao, neću da budem ono što me od bilo koga razdvaja-ili da budem ono što ja nijesam. Nijesam želio izgubiti sebe, kako bi postao ono što su oni. Uvijek zahvaljujem Stvoritelju što je u meni Njegovom Izvornosu unio Duh-Dušu, koja je jedino pravo Svijetlo na našem zemaljskom proputovanju. Zato ne želim da ugasim Svijetlost i toplinu koju posijeduje Božija Tvar-moja Duša i Duh! Mnogo sam puta rekao, da nijesam birao roditelje, mjesto rođenja, ime, prezime, vijeroispovijest, naciju i sl., kao sto nijesu ni moji praoci, pa ni Ti ni Tvoji praoci, ali ja kao prolaznik ovim zemaljskim putem-običan smrtnik poštujem ono što sam "naslijedio", ali ne da bi sa time kazivao da sam bolji, pravedniji i časniji od drugih. I to što smo naslijedili u zadnjih 2023.godine, nije mijerodavno jer je svako danas aktuelno živo stvorenje samo "list" od stabla i njegovih korijena, što ide u prilog nespornoj argumentaciji da su postojali naši preci koji su nekada bili "pagani", ne u ružnom, već u realnom i korektnom smislu te riječi, a sigurno i prije toga nešto drugačije. Danas kada eksponiramo svoje porijeklo koje se vezuje za period od 2023. godina unazad ili nešto više, htijeli priznati ili ne, negiramo sve naše pretke koji su bili ono što jesu, negirajući njih, a time u izvornom smislu i sami sebe. Ako želimo biti Istinska djeca našeg Istog Stvoritelja, ne treba da se ponosimo sa "velikom sizmom" raskolima, carstvima, (ne)vijerskim ratovanjima, mržnjom zato što oni ili neki nijesu kao ja, ne pripadaju onom kome ja pripadam i sl. Ja sam od svojih porodica, unazad desetak, dvadesetak ili stotina generacija nasliedio ovo što sam danas, ali mi to ne daje "vizu" niti bilo koje opravo da sam bolji ili vrijedniji od onih koji nemaju naslijeđe kao ja. Draga su mi sva stvorenja (ljudi, biljke, životinje,..) i sve što je dragi Stvoritelj, stvorio iz ljubavi, tako da moji subijektivni stavovi o ljudima, nacijama, rasama i sl. mogli bi me udaljiti od Istinske Izvorne vijere, a to je HVALA TI STVORITELJU NA MOJE

STVARANJE, KAO I STVARANJE SVEGA ONOG STO ZNAM, NEZNAM, ŠTO VIDIM I NE VIDIM!" Kada bi drugačije razmišljao i prilagođavao se vremenu aktuelnih nametanja od čovijeka i politika, siguran sam i to tvrdim da bi izgubio svoj Izvorno autentičan individualitet koji se naziva Božije stvorenje. Tebi, Tvojoj porodici i svim saradnicima želim sve najbolje i najljepše, jedan Tvoj prijatelj-smrtnik iz Kotora prof. dr sci. Danilo A. Đurović

Subject: Re: Fwd: Fwd: MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 3.: Odgovor prof. dr sci. Danilu A. Đuroviću
Date: Sat, 28 Jan 2023 16:05:46 +0000 (UTC)
From: Vlado Glavas <vladoglavas@yahoo.com>
Reply-To: Vlado Glavas <vladoglavas@yahoo.com>
To: pecaric@element.hr

Dragi Joža,
Pročitao sam cijeli tekst pun zanimljivosti iz kojeg se može puno toga naučiti i podsjetiti na skoro zaboravljene činjenice i događaje, pa se i ovog puta mogu zahvaliti i dragog Boga zamoliti da te i dalje čuva u zdravlju kako bi mogao obaviti svoje planirane zadatke.
Svako dobro i srdačne pozdrave tebi i obitelji upućuju,
Vlado i Danica s obitelji

PRILOZI IZ KNJIGE „ZALJEV HRVATSKIH SVETACA“

Uspomeni na dragog prijatelja, velikog hrvatskog domoljuba i velikog hrvatskog redatelja Krsta Papića

Akademik Josip Pečarić

UVODNI TEKSTOVI

GOST UREDNIK KRSTO PAPIĆ: PROF. DR. JOSIP PEČARIĆ

BOKA JE ZALJEV HRVATSKIH SVETACA

Vjesnik, 9. svibnja 1993.

Vukašin Vuk ĐURIČIĆ

Josip Pečarić je (…) Član je i Upravnog odbora “Bokeljske mornarice 809” iz Zagreba, najstarije hrvatske bratovštine, i potpredsjednik Društva Crnogoraca i prijatelja Crne Gore “Montenegro” iz Zagreba, te velik borac za nezavisnost Crne Gore.

BOKA ĆE BITI “ČISTA”!
Boka danas?
Jako puno ljudi seli, napušta stoljetna ognjišta i dolazi u Hrvatsku. Opasno je i skoro nemoguće danas biti Hrvatom u Boki. Danas u Boki najviše Hrvata živi u Tivtu, pa su tamo i najčešći i najjači pritisci i šikaniranja. Ako se to nastavi, Boka će biti “čista”. No, ja ipak vjerujem da će se to zaustaviti.
Koliko Hrvata sada živi u Boki?
Prema zadnjem popisu oko sedam posto. No, i u Boki ima dosta ljudi koji su se pisali kao Jugoslaveni. Većina njih su Hrvati koji se boje kazati što su! A nekada je, pogotovo u priobalnom dijelu Boke, Hrvata bilo oko 80 posto. Pravoslavci su uglavnom bili ruralno pučanstvo, dok su Hrvati bili pretežno u gradovima. No, kada se uzme sveukupno, prema popisu iz 1910. Hrvata je bilo oko 50 posto. Interesantno je analizirati popis pučanstva iz 1910. i onaj iz 1991. godine. Broj Hrvata u Boki smanjio se za više od tri puta, dok se ukupan broj pučanstva Boke dva puta povećao. To znači da je u Boki već odavno na djelu etničko čišćenje.
Etničko čišćenje u miru?

Da. U Kotoru je prema popisu iz 1910. živjelo oko 70 posto Hrvata, a prema zadnjem popisu oko sedam posto. U Tivtu je bilo
više od 90 posto Hrvata, a danas ih je oko 23 posto, dok je u Herceg Novom od 70 posto danas ostalo oko dva posto Hrvata.
Kada je počela politika etničkog čišćenja?
Ovo novije počelo je stvaranjem Jugoslavije. Zapravo, počelo je prije osam stoljeća, naravno s Nemanjićima! Oni su napravili prvi genocid i otada ga provode nad svim narodima koji ih odvajaju od mora. To je poznati kompleks Srba zvan-more. Taj prvi genocid oni su proveli nad stanovništvom katoličke države Duklje. Radili su sve ono što i danas rade. Tada su uspjeli samo na Prevlaci preko puta Tivta nametnuti svoju episkopiju. Kako kaže crnogorski akademik i predsjednik crnogorskog PEN-a gospodin Pavle Mijović "ta episkopija je u moru katoličke Boke", postojala je samo u periodu dok je postojala vlast Nemanjića.
Tu se svakako mora spomenuti etnikum Crvena Hrvatska, jer je poznato da su Hrvati doselili na te prostore. Mnogi misle da su Srbi dolazili na te prostore bježeći pred Turcima. To u stvari i nijesu bili Srbi nego Vlasi i pripadnici drugih pravoslavnih naroda. Oni su "pratili" turska osvajanja i naseljavali osvojene krajeve. Tako su se u Boki pojavili Srbi samo u onim mjestima koje su osvojili Turci.

KATOLIČKI KORIJENI CRNOGORACA
Može li se reći da su Crnogorci narod s katoličkim korijenom?
Da, za to postoji bezbroj nepobitnih dokaza. Crnogorcima je pravoslavlje silom nametnuto. Mnogo su duže bili katolici nego pravoslavci. Dominantan utjecaj pravoslavlja u Crnoj Gori je prisutan u posljednjih nekoliko stoljeća, za neka plemena i kraće. Silom im je nametnuta ta velikodržavna religija isključivo sa ciljem osvajanja tuđih teritorija i tuđih kultura.
Jesu li Crnogorci svjesni svoje katoličke prošlosti?
Čini se da jesu sve više. Pogotovo crnogorska opozicija i mnogi crnogorski intelektualci. O tome se danas govori, piše u opozicijskim novinama, a izdaju se i mnoge knjige. Pamćenje moraju "vratiti" sami Crnogorci! Da se ne bi krivo shvatilo da ja namećem Crnogorcima hrvatske korijene danas, ne, ja govorim o onome što je

bilo prije tisuću godina. Na prostoru današnje Crne Gore postojala je Crvena Hrvatska u kojoj su živjeli Hrvati, no, s vremenom je došlo do podjele toga teritorija i toga nacionalnog bića. Dio tog etnikuma je otrgnut i silom mu je nametnuto nešto što nije njegovo, dok se drugi dio etnikuma uspio održati i sačuvati svoje korijene. Taj povijesni hod je formirao Crnogorce kao poseban narod i danas su to dva posebna etnikuma, iako su po mome mišljenju to dijelovi jednog naroda.

Boka je prava riznica hrvatske kulture. Jednom ste mi rekli da je "u Boki svaki kamen hrvatski". Značajnu ulogu u očuvanju toga igra najstarija hrvatska bratovština "Bokeljska mornarica 809"?

Pazite, 809. godine je osnovana Bokeljska mornarica i to je najstarija hrvatska bratovština. Vrijeme osnivanja te bratovštine je vrijeme Crvene Hrvatske. To je godina kada su kotorski mornari prenijeli kosti Sv. Tripuna u Kotor. U crkvi sv. Tripuna, iz 9. stoljeća, čiji su ostaci sačuvani u današnjoj katedrali, ima jako puno hrvatskih pletera. Na jednom kamenu postoje dva Višeslavova križa, a na tim ostacima crkve ima više pletera nego što se može naći u cijeloj Hrvatskoj.

HRVATI – KARIKA S EUROPOM

Mnogima nije poznato da se Boka kotorska još zove i "Zaljevom hrvatskih svetaca"?

S obzirom na memoricid koji je izveden nad hrvatskim narodom i ne čudi nedostatak spoznaje o velikoj hrvatskoj kulturi u Boki. Zašto zaljev hrvatskih svetaca? Pa od dva hrvatska sveca, jedan je, sv. Leopold Mandić, iz Boke. Od četiri blaženika dva su iz Boke, blažena Ozana Kotorka i blaženi Gracija iz Mula. Posebno svakako treba istaći papu Siksta V., po mnogo čemu najznačajnijeg Papu u povijesti, koji je isto tako porijeklom Hrvat iz Boke.

Koliko hrvatska država pokazuje interesa za Hrvate i hrvatsku kulturu u Boki kotorskoj?

Pokazuje sve više. Hrvatska država mora voditi brigu o Hrvatima i hrvatskoj kulturi u Boki. Bez obzira što se sve desilo i što je Boka danas etnički očišćena, ona je nezaobilazni dio hrvatske kulturne baštine. Nažalost, Srbi su u svojim nakanama, uz pomoć dijela

Crnogoraca, skoro u potpunosti uspjeli. To što se desilo nije u interesu niti Crnogoraca niti crnogorske države. Interes crnogorske države je da u Boki bude Hrvata jer je to karika, onaj spoj koji ih povezuje s Europom. Crnogorci su nesretan narod, koji je po svemu pripadao zapadnoj civilizaciji. Nasilno su otrgnuti iz sredine kojoj po svemu pripadaju i uvaljeni u nešto gdje nikada nisu pripadali. To je velika tragedija.
Dio velikosrpske politike je bio da se Crnogorce uvuče u zločinačku agresiju na Hrvatsku. Srbi su, nažalost, u tome uspjeli. Cilj im je bio da se potpuno pokidaju niti koje spajaju hrvatski i crnogorski narod?
Da, to je velika nesreća za Crnogorce. To što je dio sudjelovao u agresiji na Hrvatsku, to je rezultat velikosrpske politike u Crnoj Gori i njezine okupacije od strane Srbije. No, ipak u Crnogorcima postoji gen koji se odupire. Crnogorska opozicija po svemu pokazuje da pripada Europi i to je velika nada da se ta svijest o pripadnosti Zapadu može opet vratiti tom narodu.
"Meki trbuh" velikosrpske politike je Crna Gora. Ako bi se Crna Gora uspjela istrgnuti Srbiji onda velikosrpska politika pada kao kula od karata. Što su Crnogorci dobili od Srbije? Stavljeni su na stup srama, a to je i Srbima bio cilj. Crnogorski kvislinzi su najobičnije srpske sluge koji su zaduženi za najprljavije poslove, a jedan od tih poslova je bio i rušenje Dubrovnika. No, na svu sreću to je ipak manji dio Crnogoraca, koji i nisu Crnogorci, to su Crno-Srbi.

SUDBONOSNA ULOGA OPOZICIJE

Uspostavom nezavisne Crne Gore, Boka bi opet dobila svoj sjaj?
Da, u svakom slučaju. Ne samo da bi tada bilo riješeno pitanje Boke, nego bi uspostavom samostalne Crne Gore bilo riješeno i pitanje Balkana. Izbijanjem Crne Gore iz kandži Srbije, ruši se i velikosrpska politika.
Nije li za uspostavu nezavisne Crne Gore potrebno još dosta "lomova" u glavama mnogih Crnogoraca?
U svakom slučaju. To se već i počelo dešavati, a ovaj rat je i sam pridonio tome. Onoga trenutka kada budu svjesni svega što se desilo, svih zločina koji su počinjeni, doći će do potpunog loma u mnogim glavama. Lom u crnogorskim glavama nije istovjetan lomu koji će

se morati desiti i u srpskim glavama. U Crnoj Gori postoji čitavo vrijeme opozicija koja je osudila agresiju na Hrvatsku, koja je protiv rata na prostoru bivše Jugoslavije. U Srbiji toga nema, nema bitne razlike između pozicije i opozicije.
Za nezavisnu Crnu Goru zalažete se ekstremnije od mnogih Crnogoraca?
Interes i crnogorskog i hrvatskog naroda je da budu dio Europe. Tako je i izražen interes Hrvata Boke jer je u tom slučaju i Boka u Europi. Crna Gora se mora osloboditi Srbije i Srpske pravoslavne crkve. Rezultat posrbljivanja Crnogoraca je i “slavna” izjava Momira Bulatovića da je “Crnogorcima ime crnogorsko a prezime srpsko”. Crnogorci imaju i svoje ime i svoje prezime, no, morat će to braniti od srpskih osvajača.
Mnogi tvrde da nezavisne Crne Gore nema bez velikog krvoprolića.
Situacija je zaista teška i teško je povjerovati da će proći mirno. Kad se uzme ukupan broj Crnogoraca i tragična podjela nacionalnog bića, zaista neće biti lako. Crnogorce dijelim na tri dijela: one koji su svjesni svoga nacionalnog bića, one koji su Crnogorci a još nisu svjesni toga i one na sjeveru Crne Gore koji misle da su Crnogorci a nisu svjesni da su Srbi. Ti na sjeveru ni po čemu i nisu Crnogorci, i oni su uglavnom i učinili najviše zločina. Tu tragičnu podijeljenost crnogorskog nacionalnog bića Srbi dobro koriste za ostvarenje svojih prljavih ciljeva. Crnogorci se moraju izboriti za svoje. To je teško izvesti i traži dosta umijeća. Crnogorska opozicija se zaista nalazi u teškoj, povijesno-sudbonosnoj poziciji. No, ja sam ipak optimist i vjerujem da ću uskoro ići u Slobodnu Boku, odnosno nezavisnu Crnu Goru, jedino tako ću i ići, a volim svoju Boku.

https://www.dragovoljac.com/index.php/razno/23328-moj-prijatelj-crveni-hrvat-krsto-papic
http://bezcenzure.hr/vlad/moj-prijatelj-crveni-hrvat-krsto-papic/

MOJ PRIJATELJ CRVENI HRVAT KRSTO PAPIĆ

U razgovoru na Podcastu Velebit admiral Davor Domazet Lošo daje objašnjenje zašto su crnogorski domoljubi, suočeni s pobjedom velikosrpske koalicije na nedavnim izborima u Crnoj Gori, pjevali Thompsonovu „Bojnu Čavoglave“: *Crnogorci su Crveni Hrvati i zato pjevaju Thompsona*
https://projektvelebit.com/podcast-velebit-davor-domazet-loso-crnogorci-su-crveni-hrvati-i-zato-pjevaju-thompsona/
(Podsjetimo da je na izborima pobijedio Mitropolit Amfilohije koji je tijekom 90-tih godina prošlog stoljeća bio jedan od najvećih ratnih huškača u Crnoj Gori, a u cilju obrane srpstva, pa je tako u svojoj rezidenciji u manastiru na Cetinju dočekivao i ratnog zločinca Željka Ražnatovića Arkana. Poznat je i po svojim kletvama, a u jednoj od najcitiranijih, uoči ulaska Crne Gore u NATO, rekao je: “Tko ne bio vjeran jednojezičnoj, jednokrvnoj Rusiji, dabogda živo meso od njega otpadalo, bio proklet tri puta i 3000 puta od mene“.
https://kamenjar.com/mitropolit-spc-u-crnoj-gori-amfilohije-u-bolnici/)
Bio sam uvjeren da sam spomenuo crvene Hrvate u svom tekstu ODGOVOR TOMISLAVU DRŽIĆ. Ali nisam. A htio sam u dijelu:
Upoznao sam ga na osnivanju Društva Crnogoraca i prijatelja Crne Gore “Montenegro” kada sam kao Hrvat iz Boke kotorske i izabran za potpredsjednika. Brat mi je pričao o njemu i njegovim tekstovima u VUS-u, pa je bilo prirodno da se od prvog trenutka razvilo veliko prijateljstvo među nama. U mojoj knjizi U Boki kotorskoj svaki kamen govori hrvatski / Borba za Boku kotorsku 2, Zagreb, 2004. Na str. 183-187 imaš dva teksta koja sam objavio u Vjesniku, 3. siječnja 1997. i 24. siječnja 1997. u kojima sam ga branio od napada „njegovih“ Crnogoraca kako sam u tim tekstovima tvrdio „napad na g. Kastratovića je zbog njegova hrvatskoga usmjerenja“.
Zapravo brat mi je ispričao i kako je jednom u društvu Crnogoraca Drago, koji je bio jedini Crnogorac koji je završio u zatvoru zbog Hrvatskog proljeća, srdačno pozdravljen. Međutim, kad je otišao brat

je čuo kako govore podrugljivo o njemu kao Crvenom Hrvatu, iako je Drago uvijek isticao da je Crnogorac.
Ali u pismu g. Držiću spomenuo sam i jednog pravog Crvenog Hrvata velikog hrvatskog redatelja Krstu Papića (godinama smo bili smo zajedno svako nedjeljno prijepodne, najčešće sa Slavicom Maras, njenim suprugom Markom Mikulandrom i drugima iz njihove branše):
Tada sam se družio s velikim hrvatskim redateljem i dragim prijateljem Krstom Papićem koji je komentirao moje tekstove rekavši kako oni koji napadaju Draga Kastratovića njega – najpoštenijeg čovjeka u Hrvatskoj – prikazuju kao lopova. Zanimljivo je spomenuti da sam vjerojatno ja bio razlog zašto su i Hrvat Krsto Papić i Crnogorac Drago Kastratović postali članovi Hrvatske bratovštine Bokeljska mornarica – 809.
Pravili smo Krsto i ja mojim Bokeljima i probleme jer smo na tradicionalnim *Bokeljskim večerima u Zagrebu* dolazili sa svojim prijateljima i tražili da budemo za istim stolom. Morali su pripremati veći stol samo za nas. Koliko je tek uspomena s njegovih godišnjica braka. Ili njegov duhoviti komentar sa krštenja njegovih kćeri:
Ja sam jedini čovjek u Hrvatskoj koji može organizirati okupljanje na kojemu će biti ljudi od Vinko Breaana do Josipa Pečarića.
O njegovim bokeljskim korijenima doznao sam kada je na televiziji ispričao svoju priču kako su njegovi predci Bokelji bježeći pred Turcima zakasnili na brod i onda pobjegli u brda. Kasnije mu je jedan crnogorski akademik spomenuo da je iz kraja odakle je papa Siksto V. pa je sam počeo istraživati svoje porijeklo.
Kada smo se sreli na Jelačić placu upitao me: *Zašto me vi iz Bokeljske mornarice ne zovete?*
I samo učlanjenje bilo je neobično. Kada smo išli na sastanak s kardinalom Kuharićem pozvao sam i njega i učlanili smo ga ispred Katedrale I s Predsjednikom prof. dr. sc. Zvonimirom Janovićem, podpredsjednikom dr. sc. Deajanom Škanatom otišli smo kod našeg kardinala. Kardinalu je bilo drago što je i Krsto s nama, ali meni je bilo simpatično kada je Krsto odgovorio kako se formalno tek tada učlanio u Bratovštinu.

Uvijek je isticao da je rođen na tromeđi Hrvatske, BiH i Crne Gore. Zato je kao gost urednik Vjesnika pozvao mene da u jednom od intervjua bude riječi i o Boki i o Crvenoj Hrvatskoj. Taj intervju dajem u Prilogu.
Zapravo nadam se da je Kastratović shvatio da sam se u tom intervjuu našalio kada sam govoreći o podjelama Crnogoraca spomenuo i kako na sjeveru Crne Gore imamo Crnogorce koji ne znaju da su Srbi. Poruga je bila zbog toga što sam ja djetinjstvo proživio u uvjerenju da su pravoslavci u Crnoj Gori - Crnogorci. Tek su s Miloševićem neki od njih postali Srbi. Vidimo i danas da takvih ima svuda po Crnoj Gori. Znamo i da su Sandžak u Jugoslaviji podijelili na dio koji je pripao Srbiji i dio u Crnoj Gori. A Srbi su u toj državi (zapravo Srboslaviji) radili da se eliminira kontakt muslimana u Sandžaku s onima u BiH pa su posrbljivali zapadni dio Sandžaka. Jasno je da nisam mislio da su svi na sjeveru Crne Gore Srbi. Itekako sam smatrao Draga za izuzetnog Crnogorca i bio ponosan na naše prijateljstvo.
A Crvena Hrvatska je nešto što se spominje u naslovu moje knjige PROPADE IM CRVENA HRVATSKA iz 2015. Neki moji prijatelji su pomislili da se doista odnosi na Crvenu Hrvatsku. Šime Đodan nije bio živ jer bi možda pomislio da sam napokon napisao prikaz njegove knjige CRVENA HRVATSKA - DUBROVNIK I BOKA OD KOTORA iz 2003. Nedugo nakon što me je zamolio umro je pa prikaz nisam napisao.
Intervju koji je 15. ožujka 2015. povodom izlaska te moje knjige objavio Portal HKV-a počeo s pričom o kakvoj je Crvenoj Hrvatskoj zapravo riječ (*Akademik Pečarić: Ništa ne može na bolje bez vlasti koja voli hrvatski narod i državu*):
Poštovani gosp. Pečariću, 25. ožujka u dvorani Udruge specijalne policije bit će predstavljena Vaša nova publicistička knjiga "Propade im crvena Hrvatska". O čemu možemo čitati u Vašem novom djelu?
Naslov može zavarati one koji znaju da sam ja Hrvat iz Boke kotorske. Tako mi je dragi prijatelj hrvatski književnik Stijepo Mijović Kočan napisao: KAD SE VEĆ BAVIŠ Crvenom Hrvatskom, pročitaj moj poetsko-oglednički tekst (pjesmu) Svjedoci su... o zajedničkom jeziku nekada u Crvenoj Hrvatskoj (Duklji, Zeti,

Crnoj Gori) koji je jednak u Dubrovačkom Primorju i Konavlima i u današnjoj Crnoj Gori kao i u nekim selima u Albaniji, u ostacima starinskih riječi (tzv. arhaizama). U CG ih je Nikčević ozakonio u njihovu jeziku. Ali, ti fonemi su dokaz o jedinstvu narodnoga govora nekadašnje Crvene Hrvatske, od Neretve do Bojane. Osim toga, jezično "crmno" (Crmnica) je isto što i "crveno", isto što i "crljenica" (crvena boja brda gdje ima boksita (?!). Lako je moguće da se "crmno" prometnulo u "crno", a izgubilo značenje "crveno" pa JE GORA POSTALA CRNA, NE VIŠE CRMNA (CRVENA!)?! Tebi poezija ZNAM DA NE LEŽI BAŠ, ALI PROČITAJ KAO ČINJENICU, TO TI LEŽI! Šaljem cio ciklus, a ti pročitaj samo ono "Svjedoci..."! (Kočanove pjesme dao je portal *Glas Brotnja*).
Njegovo reagiranje podsjetilo me je na jednog drugog dragog prijatelja, pokojnog hrvatskog redatelja Krsta Papića, koji je također bio s područja Crvene Hrvatsko koju spominje Kočan. U onim vremenima kada se stvarala Hrvatska znao je reći da je Crveni Hrvat, a ljudi su mislili da kaže da je komunist. Da, moja knjiga govori o takvoj Hrvatskoj na koju su mislili ti o kojima mi je pričao Krsto. Knjiga zapravo predstavlja svojevrsni nastavak na dvije moje knjige: 'Ako voliš Hrvatsku svoju' i Hajka na Thompsona.
http://mail.hakave.org/razgovori/19872-akademik-j-pecaric-nista-ne-moze-na-bolje-bez-na-vlast-ne-dodu-oni-koji-vole-hrvatski-narod.html
(Zapravo sam se svog prijatelja Krsta Papića sjetio i u knjizi JE LI POLITIČARIMA KRIVA MATEMATIKA? Zagreb, 2019. pišući o Thompsonu:
Jednom mi je Thompson objasnio i zašto mnogi od vas volite moje tekstove: „Vi njima uđete u glavu.“ Zapravo je na svoj pjesnički način ponovio ono što mi je još devedesetih godina govorio veliki hrvatski redatelj Krsto Papić: „Ljudi Tebi vjeruju!“)
Ovih dana izašla je iz tiska moja nova knjiga STIJEPO MIJOVIĆ KOČAN, Zagreb, 2020.. U njoj je dan i ovaj intervju. Ali i u Dubrovniku sam travnja 1995. ispričao jednu Krstovu priču s tih naših druženjima. U stvari, 27. 12. 1994. g. na poticaj i uz potporu Vlade Republike Hrvatske održano je savjetovanje “Interesi Hrvata Boke kotorske”. Koordinatori Savjetovanja bili smo dr. Juraj Njavro,

ministar u Vladi Republike Hrvatske i ja. Tom prigodom sam nastupio i u emisiji HTV-a “Slikom na sliku”. Mislim da je Krsto nagovorio urednika emisije da me pozovu, a bio je i oduševljen mojim nastupom Kako sam tada bio član suradnik HAZU, akademik Vladimir Paar, na moje čuđenje jer sam ja bio u HAZU kao matematičar, zamolio me je da pripremim odgovarajući tekst za Vjesnik HAZU, čiji je on bio glavni i odgovorni urednik: Nije važno što si matematičar. Ljude će više zanimati ono što si govorio na HTV-u. I tiskano je to moje uvodno izlaganje sa Savjetovanja: Hrvatska i Zaljev hrvatskih svetaca, Vjesnik HAZU 1 - 3 / 1995, 75 - 87. Taj tekst je poslužio kao osnova za spomenuto predavanje u Dubrovniku, kao i za izlaganje na znanstvenom skupu u Zadru. Dakle pod naslovom BOKA I HRVATI (Dubrovnik, časopis za književnost i znanost, 4, 1995., str. 255 – 262) možete naći i dio u kome spominjem Krsta:
Znajući s kakvim smo neprijateljem suočeni, moramo na tome raditi mnogo više. Moramo znati da je hrvatska kulturna baština strašno oružje, koje nismo u dovoljnoj mjeri iskoristili u ovom ratu. A koliko je ono ubojito, vidjeli smo upravo u reakciji svijeta kad je napadnut Dubrovnik. Ili, da ispričam jednu zgodnu priču koju sam čuo od našega velikog redatelja Krste Papića. Govoreći o ratu u Hrvatskoj, neki njegov američki kolega je govorio o ratu između balkanskih plemena. Krsto ga je upitao: ”Razmislite malo, kolega, zar možete o narodu koji je stvorio jedan Dubrovnik govoriti kao o balkanskom plemenu.” Čovjek je malo razmislio i sve mu je postalo jasno. Zato upravo Dubrovnik i treba biti ona naša sredina koja će permanentno ukazivati svijetu što je Boka kotorska, koja će svijet upoznati s hrvatstvom Boke kotorske, s velikom hrvatskom kulturnom baštinom Boke. Jer kad Dubrovnik upozorava svijet na veličinu gubitka hrvatskog naroda kroz gubitak Boke kotorske, onda to zaista ima posebnu težinu. Osnivanje pobočne bratovštine Hrvatske bratovštine “Bokeljska Mornarica 809” u Dubrovniku jest nešto što u meni budi nadu da će to zaista tako i biti. Po meni ona ima biti glavna uzdanica u budućem radu bokeljskih Hrvata u Hrvatskoj jer, kao što znate, ne postoji nikakva organizacija bokeljskih Hrvata u samoj Boki kotorskoj. I na kraju neka mi bude dopušteno da u ovome

veličanstvenom gradu kažem o mojoj Boki ovo: Ako se itko igdje u svijetu utrkivao s Bogom u stvaranju ljepote, onda su to Hrvati Boke kotorske. Ne znaš čije je djelo veličanstvenije!
To je itekako dobro znao i župan Dubrovačko-neretvanske županije Jure dr. Burić koji je predložio, a to je i usvojeno, da danas dan te županije bude po hrvatskom svetcu iz Boke kotorske sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću. Radi se o još jednom mom prijatelju kome sam također posvetio jednu knjigu (DR. JURE BURIĆ, Zagreb, 2020).
Tijekom naših druženja Krsto me je stalno nagovarao da me odvede kod predsjednika Tuđmana. Nisam mislio da trebam smeta Predsjedniku pa nisam prihvatio, ali sam zabilježio dvije zgode iz naših druženja u kojima se spominju Tuđman i on.
Prva je (DNEVNIK U ZNAKU 'ZA DOM SPREMNI', Zagreb, 2017.) na str. 217.-218. za 26. 09. 2016.:
Kao što sam nedavno u društvu nekih poznatih državotvornih Hrvata reagirao na tvrdnju da je već dosta priča o ustašama i partizanima rekao da meni nije dosta priča o ustašama jer su Srbi i srpske sluge u Hrvatskoj branitelje nazivali ustašama i RH ustaškom državom. A ja se ponosim i s braniteljima i s činjenicom da imamo svoju državu. Dakle Domovinski rat je samo proširio ono što sam tvrdio 1987 , a što je „Krugoval" nazvao mojim poučkom. A ako baš hoćete i o napadima i o pričama o zločinima u NDH poučak bi trebao biti i to: Kada imamo tolikih i takvih priča o ustašama u Domovinskom ratu i o Ustaškoj Tuđmanovoj Hrvatskoj zar nije prirodno upitati se, a koliko su nas tek lagali o NDH. Lažu nam o Domovinskom ratu u kome smo pobijedili i u nezavisnoj RH. A koliko su nam onda lagali u ratu u kojem su pobijedili Jugoslaveni i u njihovoj državi za koju su se borili (a bore se i danas)? Političari koji žele biti hrvatski državnici trebaju biti svjesni da to nije lako. Akademik Franjo Tuđman je pokazao da mu je doista Hrvatska bila iznad svega, tj. pokazali su to svjetski moćnici tako što mu nisu došli na sprovod. Jednom sam u šali mom dragom prijatelju redatelju sada pokojnom Krsti Papiću to prokomentirao: Da ih je Franjo htio slušati i sprovoditi njihove, a ne hrvatske interese, Ti bi već u Hollywoodu snimio film o Franji i za njega bi dobio oskara!

U tekstu TKO JE IZBORNI POBJEDNIK PUPOVAC ILI PLENKOVIĆ?:
Očito je kako već skoro trideset godina upozoravam i pišem isto. Izbori su pokazali da danas imamo puno Hrvata koji su ravnodušni prema Hrvatskoj. Koji vjerojatno nisu ZDS. Da je Tuđman imao takvu Hrvatsku nikada ne bi uspio u stvaranju države. Ravnodušna Hrvatska bi shvatila da mnogi ne bi poginuli za domovinu da su spremni slušati i služiti balkanskom krvniku, da je za to Tuđman bio spreman, kao što to danas čini Plenković. S druge strane imamo dvadesetak posto istinskih Tuđmanista. I nije bio u pravu moj dragi prijatelj pokojni Krsto Papić kada mi je prorekao da ću ja biti posljednji Tuđmanist.
Ima nas! IMA!

http://bezcenzure.hr/izbori/tko-je-izborni-pobjednik-pupovac-ili-plenkovic/
http://glasbrotnja.net/akademik-pecaric-tko-izborni-pobjednik-pupovac-plenkovic/
http://dragovoljac.com/index.php/razno/22217-tko-je-izborni-pobjednik-pupovac-ili-plenkovic
Josip Pečarić
http://dragovoljac.com/index.php/razno/23328-moj-prijatelj-crveni-hrvat-krsto-papic
http://bezcenzure.hr/vlad/moj-prijatelj-crveni-hrvat-krsto-papic/

ZAVRŠNI TEKST

Knjiga sam posvetio svom prijatelju Krstu Papiću mom crvenom Hrvatu. Zato kao završni tekst dajem tekst u kojem govorim o drugom svom prijatelju iz Kotora prof. dr. sc. Danilu Đuroviću čiji je život povezan i sa sv. Leopoldom Bogdanom Mandićem i s blž. Ozanom a koji je Crnogorac – katolik.

NEZAVISNA I EVROPSKA CRNA GORA ILI VELIKA SRBIJA

U Uvodu knjige NEZAVISNA I EVROPSKA CRNA GORA ILI VELIKA SRBIJA Borislav Cimeša o izglasavanju „Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica piše:
Bio je to direktni okidač i povod da Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori pređe iz permanentno neprijateljskog, destruktivnog i devastatorskog stanja u „ratno" stanje tzv. Hibridnog rata protiv nezavisne, suverene i međunarodno priznate države Crne Gore i svih njenih istorijskih i aktuelnih vrijednosti, a prije svega protiv Vlade, crnogorskog naroda, nacije, crkve, istorije, kulture, jezika…
Osnovu … taktike i strategije i svojega *svetosavsko-pravoslavnog fundamentalizma, SPC je našla u sintezi i jedinstvu sa svim srpskim, prosrpskim i velikosrpskim političkim partijama i snagama u Crnoj Gori i vlastitoj dijaspori (posrbicama).*
Davno sam o mnogima iz svog hrvatskog naroda govorio kao o posrbicama: *Posrbica gori od Srbina*. Kasnije mi je, ovdje nazočan, hrvatski književnik Mile Pešorda rekao da je to još prije mene koristio on sam. Danas o njima govorim kao o srpskim slugama. Oni se danas uklapaju u aktuelnu politiku „srpskog sveta" o kojoj zapravo i piše Cimeša.
U Hrvatskoj vlast ništa ne će uraditi ako to ne odobri Milorad Pupovac. Zapravo to je sve u službi ostvarenja ciljeva svjetskih moćnika koji su podržavali – mogli bi reći i organizirali – naci-fašističku agresiju Srbije na Hrvatsku. Poraženi su ali sada se ona nastavlja i ostvaruje mirnim putem. Da nije tako i da Hrvatska ne

sudjeluje u sprovođenju politike 'srpskog sveta' ne bi ni došlo ni do agresije na Crnu Goru. Tako dok su u Crnoj Gori imali hrabrosti donijeti spomenuti zakon, u Hrvatskoj se izdašno financira SPC, nelegalno im se poklanja sve i svašta, samo da bi se opravdali svjetskim moćnicima što ih je Tuđman pobijedio, pa se moraju koristi njima da bi uspjeli u svojim nakanama. Na pitanje saborskog zastupnika i generala Anta Prkačina glavnom Pupovčevom suradniku Predsjedniku Vlade o tome još nismo čuli odgovor.

Spomenut ću samo i nedavnu hrvatsku sramotu kada je na HRT-u za blagdan zaštitnika hrvatskog naroda i hrvatske države emitiran intervju s patrijarhom SPC Porfirijem, a znamo da je jednu od glavnih uloga u naci-fašističkoj srpskoj agresiji na Hrvatsku imala SPC. Tada smo pišući o politici 'srpskog sveta' generali Ivan Tolj i Ivan Kapular, admiral Davor Domazet Lošo, prof. dr. sc. i pričuvni general Andrija Hebrang, prof. dr. sc. Slobodan Prosperov Novak, književnik Zdravko Gavran, i akademici Ivan Aralica bezuspješno tažili smjene na HTV-u iako je bilo više od 3000 potpisnika. Slično je prošlo i pismo o zabrani slavljenja četničkih pokolja nad Hrvatima u RH koje smo uputili Akademik Ivan Aralica, biskup dr. Vlado Košić, general Ivan Tolj i ja.

Sigurno je da je Cimeša u pravu kada Crnogorce koji se bore za srpske interese naziva posrbicama, jer mnogi od njih doista se i izjašnjavaju kao Srbi. Pogotovo oni u Srbiji. S jednim od njih dr. Milanom Bulajićem još 1998. godine imao sam sučeljavanje na radiju „Slobodna Europa“. Samo sučeljavanje dano je u nekoliko mojih knjiga i na hrvatskom i na engleskom jeziku, a nedavno sam mu posvetio i knjigu:

J. Pečarić, *O sučeljavanju Bulajić vs. Pečarić*,
Portal dragovoljac.com:
http://www.dragovoljac.com/images/minifp/suceljavanje_hazu.pdf

U tom razgovoru sam mu rekao o crnogorskim posrbicama:

I tu se otvara pitanje razlike između doktora Bulajića i ostalih koji su pripremali zločin stvarajući jasenovački mit, i koji ga i dan danas stvaraju, od onih koji su ubijali. Mi danas sudimo nekim čuvarima logora, a ne sudimo ovima koji su ih pripremali za te zločine. I tek sad, došli smo do toga da se poslije toliko godina da se stidljivo

spominje kao zločinac Milošević u izjavi američkog senata. Čini mi se da je to više zbog političkog pritiska, mada je velikosrpska politika s rasporedom Crnogoraca na sva ključna mjesta i predvidjela da će do toga eventualno i doći. Za svaki slučaj - bolje da se sudi Crnogorcima, kao što je meni svojevremeno rekao jedan moj prijatelj Crnogorac, kad je došao tu u Zagreb: "Znate Srbi nas Crnogorce doživljavaju kao krpu. Upotrijebi pa baci.

Polemika je organizirana povodom tiskanja moje knjige:

J. Pečarić, *Srpski mit o Jasenovcu / Skrivanje istine o beogradskim konc-logorima*, Hrvatski povijesni institut, Zagreb, 1998.

Knjiga je bila odgovor na knjigu „Tuđmanov Jasenovački mit" ovog beogradskog posrbice, ali i danas je u RH svim srpskim slugama, a ima ih doista puno i vladaju Hrvatskom draži Bulajić koji je osnivač Beogradskog instituta o žrtvama genocida koji radi s hrvatskim SP Jasenovac na očuvanju lažnog mita o Radnom logoru Jasenovac.

Možda se nekome čini da je sastav parlamenata u Crnoj Gori i Hrvatskoj isti jer većine su po jedan glas. Međutim situacija je mnogo bolja u Crnoj Gori jer su navodno u opoziciji u Hrvatskom saboru i dva kluba SDP-ovaca i klub Možemo tako da oni koji sprovode politiku koju diktiraju svjetski moćnici kojima je danas u interesu da to bude podrška velikosrpskoj politici Memoranduma SANU 2. – zapravo – čine dominantnu većinu u Hrvatskom Saboru. Dakle pro-srpska vlast u RH je stabilna i u svakom trenutku može se napraviti i formalno velika koalicija i nema mogućnosti da u RH neće i dalje materijalno i na svake druge načine ne nastavi pomagati ostvarenje velikosrpskih interesa. A to u Crnoj Gori doista nije tako.

Zato se meni čini da trebam danas govoriti o nekim ljudima koji su svojim djelovanjem puno pomogli stvaranju crnogorske države a koje sam poznavao pa i surađivao u ostvarivanju tog cilja.

Danas je ovo okupljanje posvećeno prof. dr. sc. Miloradu Nikčeviću koji nas je nedavno napustio. Spomenut ću samo slijedeće:

Osnivač je i potpredsjednik Društva Crnogoraca i prijatelja Crne Gore "Montenegro" (1990), Nacionalne zajednice Crnogoraca (1993), predsjednik Crnogorskog kulturnog društava "Montenegro – Montenegrina" u Zagrebu (1995 – 1997) i u Osijeku (1997). Sada je potpredsjednik Hrvatsko-crnogorskog društva prijateljstva "Croatica

Montenegrina" RH (2000), Saveza crnogorskih udruženja Republike Hrvatske (2002). U najnovije vrijeme, s blagoslovom poglavara Crnogorske autokefalne pravoslavne crkve i Punomoćjem njegova Preosvještenstva Arhiepiskopa cetinjskog i Mitropolita crnogorskog Mihaila (Miraša Dedeića), prof. Nikčević je imenovan povjerenikom i opunomoćenikom u Republici Hrvatskoj. Kao takav on je inicijator, pokretač i realizator osnivanja Crnogorske pravoslavne crkve u Republici Hrvatskoj (2005).
http://dhk.hr/preminuli-clanovi/detaljnije/preminuo-dr.-sc.-milorad-nikcevic
Kako sam bio i sam kao Hrvat iz Boke kotorske potpredsjednik Crnogoraca i prijatelja Crne Gore "Montenegro" i prvi predsjednik Crnogorskog kulturnog društava "Montenegro – Montenegrina" u Zagrebu Čini mi se da upravo ja trebam govoriti i o takvim zaslužnim ljudima borcima za nezavisnu Crnu Goru.
Recimo naš veliki redatelj Veljko Bulajić je želio da budem dio delegacije Crnogoraca iz Hrvatske u HNK kada je Zagreb posjetio Papa Benedikt XVI. Mjesta su dobili iz MVP-a, ali ispostavilo se da je Ministarstvo to mjesto već popunilo. Ispričao sam to biskupu Pozaiću pa sam ipak išao.
Prošle godine sam napisao tekst O SRPSKOM FAŠIZMU U CRNOJ GORI kao komentar teksta Milorada Popovića:
https://bezcenzure.hr/vlad/o-srpskom-fasizmu-u-crnoj-gori/
http://dragovoljac.com/index.php/razno/22918-o-srpskom-fasizmu-u-crnoj-gori
U tekstu sam pisao o velikom crnogorskom domoljubi i mom dragom prijatelju Mladenu Lomparu koji je odigrao važnu ulogu u mom izboru za Izvanjskog člana DANU.
Urednik "Hrvatskog tjednika" Tomislav Držić mi je tada napisao:
Josipe, zaboravio si dodati velikog pok. novinara, mojeg prijatelja, kolege i kuma Dragu Kastratovića koji sve to u svojim kolumnama u VUS-u naviještavao i uz svoju borbu za slobodnu Hrvatsku tražio slobodu i za Crnu Goru.
Naravno u odgovoru sam mu napisao puno i o Kastratoviću, pa i tekst koji je pročitan na njegovoj komemoraciji, a i TV CG:
SKUPU "SJEĆANJA NA DRAGU KASTRATOVIĆA"

Nisam u mogućnosti biti nazočan među vama danas kada se sjećamo dragog nam prijatelja g. Draga Kastratovića.
Imam jedino moguće opravdanje za tako nešto: danas je u Trogiru međunarodna konferencija posvećena meni.
Nisam siguran ni da među Hrvatima ima puno onih koji Hrvatsku toliko vole kako ju je volio Drago.
Tome sam osobno svjedokom jer smo u najtežim danima velikosrpske agresije zajedno djelovali.
A jednako toliko je volio i svoju prvu domovinu Crnu Goru.
Dobri Bog ga je nagradio time što je dočekao neovisnost i Hrvatske i Crne Gore.
Vjerujem da će mu se i Crna Gora odužiti na sličan način kao što to čini Hrvatska.
Sve vas skupa srdačno pozdravlja,
Akademik Josip Pečarić
Trogir, 10. srpnja 2008.

Od mojih Hrvata iz Boke izuzetnu ulogu odigrali su Adrijan Vuksanović i Zvonko Deković a i bili su 'desna ruka' Lomparu prilikom mog izbora u DANU. O njima sam i sam često pisao, a sigurno znate da su Vuksanoviću prijetili i poznatim srpskim specijalitetom koji i danas slave u RH - ražnjem. S njima sam se i konzultirao kada sam predložio mojoj Akademiji, što je i usvojeno, za dopis Akademije Vladi RH o odnosima RH i Crne Gore:
S obzirom na iskustvo s nedavnih parlamentarnih izbora u Crnoj Gori kada su tamošnji Hrvati izgubili svog predstavnika u Crnogorskom parlamentu, a s obzirom na ogromni udio njihove kulturne baštine u ukupnoj kulturnoj baštini Crne Gore Hrvatska bi trebala tražiti zagarantirani mandat Hrvatima u Parlamentu Crne Gore. Nešto slično u RH postoji.
Sigurno ne bi bilo loše da u takav dopis uđe i naša potpora prijedlogu UNESCO-u za zajedničku nominaciju Bokeljke mornarice kao nematerijalno kulturno dobro Crne Gore i hrvatskog naroda.
Zapravo bi Akademija trebala podržati Zaključke znanstvenog skupa "Identitet Hrvata Boke kotorske" koji je nedavno održan u Zagrebu

i Tivtu. Njih su u Zaljevu hrvatskih svetaca potpisali jedna od začetnica inicijative prof. dr. sc. Vanda Babić Galić i predsjednik programsko-organizacijskog odbora prof. dr. sc. Željko Holjevac, ravnatelj Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar. Zaključci su potpisani u prisutnosti ministra vanjskih i europskih poslova RH Gordana Grlića Radmana i kotorskog biskupa Ivana Štironje, prenosi HRT.
https://hrvatskonebo.org/2021/05/11/bastina-kultura-i-tradicija-zakljucci-znanstvenog-skupa-identitet-hrvata-boke-kotorske
Nadam se da će i moja druga akademija DANU podržati te zahtjeve!
Napominjem i da je danas objavljeno
REAGIRANJE ZAJEDNICA BOKELJSKIH HRVATA NA POKUŠAJ CRNE GORE DA OTME BOKELJSKU MORNARICU KAO NEMATERIJALNO DOBRO BOKELJSKIH HRVATA
https://biramdobro.com/reagiranje-zajednica-bokeljskih-hrvata-na-pokusaj-crne-gore-da-otme-bokeljsku-mornaricu-kao-nematerijalno-dobro-bokeljskih-hrvat/
https://hrvatskonebo.org/2021/11/25/reagiranje-zajednica-bokeljskih-hrvata-na-pokusaj-crne-gore-da-otme-bokeljsku-mornaricu-kao-nematerijalno-dobro-bokeljskih-hrvata/
Međutim u ovoj knjizi prilog je dao jedan od izuzetnih Kotorana prof. dr. Danilo Đurović moj vršnjak i prijatelj iz Kotora.
U monografiji su dani kratki životopisi svih autora. Njegov je najkraći. On i jeste samozatajan i na Internetu možete naći samo tekstove o njegovom humanitarnom radu.
Izuzetno mi je bilo drago vidjeti u ovoj monografiji i njegov prilog, tj. vidjeti da se i on bori za nezavisnu Crnu Goru.
Uspio sam pronaći njegov životopis u knjizi: POMORSKI FAKULTET KOTOR MONOGRAFIJA 2011 – 2017.
Evo što pišu o svom redovitom profesoru:

PROF. DR DANILO ĐUROVIĆ PROFESOR

Prof. dr sci. Danilo A. Đurović je redovni profesor Pomorskog fakulteta Kotor u penziji. Potiče iz tradicionalne pomorske porodice. Rođen je 18. februara 1949. godine na Cetinju. Osnovno obrazovanje

stiče u školama u Prčanju i Kotoru, zatim u školi učenika u privredi u Kotoru, srednju tehničku školu završava u Borovu (SR Hrvatska) 1969. godine. Višu pomorsku školu izučio je u Kotoru (1979. godine), Fakultet za pomorstvo Kotor (diplomirao na pomorskom brodarstvu u junu 1986. godine, a na odsjeku pomorske luke u julu, 1986. godine). Magistrirao je u januaru 1989. godine na Fakultetu zaštite na radu u Nišu (Srbija), a 24. maja 1995. godine stekao zvanje doktora nauka na istom Fakultetu. Na Fakultetu za pomorstvo Kotor uradio (drugi) doktorat 30. januara 1995. godine (br: 06/46). Radio je u fabrici „Bokeljka" Kotor na radnim mjestima: laborant pripreme gumiranih smješa, lanser proizvodnje, šef pogona pripreme, poslovođa proizvodnih pogona, šef kontrole i obrade gotovih proizvoda, planer proizvodnje. Zatim u bankarstvu: „Invensticiona banka" - Kotor (rukovodilac obezbjeđenja, rukovodilac dinarsko-deviznog sektora), koja prelazi u „Bokeljska osnovna banka"- Kotor, (rukovodilac kredita za zemljotres), koja potom prelazi u A.D. „Jugobanka" Beograd, poslovna jedinica Kotor (glavni referent kredita dinarsko-deviznih). U međuvremenu, volonterski stalno angažovan na Fakultetu za pomorstvo Kotor gdje započinje nastavnu aktivnost (1986. godine) kao saradnik-asistent na predmetu Socijalna psihologija pomoraca i zaštita na radu. Učestvuje na domaćim i međunarodnim skupovima iz oblasti psihosocijalne zaštite pomoraca i ekologije, sa preko 40 objavljenih stručnih radova. Na Fakultetu za pomorstvo uvodi nove nastavne predmete: Pomorska ergosofologija, Ekološki menadžment, Osnovi zaštite morskog prostora, Urbana ekologija luka. Izdao je 15 naučnih publikacija koje se koriste u nastavi. Mentor je na 274 diplomskih i završnih radova, mentor kandidata-magistara i član doktorskih odbrana. Učesnik u međunarodnim i domaćim naučnoistraživačkim projektima. Plovio je na brodovima „Jugooceanije" Kotor. Dana 05. jula 1993. godine imenovan je za pomoćnika generalnog sekretara International Association for Urban Ecology – „IAUE- Ekoman" sa sjedištem u Moskvi, gdje dobija priznanje za uvođenje Humane ekologije. Na Univerzitetu Crne Gore izabran je u zvanje docenta 1998. godine, vanrednog profesora 2002. godine, a u zvanje redovnog profesora 2007. godine. Društveno-humane aktivnosti: vatrogasni oficir

(dobrovoljac u DVD Kotor od 1962. godine do danas). Formira Aktive (21) i Klub dobrovoljnih davalaca krvi pri OO Crvenog krsta Kotor. Kao aktivista DDK do sada je darovao svoju krv 120 puta o čemu svjedoče „Bronzana plaketa” za 50 puta, „Srebrna plaketa” za 75 i „Zlatna Plaketa” za 100 puta koje mu je dodijelio Crveni krst Crne Gore. Za posebne zasluge u humanim aktivnostima odlikovan je Zlatnom plaketom Ministarstva zdravlja Crne Gore u dva navrata (1999. i 2014. godine). Donator je svojih organa od 2012. godine. Između ostalog završio kurs-edukaciju iz „Ranog Krišćanstva” i „Apokalipse” i stekao adekvatne diplome-edukator (1990/92. godine). Bavio se amaterskim sportom: bokserski klub „Školski centar” Borovo (1967/69. godine) i karate klub „Partizan” Kotor (1970/76. godine). Dobitnik je najvišeg opštinskog priznanja, nagrade „21. Novembar” (1990. godine). U više navrata postiže udarničke značke na lokalnom (Kotor) i jugoslovenskom nivou (Letenka, Fruška gora). Za humane aktivnosti dobija priznanja od „Sestara majke Terezije”-Zagreb, „Oca Anta Gabrića”- Zagreb, „Primasa Poljskog Jozefa Glempa”. Za publikaciju pod naslovom „Ekologija i religija neizbrisivo jedinstvo životnog smisla” (1999. godine) u Vatikanu-Segreteria Di Stato-Prima sezone-Affari Generali, (18. januar 2003. godine) dobio je pismenu zahvalnicu od predsjednika za opšte poslove Državnog tajništva pape Ivana Pavla II., mnsg. Gabriele Caccia. Mentor je mnogih humanih projekata koji su rađeni na Fakultetu za pomorstvo Kotor sa studentima („Romi i Eškalini”, „Štićenici Grabovac Risan”, „Đeca sa posebnim potrebama-Cetinje”, „Druženje sa distrofičarima Crne Gore”(2006. godine), „Dvodnevno druženje distrofičara regiona” (2007. godine), „Montenegro Regionem Oecumenismo - 2013. godine, Kotor Cetinje” i drugih). Oženjen, otac petoro đece.
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/c6fe4482-d6c1-4a77-9ef6-835fef6c0627/Monography_PFKOTOR_2017_v42.pdf
Zamolio sam svog da dopuni svoj životopis, a posebno da mi pojasni činjenicu da je 'prvi' doktorat u tekstu poslije 'drugog'.
Evo što mi je odgovorio:

Dragi moj prijatelju Josipe-Joško Pečariću, dragi moj kotoranine, veoma sam iznenađen, a posebno srećan da si mi se javio. Hvala Ti jer mi smo stari prijatelji i kotorani. Što se tiče moje dopune biografije ima prilično toga. Do 2018 godine sam izdao 20. publikacija. Možeš o jednoj vidjeti na internetu - sajt pod naslovom HFZ. BUGARI I HOR MEDRESE NA PROMOCIJI U STAROM GRADU KOTORU. Bilo je to još 2018. god 09 .maja. Na Fakultetu za pomorstvo Kotor predao sam doktorat i od Komisije Univerziteta Crne Gore odobren za odbranu, ali obrana je prolongirana od strane tadašnjeg Direktora za doktorate prof. dr Bora Ivoševića, pod izgovorom kako je planiramo da prvo doktorira Mr A.L, i M.R. koji su ranije od mene angažovani na Fakultetu. Navodi o doktoratima su tačni. Datum drugog (odnosno da ga nazovemo "prvi") doktorata je 30. januara 1995. godine (br: 06/46).
Bio sam mentor do penzionisanja na 394 diplomska rada, krv sam donirao 149 puta - poslijednji put u Draču drugog dana kada je bio potres. Dana 11. maja 2020. ponovo dobijam najviše priznanje Ministarstva Zdravlja Crne Gore za humanost i edukativni rad i promociju važnosti doniranja krvi. Posijedujem 87 Priznanja i Zahvalnica i povelje za humanost i doniranje krvi (tadašnje Jugoslavije i tada i sadašnje Crne Gore). Krv sam donirao u Vukovaru-Borovu, Lurdu, Francuska ....
Šaljem Ti slike iz Herceg Novog pored svetog Tijela Sv. Leopolda Bogdana Mandića. i jednu sliku đe sam prije 19 godina na Ivanovim koritima nosio, sa suprugom i kćerkom Danielom, zajedno-spojene zastave Republike Hrvatske i Crne Gore koja još tada nije zvanično imala ovu svoju zastavu.

Takođe Ti šaljem iz jedne svoje publikacije skeniram fotografiju đe sam vodio studente-zvanično kod Vladike Mihaila u Cetinje koji nas je primio. Vodio sam studente katolike, pravoslavne srpske crkve, pravoslavne crnogorske Crkve i Islamske vijernike. Naravno samo njih kao predstavnike, koji su pred Vladikom molili, svak posebno po jednu molitvu. To je bio zvanično Ekumenski pohod Vladici i Mitropolitu Cetinjskom gospodinu Mihailu!

A za kraj moje Biografije gdje piše da sam otac petoro đece: Imam i petoro unučadi.

U vrijeme dok smo se družili po kotorskim ulicama nisam ga pitao ali mi je bilo neobično da je on Crnogorac-katolik. Kako je moj veliki prijatelj pok. Krsto Papić rodom iz Crne Gore bio Hrvat i katolik (volio je reći kako je Crveni Hrvat iz Duklje tj. Crvene Hrvatske, a moj članak MOJ PRIJATELJ CRVENI HRVAT KRSTO PAPIĆ objavljen je na pet portala) želio sam danas čuti od Danila i o tome: *Dragi moj Josipe, moja porodica nije hrvatska, mi smo stari Dukljani rimokatolici Crnogorci, prvi rod sa porodicom Blažene*

Ozane (Vidjeti životopis Bl. Ozane strana pet, drugi pasus od dna. autora don Nika Luikovica. Sto ne znaci da mi kao Dukljani (rimokatolici) Crnogorci ne poštujemo Hrvate i druge narode. O tome sam diskutovao sa primarijusom Josipom Gjurovićem, mojim rođakom, kome sam rekao da je njegov pokojni brat Vinko Djurović, uvijek govorio da su Biokelji-Crnogorci katolici. Eto dva brata a bio je i treći brat Radovan koji je govorio da je katolik Bokelj. Giurovich pa kasnije Gjurović, pa kasnije Djurović pisalo se zato sto nije bilo u tehnici- mašinskom pismu Đ. O svemu ovom ima faktografija. Posebno u opisu grba sa lijeve strane u gornjem dijelu piše, Gjurovich-Minich i grba Gjurovic pise da su iz Duklje-Montenegro. Dakle, svi moji su se pisali kao Giurovich, pa Gjurovich, pa Gjurović, pa Djurović i na kraju sa Đurović.

Mislim da nije na odmet znati.

prvi vladika Crnogorske pravoslavne Crkve i Mitropolit Cetinski pok. Antonije Abramović je rođak mog brata rođenog po mojoj majci koja je bila udata za Jova Abramovića koji je ubijen 1943.god. sa njim je moja majka imala sina Janka koji se družio u osnovnoj i srednjoj školi sa tvojim bratom Đildom i Baćom Ivanovićem, Ivicom Županovićem, Stefkom Borojem ,... Janko, moj brat je umro u Kotoru 07.09. 2012. god. i sahranjen u Škaljarima.

Aktuelni Vladika Crnogorske pravoslavne Crkve i Mitropolit Cetinjski gdin. Mihailo Dedeić je kum moje djece kćerke Daniele i sina Daniel-Antonia. Moja djeca su krštena u Crkvi Bl. Gracije (crkva Pomocnice kršćana na Muo) đe sam ja i moja braća i svo moje petoro djece Krsteni.

Vladika Mihailo je držao na križ moju djecu: kćerku Danielu u junu 2001., a sina Daniel-Antonia u maju 2003. godine. Tada su bili i sveštenici Crnogorske pravoslavne Crkve sa Vladikom Mihailom i mnogo naroda i naravno katoličkim sveštenikom koji je držao obred krštenja.

Meni je posebno u sjećanju priča o njegovom snu koji je bio prijelomni trenutak kada se okrenuo Bogu i pomaganju bližnjima:

"San" 25.08.1976.god.

U snu me oko 03. sata ujutro 25/26 četvrtak probudio šapat Svetog Leopolda Bogdana Mandića koji mi je par puta - gledajući njegove

usne - rekao "Željko je umro" Željko je moj najmlađi brat, prof. hemije i biologije, a radio je u osnovnoj školi u Radanovićima kod Kotora. Rođen je 1951.god. u Cetinje. Probudio sam tadašnju suprugu i rekao joj da je Željko umro. Ona je mislila da se samnom nešto dešava i smatrala je da treba pozvati ljekara. Međutim, ja sam otišao u komšiluk kod svog tetka Đura Jankovića i rekao mu sto sam doživio ne kao san nego već kao stvarno viđenje. Ni on mi nije vijerovao. U toj nevijerici dok je u mene sumnjao, pojavio se moj brat Garsija-Gaga, koji nam je u suzama prišao, a ja sam ga prekinuo i rekao "znam Željko je umro". A Zeljko je imao 25 punih godina, sportista i aktvni član VK Primorac iz Kotora, predsijednik mladih izviđaca Kotora i dr.

Meni je draga moja fotografija pored tijela sv. Leopolda kada je bio u Zagrebu:

A Danilo o sv. Leopoldu ima izuzetnu vezu. Ne samo u tom snu:

Prvi doživljaj-misteriozno saznanje-veliki regal

Na proglašenje Blaženog Leopolda Bogdana Mandića za Sveca, bio sam sa svojoj porodicom privatno u Padovu par dana. Dan prije tog zvaničnog proglašenja u Rimu, u prostorijama đe se nalazila odjeća i papuče (pantofule) Sveca koje su stojale u staklenoj vitrini pod ključem, ja sam otvorio vrata od te vitrine i uzeo papuče Sv. Leopolda i zagrlio ih. Tada sam osijetio Njegov miris. Dok sam držao papuče prigrljene osijetio sam da me neko od prisutnih (a bilo je mnogo naroda) tapka po desnom ramenu. Okrenuo sam se i viđeo jednog omalog fratra koji me je gledao i rekao na italijanski. Bravo amico, bravo, andiamo,..." Ja sam se uplašio da će me pred sav taj narod osuditi što sam izvadio iz vitrine papuče Sveca i držao ih zagrljene. Vratio sam papuče na svoje mijesto. Fratar je zaključao vitrinu i rekao da je ona i prije bila zaključana i upitao me kako sam došao do papuča i uzeo ih kada je vitrina bila zaključana. Ja sam u strahu od neke kazne rekao istinu, zaista istinu da sam nekako čudno vidio papuče koje sam nesmetano mogao uzeti-dohvatiti. Taj pater, mislim da se zvao pater Pijetro Valdipore(!?), pokazao mi je rukom pred svim prisutnim narodom da idem za Njim. Iskreno bio sam preplašen, a moja porodica ostala je nijema, čekajući da se vratim,. Izašli smo iz prostorija koje su u prizemlje, pošli smo dvorištem i

jednim stepenicama popeli se na sprat. U prostoriji na spratu uzeo je neke ključeve i sa dva ili tri (tačno se ne sijećam) brava otvorio jednu "kasu" i iz nje izvadio zamotuljak i jedan papir. Rekao mi je da je to regal od Sveca jer je vidio da zaista volim Svetog Leopolda. Plakao sam od sreće, a On-pater bio je potresen kada sam mu rekao da sam iz Boke-Jugoslavije. U rotondo medaljici nalazi se dio tijela, taćnije "čestica" od desne ruke Svetog Leopolda, što je i danas u mojem privatnom vlasništvu. Dobio sam i certifikat koji svijedoči da je corpo-dio Svečevog tijela. Od 1976.godine dok fratri u Kotoru nijesu dobili mošti svećeve (mislim 2010.god.), svakog 12. maja Svečeve mosti koje su u moje vlasnistvo bile su postavljene na Oltaru u crkvi Sv. Klare, Crkva zvana Sv. Anton u starom gradu Kotoru i nakon svetih misa date vijernicima na cijelivanje.

Prve moći svetog Leopolda u Boki

Nakon euharistijskog slavlja u parku Boka, prišao nam je Kotoranin prof. dr. sc. Danilo A. Đurović i iz jednoga zavežljaja izvukao neobični predmet za koji nam je rekao da su moći svetog Leopolda, koje su njegovo privatno vlasništvo. Zapitali smo ga kako su moći došle u njegov posjed. Evo što nam je ispričao:

„Krajem travnja 1976. godine, u vrijeme beatifikacije Leopolda Bogdana Mandića, posjetio sam Padovu. Dana 2. svibnja, izlazeći iz ispovjedaonice svetog Leopolda, zaustavio sam se pokraj jedne staklene vitrine, koja je bila zatvorena, u kojoj su bili izloženi osobni predmeti sv. Leopolda, točnije njegova odjeća i obuća. Kleknuo sam pokraj nje moleći se za zdravlje svoje obitelji. Kad sam završio molitvu, podigao sam glavu i vidio da su jedna vrata vitrine otvorena. Bio sam iznenađen jer sam bio uvjeren da su bila zaključana prije moje molitve. S nekim strahopoštovanjem otvorio sam vitrinu i iz nje uzeo papuče, primaknuo sam ih licu i sa suzama u očima ih poljubio, a zatim vratio nazad u vitrinu. U tom momentu osjetio sam kako me je netko dodirnuo rukom po ramenu i rekao mi - Bravo! Podigao sam pogled i vidio omanjeg fratra kapucina koji je u desnoj ruci držao ključeve. Zamolio me je da nakon molitve pođem sa njim. Dok je on zaključavao vitrinu pomislio sam da sam nešto pogriješio, mislio sam da će mi reći da sam ja otvorio vitrinu koja je zaista prije toga bila zatvorena [illegible] da ću zbog toga morati [illegible]varati. Odveo me je do gornjeg dijela svetišta. Predstavio mi

Fr. Bernardinus a Senis

[illegible]

Sertifikat Corpo di San Leopoldo

se. Mislim da je rekao da se zove Pio (Pietro) Bernardi de Valerjana. Otvorio je sef i izvukao jednu malu kutiju i jedan papir umotan i povezan bijelom vrpcom. Pružio mi je rekavši na talijanskom - Beato Leopoldo desidera che vi do una parte del suo corpo (Blaženi Leopold želi da Vam udijelim jedan dio njegovog tijela). U daljem razgovoru rekao mi je da me je pratio i da je vidio da sam pobožan. Kad sam mu rekao da sam iz Kotora, iz Boke, bio je zaista sretan što je upravo u razgovoru blaženog Leopolda prepoznao da sam iz njegove domovine. Vratio sam se zadovoljan u Kotor. Kasnije sam doznao od padre Nikole Stanka Novaka, koji je bio zagovornik beatifikacije, kao i od don Viktora Kalođera, koji je bio župnik u Herceg Novome, da su moći svetog Leopolda tada prvi put došle u SFRJ. Ove moći od tada su bile izlagane na cjeljivanje svake godine 12. svibnja u župnoj crkvi svetog Leopolda u Herceg Novome, sve dok crkva nije dobila moći, a nakon toga su moći svake godine bile stavljane na oltar u kotorskoj crkvi svete Klare, u narodu znane sveti Antun. O ovome svjedoče padre Anselmo Štulić, padre Frano, padre Andrija, padre Venko i pokojni padre Dinko. Ove godine, na dan 16. rujna, na par minuta sam postavio moći na sarkofag s neraspadnutim tijelom svetog Leopolda Bogdana Mandića u spomenutom parku Boka u Herceg Novome."

Ekumenski portret

Ove godine navršilo se 50 godina od nastanka prvoga umjetničkog portreta u Kotorskoj biskupiji, danas svetoga Leopolda Bogdana Mandića.

Portret je naslikan 25 godina nakon njegove smrti. Naručio ga je don Niko Luković od slikara Đurđa Teodorovića (*1907. - † 1986.), profesora Akademije likovnih umjetnosti u Beogradu, koji je često boravio na Prčanju. Na poleđini slike čita se sljedeća posveta, napisana rukom autora.

Prčanj, godine 1967.

Ovaj lik časnog Leopolda Bogdana Mandića načinjen je na želju don Nika Lukovića u znak bratstva, a u spomen svojoj majci Olgi i ocu Nikoli protojereju Obrovačkom (Bačka).

Đurđe Teodorović slikar

Kao što vidimo slikar je sin pravoslavnoga svećenika, što genezi portreta i poruke koje on u sebi nosi daje ekumensku dimenziju. Ideal je to kojemu je sveti Leopold Bogdan Mandić posvetio cijeli svoj život. Portret je nastao prije beatifikacije i kanonizacije Leopolda Bogdana Mandića, ali i površan pogled govori nam o svetačkom liku. Nisu nam potrebni svetački atributi da bi tu svetost i prepoznali. Na slici dominiraju svjetlost i tama, lik izranja iz tamne pozadine u kojoj se utapa i tamna redovnička odjeća, koja se samo naslućuje iz bijelog franjevačkog pojasa (Pascem).

Lik je okrenut za tri četvrtine udesno u odnosu na promatrača. Zagledan je u neku nedefiniranu točku. Tri su boje dominantne: tamna, bijela i naglašeno istaknuta ljubičasta, koja insinuira svećeničku službu u dijelu liturgijske odjeće (Stola) prijeko potrebne za sakramenat pomirenja, po kojemu je u Crkvi prepoznat u herojskom stupnju. Zato je i prozvan herojem ispovjedaonice. Ljude je iz tame grijeha privodio k svjetlu života. Taj sakrament – tajna, simboliziran je u tri dominantne boje na portretu. Đurđe Teodorović slika o. Lepolda s neke fotografije više puta, kojom se koristilo više umjetnika. Sasvim sigurno slika i uz neke sugestije don Nika, koji je o. Leopolda osobno poznavao i s njim se susretao u Padovi, a godine 1927. i u Kotoru kada je o. Leopold posjetio biskupa Frana Uccellinija. Slikar slika vrlo specifičnim likovnim jezikom. Riječ je o izvranom psihološkom portretu i karakterizaciji lika. Što najviše uočavamo na ovome portretu? Oči! Oči koje su prozori duše. In interiore homine habitet veritas (U nutrini čovjekovoj stanuje istina). Ona progovara kroz oči čovjekove. U očima o. Leopolda ogleda se svjetlost onostranog života, oči su pod lukom naglašenih obrva koje u kontrastu s bijelim inkarnatom lica podsjećaju na još izraženu vitalnost i odaju dva svijeta – svijet patnje, žalosti i sveopće tuge dok na rubovima zenica u donjem dijelu zrači svjetlo neugasive nade i radosti. Ispod očiju su dva niza zelenomodre boje. Ogledaju se podočnjaci, simboli neprospavanih noći, patnje, prolaznosti i uvelosti svakoga ljudskog bića. Bijeli inkarnat lica i brade nije samo odraz božanskog duha kojim je bio obasjan. On je simbol nevinosti i bjeline koju nalazimo u Ivanovoj Apokalipsi kod Sina Čovječjega. Caput autem eius et capilli erant candidi tamquam lana alba. (Apocalypsis Joannis 1:14-16),

14

24.maj.2003.godine (subota)

Dan Krštenja našeg sina Daniel-Antonia Đurovića, neka bude prepoznatljiv po zagovoru Bokeljskih Svetaca- ***DA SE NAROD VJEROM UJEDINI !!!***

Činjenica je da su Njihove molitve, želje, vjera, nada i sva druga pobožna djela tvorena na ognjištu Izvorne Stvoriteljeve Spoznaje, koja nesmatano nastavlja da grije snagom Isusovog darivanja, toplinom Marijine ljubavi i iskrenošću Josipove vjere.

Zato iskreno molimo Pomoćnicu Kršćana, sve Svece i Svetice, Blažene i Blaženice kao i ugodnike Božje da na ovaj Sveti Dan, kao i nadalje, svim ljudima na ovoj Planeti, udijele Svjetlo spoznanja koje će obasjati razum i ogrijati, moguće, već ohlađena ljudska srca. Amen!

Roditelji- majka Sanja i otac Danilo
Kum: gosp. Mihailo Dedeić, Vladika Crnogorske pravoslavne Crkve-Cetinje

Kotor-Muo, 24.maja.2003.god. na Dan Pomoćnice Kršćana-crkva Bl.Gracije

ПОВОДИ 11

Додатни бодови за промоцију независности

Без присиле

Mi dolje potpisani studenti III godine odsjeka za menadžment školske 2006/07
Koji studiramo po Bolonjskoj Konvenciji, odgovorno tvrdimo da prof.dr sci. Danilo A. Đurović održava redovno nastavu i predviđene vježbe, ali neće da prisustvuje nastavi, vježmama i ispitu u koliko se u učionici u kojoj navedeno obavlja na predviđeno mjesto ne nalazi Grb Države Crne Gore.
Zato studenti, ili saradnici prije nastave ili ispita postave Grb Države Crne Gore, te nakon toga započinje predviđen nastavni program od strane prof. Đurovića.
Ovo pitpisujemo dana 06.decembar, 2006. god. (srijeda)

1. Tmakalo Agu 41/M-04
2. Bajović Aleksandar 50/M-04
3. Simeti Željka 51/M-2004
4. Marković Marija 31/M-2004
5. Štilet Ivanka 85/M-2004
6. Popović Ana 15/M-2004
7. Drašković Aleksa 13/M-2004
8. Šarpobut Vojislav 9/M-2004
9. Popović Ana 22/M-2004
10. Šabović Almina 27/M-2004
11. Drljan Almira 7/M-2004
12. Lazarević Danijela 62/M-2004
13. Vuković Marina 39/M-2004
14. Ognjenović Dinka 39/M-2004
15. Vršina Lidija 19/M-2004
16. Stefanović Radojka 20/M-2004
17. Mirotević Tina 49/M-2004
18. Garjako Mario 70/M-2004
19. Vujičić Ljiljana 25/M-2004
20. Marković Igor 32/M-2004
21. Popović Vasilije 53/M-2004
22. Snežana Popović 28/M-2004
23. Mirjana Miljanović 24/M-2004
24. Kašćelan Dragana 37/M-2004
25. Nikčević Jelena 74/M-2004

26. DABIŽINOVIĆ KRSTO 95/M 2003
27. TREBJEŠANIN ALEKSANDAR 72/M-2004
28. Orlović Pavle 31/M-2003
29. Soković Filip 1/M-2004
30. GAGO NEVENA 6/M-2004
31. Mikijelević Marko 28/M-2004
32. Nemanja [illegible] 72/M-2004
33. Mirela Petrović 2/M-2004
34. BIZHOVIĆ IVAN 121/M-2004
35. VUJKOVIĆ BLAŽO 41/M-2004
36. JOČEVIĆ BOŠKO 16/M-2004
37. [illegible] 96/M-2004
38. Dudić Dragana 46/M-2003
39. Kolarić Eljen 32/M-2003
40. Katurić [illegible] 65/M-2004
41. [illegible] 53/M-2004
42. [illegible] [illegible]/M-2004
43. Ćirović, Slađana 8/M-2004
44. Knežević Marija 48/M-2004
45. Stanić Denis 6/M-2003
46. [illegible] 95/M-2004
47. [illegible] 63/04

Na Svečevom susretu u Njegovom rodnom Herceg Novom bilo je prisutno i dio Njegovog tijela-medaljica koju sam dobio u Padovi, o čemu je pisano u Hrvatskom časopisu - pisao je Tripo Šubert i lično svijedočio i fotogafisao.

PRIMAS POLONIAE

Warszawa, dnia 15 maja 1982

N. 1592/82/P.

Danilo A. Djurović
YU-81330 Kotor

Uzoriti Gospodine!

Dnia 27.4.1982 otrzymaliśmy od Was przesyłkę żywnościową. Niech Pan Bóg łaską swoją i pomocą obdarza wszystkich, którzy troski i potrzeby drugich ludzi biorą sobie do serca.

Wdzięcznym sercem błogosławię uz izraze poštovanja

+ Józef Glemp

Arcybiskup Józef Glemp
Prymas Polski

Pisao mi je Danilo o još jednom snu:
U snu mi je Gospa rekla , tačnije jedna žena koju sam ja prihvatio kao Gospu, da je potrebno popraviti krov od Crkve Gospe od Zdravlja koja se nalazi iznad starog grada Kotora, jer je Crkva prokišnjavala. O tome su bili obaviješteni zvanično don Gracija Brajković, padre Dinko Vlašić, padre Venko, časne sestre milosrdnice (sve u Kotoru), kao i don Ilija. San sam sanjao - subota na nedjelju u maju mjesecu 30/31.
Otišao sam poslije Svete mise i uzeo ključ od fratara jer sam im sve ispričao.
Popeo sam se na krov i kako sam gazio tako sam sve više rušio štetio krov. Odlučio sam da cijeli krov obnovim, kao i one 4-kapelice. Sve sam to odradio od juna do oktobra mijeseca i doveo prvo svijetlo u Crkvu i kapelicama. Ja sam uradio sa radnicima i omladincima pravoslavne vijere, muslimana (mi kažemo šiptara) i sa dva katolika, tri betonske ploče na Crkvu i 4-male betonske ploče i zidove na kapelicama. prve orgulje su svirale na struju nakon uvođenja svijetla uoči Dana Gospe od Zdravlja 20 novembra, svirala je časna Dragica.

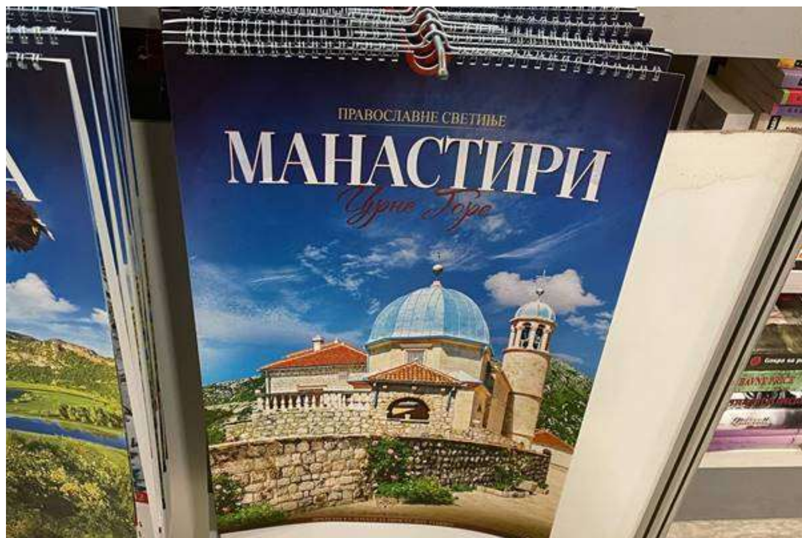
Josip Pečarić

PRILOG

SPC KOJU IZDAŠNO FINANCIRA RH PRISVAJA HRVATSKU BAŠTINU U BOKI KOTORSKOJ

Peraška Gospa od Škrpjela na kalendaru „Pravoslavne svetinje“
Peraška Gospa od Škrpjela, vjerski objekat koji pripada Kotorskoj biskupiji, našla se na početnoj strani crkvenog kalendara „Pravoslavne sventinje – manastiri Crne Gore“ koji se ovih dana prodaje u crnogorskim knjižarama.
Kalendari su uvezeni iz BiH, a štampalo ih je preduzeće "Gatarić" koje posluje u
Derventi, Banjaluci i Istočnom Sarajevu.

Peraška crkva našla se na početnoj strani izdanja „crkveni kalendar za prostu 2022. godinu“.

Čitalac koji nam je poslao fotografiju pita se da li je onaj ko je uvezao namjerno poručio ovako štampan materijal ili ga je odabrao iz neznanja.
https://www.portalanalitika.me/clanak/peraska-gospa-od-skrpjela-na-kalendaru-pravoslavne-sventinje
Sporne kalendare štampala firma iz Valjeva, a ne Gatarić iz Dervente (portalanalitika.me)

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 4.:

DRUGI ODGOVOR PROF. DR SCI. DANILU A. ĐUROVIĆU

Dragi Danilo,

Zahvaljujem Ti na brzom odgovoru. Znam da si mnogima pomagao i o tome sam pisao u mom tekstu o Tebi, ali doista si me posebno obradovalo što si mi napisao svoju priču o obitelji Vaska Lipovca jer sam bio u velikom prijateljstvu s Vaskovom sestrom Vesnom Radulović koju spominješ u svom pismu. Ona mi je bila profesorica u kotorskoj gimnaziji. A spomenuo sam je i ja u tekstu čiji link sam Ti dao u prethodnom pismu (a sada Ti ga šaljem kao Prilog):

Kasnije sam na sjajnim vježbama iz matematike, koje je držao dr. Dobrilo Tošić, doznao da su kotorskoj gimnaziji poslali zahvalu što je odgojila tako dobrog matematičara. Obavijesti s prvenstva Crne Gore, iz Matematičko-fizičkog lista i ovo pismo je vjerojatno jedino pozitivno što se Kotorskoj gimnaziji dogodilo te godine, jer je skandal s učeničkim štrajkom zbog umirovljenja njihove razrednice, a meni jako drage profesorice, sestre poznatog hrvatskog umjetnika Vaska Lipovca, punilo stupce titogradske "Pobjede". Jasno je da sam i ja bio umiješan – podržavao sam slabiju stranu pa su mi (neuspješno) pokušali osvetiti i oduzeti godinu dana tako da ne položim maturu?

Zapravo mnogo detaljnije sam to opisao u mojim knjigama:

M. Pavković, *Razgovori s Josipom Pečarićem*, Koprivnica, 2006.

M. Pavković, *Razgovori s Josipom Pečarićem*, Drugo prošireno izdanje, Koprivnica, 2021. str. 287.

U tim knjigama pisao sam i o svom mentoru prof. dr. sc. Dobrilu Tošiću koga se spominje u gornjem citatu, a u drugoj u povodu međunarodne konferencije zbog moje sedamdesete obljetnice života može se naći i što je on napisao o tom mom tekstu koji Ti šaljem u Prilogu:

Moj tada 86.-godišnji mentor za moj magistarski rad prof. dr. sc. Dobrilo Tošić iz Beograda javio mi se 11.7.2018.:
Dragi Pečariću, Živ sam. Trenutno sam najstariji živi član Katedre za Matematiku ETF-a. Pratim sve tvoje uspehe u nauci i njima se radujem.
Nadam se da ćeš mi kratko odgovoriti. Pročitao sam tvoju priču o školovanju, dolasku u Beograd, studiranju Elektrotehnike, zaposlenju,
doktoratu, itd.
Sve sto si tu napisao je potpuno tačno!!! (...)
uvek tvoj prof. Dobrilo Tošić
Evo što samo dio od onoga što sam o događanjima oko profesorice Lipovac-Radulović i kotorskoj gimnaziji napisao u tim knjigama:
A i moje školovanje u kotorskoj gimnaziji završilo se u znaku "buntovnika bez razloga". U četvrtom razredu podučavao sam Ladu, kćerku moje profesorice francuskog jezika Vesne Radulović matematiku, a ona je meni pomagala kod priprema za pismene iz srpsko-hrvatskog jezika. Profesorica je te godine dobila otkaz jer se do tada u kotorskoj gimnaziji učio samo francuski pa je bilo previše profesora francuskog. Međutim, 3. razred Gimnazije, kome je ona bila razrednica, odlučio je štrajkati. Iako do štrajka nije došlo, organizirano je pravo saslušavanje tih učenika. Željelo se dokazati kako je njihova profesorica organizirala štrajk. Jedan od učenika Miroslav Rađenović, kasnije poznati vaterpolist Kotora, zagrebačke Mladosti i međunarodni vaterpolo sudac, ispričao je svima kako su njega pitali jesam li ja organizirao njihov štrajk. Kada su me na taj način umiješali na sastanku predsjednika razreda s načelnikom općine rekao sam što mislim o stanju u školi. Naravno, time sam se svrstao uz slabiju stranu u podijeljenoj školi. Profesorica srpsko-hrvatskog je bila na toj strani, ali je bila u bolnici. Iako je rekla da se meni zaključi četvorka, organizirali su zadnju pismenu zadaću na kojoj nitko, pa ni ja, nije dobio veću ocjenu od dvojke. Tako su dobili razlog da ispituju one kojima – navodno – ocjena nije sigurna. Tu su bili dvije profesorice srpsko-hrvatskog i direktor škole s kojim sam došao u sukob. Nisu mi promijenili ocjenu, ali su mi zbog tog sukoba dali trojku iz vladanja. Tako sam – umjesto da budem oslobođen

većeg dijela polagao cijelu mature. Htjeli su me oboriti na maturi. Srećom, maturi je bio nazočan inspektor iz Titograda koji je bio profesor srpsko-hrvatskoga pa sam dobio trojku i otišao na studije.
Vesna je ipak izabrana za profesoricu na Tvom fakultetu. Mislim da joj je ovo bila prva knjiga:

Životopis Vesne Lipovac-Radulović može se naći na:
https://hrcak.srce.hr/file/96978
Ali da se vratim svojim vanškolskim susretima s mojom dragom profesoricom Vesnom Lipovac-Radulović. Odlasci u Škaljare bili su nešto sjajno jer smo se poslije instrukcija družili Vesnom koja je bila izuzetno duhovita. Večeri pune smijeha i veselja!

Ipak će uvijek u sjećanju ostati naš susret iz vremena prije rata kada je i u Kotoru zavladalo velikosrpsko ludilo. Obitelj Radulović se već bila preselila iz Škaljara u Dobrotu. Otišao sam se javiti svojoj profesorici, a ona me odvela na plažu i prokomenirala mi to što se događa riječima:
Ne mogu ja protiv svoje majke!
Ali, dragi Danilo, malo si me zbunio kada si napisao da je Vasko Lipovac bio akademik. Veliki umjetnik rodom iz mog i Tvog Kotora a ja ne znam da je bio akademik. Pogledao sam na Internetu:

Atelje
Vasko
Lipovac

Vasko Lipovac, 1978. (Ivo Eterović)

Biografija

Vasko Lipovac, slikar, kipar i grafičar, rođen je 14. lipnja 1931. godine u Kotoru. U njegovom obiteljskom domu koji je smješten na samom tjemenu bokokotorskog zaljeva, njegovala se ljubav prema raznim znanjima i umjetnostima. Bajkoviti okoliš, visoka kulturna razina i samosvijest građana Kotora imat će velik utjecaj na razvoj Lipovčeva osebujnog stvaralaštva.
Tijekom školovanja na zagrebačkoj Akademiji primjenjenih umjetnosti nije stekao samo kvalitetno obrazovanje, nego i veliki broj prijatelja koji su mu kroz život bili značajna potpora. Nakon završene Akademije, a u razdoblju od 1955. do 1959. godine, bio je polaznik Majstorske radionice Krste Hegedušića. Kada je 1967. godine stigao u Split, nije ni slutio da će mediteransko ozračje blagotvorno utjecati na njegovo stvaranje. Kako je ovaj dalmatinski grad ostao njegovo doživotno prebivalište, u njemu je stvorio vlastiti figurativni svijet, svijet Vaska Lipovca. Oblikujući svoje maštovite likove, služio se najrazličitijim materijalima, bojama, oblicima kao i tehnikama u najneobičnijim kombinacijama. Središte njegovog interesa uvijek i za svagda bila je ljudska figura. Koliko god stilizirana, ona je životna, kao čovjek koji radi, misli i osjeća…
Vasko nije izlagao bilo kada i bilo gdje. Njegove izložbe su se događale samo onda kada bi zaokružio jedan dio svoga rada te ga smatrao dovoljno vrijednim izlaganju pogledu javnosti. Zato je svaka Vaskova samostalna ili skupna izložba bila iznenađenje i za stručnu i za široku publiku. Kontinuiranim umjetničkim djelovanjem priskrbio si je niz nagrada, kako za skulpturu tako za ilustraciju i javne spomenike. U svibnju 2006. godine dobio je i nagradu za životno djelo.
Vasko Lipovac preminuo je 4. srpnja 2006. godine i ostavio svoj bogat opus kao „Ostavštinu za budućnost“.
Sretan sam što sam bio prijatelj i suradnik šjor Vaska i što sam u posljednjih dvadeset godina bio promatrač i sudionik procesa nastajanja njegova plemenitog umjetničkog svijeta.
Mirko Gelemanović

Pretpostavljam da si mislio da bi to bilo normalno jer se radi o izuzetnom umjetniku. Ali, ako je on bio član neke druge akademije

(npr. DANU ili CANU) bilo bi mi drago da mi javiš tako da se to nađe bar u ovom njegovom životopisu sa stranica Ateljea koji nosi njegovo ime.
Puno pozdrava,
Joško

Sat, 28 Jan 2023 13:49:13 +0100
danilo.djurovic

Zaista dragi moj prijatelju Joško, ja sam završio prvu srednju školu (SUP) u Kotoru, a drugu srednju tehničku školu u Borovo kod Vukovara. Bio sam kao omladinac koji sam se ponosio radom na akciji u spriječavanju prodiranja-poplave od rijeke Vuke na tlu Vukovara. Bio sam jedan od organizatora davanja krvi pri školskom centru Borovo. Đe god sam boravio, živio ili privređivao svuđe sam nailazio na divne ljude. Možda zato što nijesam znao da postoje loši ljudi, ili ih nijesam duboko percipirao. U svakom slučaju TADA I SADA DO MOJE SMRTI NECU DA MRZIM NIKOGA, U SVAKOJ OSOBI POSTOJI ONO DOBRO I ZLO, KAO I U MENI. MOJA MALENKOST U OVOM PREOSTALOM ZIVOTU, KAO I PRIJE HOCU DA MI SVI LJUDI BUDU DRAGI. STO NEKI MRZE MENE ILI TEBE ILI BILO KOG, TO JE PROBLEM U NJIMA, A NE U NAMA. VIJERUJ MI, DA NJIMA POKLONJAM MNOGE MOLITV BEZ ZNANJA O NJIHOVIM IMENIMA, JER JE GRIJEH ZNATI DA POSTOJE TAKVE OSOBE I DA IM NE ZELIMO DOBRO. MOLIM SE ZA NJIH DA PRONAĐU ONO PRAVO I NEUGASIVO SVIJETLO U SEBI KOJE NOSI PORUKU-BOG JE LJUBAV!! Stara latinska poslovica kaže:"ko misli ili radi protiv drugoga najbolje govori o sebi!" ili ona druga koja Ti je poznata: "Kada čovijek nema što lijepo da kaže o sebi, tada počinje da govori loše o drugima!" Svak neka radi kako misli da treba ili ne treba-u svakom slučaju moraju pred svojim Stvoriteljem za to odgovarati-biti kaznjen ili nagrađen! Vouio bi da svi na svijetu budu od Stvoriteklja za svoja dijela nagrađeni!!! Vijerujem da si poznavao akademika gdina. Vaska Lipovca. Kada mu je majka bila bolesna,

prof. Vesna Radulović njegova sestra nije mogla naći nikoga ko bi im majku do smrti čistio, masirao i bar dva puta dnevno pomogao da je nahrani. Dr. Vuko Jovović je predložio da samnom razgovaraju. Njihova Majka gđa. Antica, je bila divna osoba, pobozna i čestita. Kada mi je dr. Vuko rekao da li bi mogao da im pomognem, odmah sam prihvatio. To sam još snažnije prihvatio jer je to nečija majka, a ja svojoj Majci kada je bila bolesna nijesam mogao pomoći jer sam u tom vremenu bio u Borovu. Kada sam prihvatio da radim oko gđe. Antice, oni su mi bili zahvalni i stalno pitali koliko su dužni, koliko da mi plate i sl. Sve sam odbijao govoreći da to radim radi Boga. Ja zaista vijerujem u Boga, a ne u one koje misle da su predstavnici Boga i da oni jedino mogu biti veza između Boga i čovijeka. Jednog dana kada sam radio iz ljubavi prema bolesnoj gđi. Antici rođenoj. Lui udatoj Lipovac, prof. Vesna je došla u sobu sa jednim čovijekom i rekla: "moj braco to je taj Danilo!" On se samnom pozdravio lijepe riječi mi uputio i nakratko smo porazgovarali. Izašao je iz sobe i nakon par minuta se vratio sa jednim zamotuljkom. Ponovo me pitao koliko su mi dužni i tome slično, sve sam iz poštovanja odbio. Tada je otvorio zamotuljak i rekao: "nemojte mi ovo odbiti, ovo je moj rad iz moje kolekcije Isus na krizu. Prihvatio sam taj poklon i još žešće sa većom ljubavlju nastavio da pomažem oko gđe Antice, njihove majke. Kada se radi o Borovu->Vukovaru primljen sam kao u svom Kotoru. Divni ljudi nijesam znao ko je ko, jer me to nije ni interesovalo, Išao sam sa nekim mojim drugarima u Crkvu na Sv. Misu na Trpinskoj cesti. I danas imam divnih prijatelja u Borovu, Vukovaru, Borovu selu, Vinkovcima, Daruvaru, Virovitici i drugim mijestima. Sve ovo oni znaju i ko sam i koje sam vijere, nacije i znaju da ja to nijesam ni birao kao ni oni. Poštujem svačiji izbor, svačiju pripadnost, ništa mi niko ne smeta jer ja razumijem rijeci iz Evanđela: "Bog je dao slobodu izbora svakom svom stvorenju"": Na kraju moj Joško, Iskreni pozdravi Tebi, Tvojoj porodici i svim Tvojim saradnicima od prolaznog prof. dr sci. Danila A. Durovića

PRILOG

EKSKLUZIVNO: AKADEMIK PEČARIĆ – MOJ ŽIVOT U BEOGRADU

Objavljeno
7 godina prije
-
09/09/2015

Gospodin 2+2 iz Slobodne Dalmacije mi je tako lijepo objasnio kako sam ja još i nešto uradio u matematici dok sam surađivao s prof. Mitrinovićem u Beogradu. Naravno, čak i malo dijete bi nešto potpuno drugo zaključilo već iz same činjenice da imam nekoliko puta više radova od prof. Mitrinovića, ali kako mogu srpska služinčad u RH i pomisliti da je moguće nešto drugo. Pa Hrvatska vojska je od Srpske u Domovinskom ratu, da parafraziram Slobodana Miloševića, napravila vojsku zečeva, a hrvatska služinčad

još uvijek služi svojim gospodarima. Valjda i ne primjećuju da sada služe – zečevima.
Vratih se u Zagreb i pohvalih se kolegama kako sam postao „Osoba tjedna“. Kažu: Pa dosadni su više s Beogradom. Kada god Te napadnu, budale samo govore gdje si studirao i doktorirao.
A vidim da i drugi reagiraju slično. Tako Marko Ljubić, slično mojim kolegama, u svojoj kolumni (7Dnevno, 04. 09. 2015.) kaže:
Pa se navodi danima da je Pečarić doktorirao u Beogradu, objavljivao u Beogradu, kako je bio dvojac rokerskoga značaja jugoslavenske matematike, čime ga se nastoji anatemizirati kao da je pobjegao iz doline gubavaca, pa sada širi zarazu Lijepom našom. Ne može čitatelj vjerovati svojim očima, da toliki apologeti svega istinski gubavog i ružnog u Beogradu, upravo ono svjetski vrijedno i relevantno u tom istom Beogradu koriste za diskreditaciju ljudi u današnjoj Hrvatskoj. Ako je nešto eksplicitni rasizam, to je Tanja Rudež. Navodna znanstvena novinarka višestruko je, kao i novinari Slobodne Dalmacije, ponovila da je akademik Pečarić radio i živio u Beogradu, doktorirao tamo i tamo objavio svoje prve radove, s očitom nakanom kompromitirati ga Beogradom, koji usput rečeno ima, po svjetskim mjerilima i danas (nažalost), bolje sveučilište od Zagreba. Da je to u svojoj kritici akademika Pečarića uradio neki deklarirani ustaša, čovjek bi to mogao držati normalnim i očekivanim, ali „znanstvena novinarka“ i deklarirana „antifašistkinja“ Rudež zapravo je time unijela potpuni kaos u medijsku i javnu scenu Hrvatske. Antifašisti raspiruju rasizam prema Beogradu.
Ali kada je već tako, zašto im ne bi pomogli. Ja sam već gospodinu 2+2 objasnio kako bi iole inteligentniji novinar pronašao knjigu Mladena Pavkovića *Razgovori s Josipom Pečarićem*, Koprivnica, 2006. gdje ima puno toga. S obzirom da je tekst namjenjen prvenstveno onima koji su slični Gospodinu 2+2, proširit ću ono što se može naći u Pavkovićevoj knjizi, a i počet ću sa samim početcima moga školovanja.

OSNOVNO ŠKOLOVANJE I GIMNAZIJA

Već u prvom razredu osnovne škole bio sam najbolji matematičar. Tata je bio u zatvoru i nitko u obitelji nije ni mislio o mom učenju. Tako je bilo iznenađenje u obitelji kada sam prvi razred prošao s odličnim. I ne samo u obitelji. Čini mi se da je moja učiteljica bila hrabra jer tada se nije moglo dogoditi da netko kome je tata u zatvoru prođe s odličnim. Na završnoj priredbi u gradu dodjeljivanje su knjige odlikašima. Brat i njegovi prijatelji prvo su bili zatečeni, a potom, zajedno s prijateljima, s pravim ovacijama propratili dodjeljivanje te knjige.

Vjerojatno će izgledati smiješno, ali u djetinjstvu sam želio postati liječnik. Želio sam pomagati ljudima. (Čini se da sam to ipak ostvario jer dr. sc. Stjepan Razum tvrdi: *Pečarić je, što je dokazano već toliko puta u njegovim javnim istupima, veliki humanist, tj. zaštitnik nezaštićenoga, zaštitnik progonjenog., zaštitnik poniženog.*)

Glas dobrog matematičara pratio me je i u gimnaziji, pa se u Kotoru već uvelike počelo pričati o mom talentu za matematiku. Tada mi je brat razbio dječačke iluzije, rekavši kako je glupo da netko tako talentiran za matematiku studira medicinu. Tada se govorilo da je atomska fizika najteži studij (upisao ga je poznati kotorski vaterpolist Kruno Subotić – tada već igrač beogradskog Partizana), pa sam se odlučio za nju. To je još više učvrstila činjenica da je iz prethodne generacije, pred moj odlazak na studije, na kvalifikacijskom ispitu za Elektrotehnički fakultet u Beogradu samo četiri od njih 900 položilo matematiku, tj. imalo više od 50 od 100 mogućih bodova. Mitrinović je bio Šef katedre za matematiku, pa ima nečega u tvrdnji Gospodina 2+2, zar ne?

U četvrtom razredu sam dobio novog profesora. Na prvom satu obnavljao je gradivo koje nismo završili u drugom razredu. Postavio je jedan zadatak. Ja sam na kraju drugog razreda prelistao ono što nismo učili i ne razmišljajući javio se. I nisam se mogao sjetiti rješenja. Ispratio me je njegov podrugljiv pogled. Slijedećeg sata obnavljao je gradivo koje nismo završili u trećem razredu. Više nije ni pitao zna li netko riješiti zadatke, već je počeo sam rješavati. Ali, to je bilo nešto što sam ja gledao prije par mjeseci. Zatekla ga je moja konstatacija:

– Profesore to se može riješiti mnogo jednostavnije.
– Kako?
Ja sam diktirao, a on je pisao po ploči, i na kraju će:
– Vidi, bi stvarno.
Slično se dogodilo i sa slijedećim zadatkom.
I kasnije sam mu stalno pokazivao kako znam riješiti neke teške zadatke za koje sam bio siguran da ih on ne zna riješiti. Ali nije bio loš profesor. Znao je kako izaći na kraj s malim “monstrumom”. Svima je hvalio moj talent, naručio neke knjige za naprednije matematičare, kao i Matematičko-fizički list. Ali je morao pokazati i to da on može riješiti nešto što ja ne mogu. Tako mi je dao jedan zadatak. Kada ga nisam riješio i on mi je pokazao rješenje. Upalilo je – moj profesor je znao nešto što nisam ja! I dalje je pokušavao. Na pismenim zadaćama bi uvijek imao po jedan zadatak za koji bi vjerovao da ga neću riješiti. Zadaća bi trajala dva sata, a ja bih mu u jednom riješio i svoju grupu i onu drugu. Da po mojim rješenjima može ispravljati zadaće.
Te sam godine bio najbolji na prvenstvu Crne Gore. Bilo je u Titogradu. Morao sam doći prethodnog dana i prespavati u hotelu. Takmičenje je trajalo četiri sata. Ja sam požurio, napustio tamošnju gimnaziju poslije dva sata i ulovio autobus za Kotor. Još dok su drugi rješavali zadatke, ja sam se u autobusu sjetio da nisam završio do kraja jedan zadatak i stigao u Kotor sav nesretan. Kotorska gimnazija je dobila obavijest da sam ja bio najbolji među četvrtim razredima, ali da nitko nije ispunio uvjete za državno prvenstvo. Vjerovao sam da je to istina i da mojih četiri i po zadatka od pet nije bilo dovoljno. Mnogo kasnije sam doznao kako je do te obavijesti došlo. Bilo je mnogo više učenika koji su ispunili uvjete za državno prvenstvo nego što je bilo novaca za njihov put i za nagrade koje su nam bile obećane. Tada je predloženo, da barem pošalju mene jer sam uvjerljivo odskakao od ostalih, ali se zaključilo – ili svi, ili nitko. Zapravo mi nije bilo krivo, jer nagrada je bila stipendija za studij matematike, a ja sam tvrdoglavo želio završiti ono najteže – atomsku fiziku.
Iste godine dobio sam i nagradu zagrebačkog Matematičko-fizičkog lista za rješavanje zadataka iz matematike.

Završila je školska godina. Čuo sam kako je moj profesor to prokomentirao:
– *Sad sam miran do mirovine. Više ne mogu dobiti ovakvoga učenika.*
A ja sam ga zbog onog zadatka koji je on znao – a ja nisam – pohvalio profesoru matematike Više pomorske škole. Začudio sam se kad me je on upitao – je li to taj i taj zadatak.
– *Kako znate?*
– *Pa on me je pitao kako se rješava. Nisam znao, pa smo rješenje našli u jednoj knjizi!*
Tata je umro dok sam bio u prvom razredu gimnazije, a mama je dobila najslabije plaćeni posao. Mogao sam, zapravo, i nešto zaraditi podukom iz matematike. I stvarno bilo je puno njih koje sam podučavao (čak i studente Više pomorske škole), ali sam tek u ljeto prije odlaska počeo naplaćivati te sate. Skupljao sam za put na klasifikacijski ispit koji je bio u rujnu. Na početku sam mogao biti kod ujaka, ali ne bih mogao studirati bez nekakve stipendije. Poslije mojih uspjeha kao matematičara pozvali su me iz kotorske "Elektro-Boke". Obećali su stipendiju uz uvjet da studiram Elektrotehnički fakultet, ali da – naglasili su – ne računam na posao kod njih. Savršeno mi je odgovaralo jer je postojala atomska fizika na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu. Beograd je bio zgodan izbor i zbog obiteljskih razloga. Brat je studirao u Zagrebu i odužio je sa studijem. Vjerovao je da će njegovo društvo loše utjecati i na mene, pa me je uputio u Beograd. S druge strane promatrajući njega vjerovao sam da je to dobar izbor iz jednog drugog razloga. Njemu se nije vraćalo iz Zagreba u Kotor. Nakon svega što se događalo našoj obitelji nije ni bilo čudno. Ali on ne bi ni cijelo ljeto bio s nama iako je jako volio more. A ja sam se želio vratiti u Kotor. Toliko Hrvata ga je napustilo. Bilo nas je sve manje i manje. Iz Zagreba se možda ni ja ne bih vratio, a iz Beograda hoću.
Kasnije je brat tu svoju odluku u šali komentirao: „Kako je to bilo glupo. Moglo se samo dogoditi da Ti mene popraviš, a ne da ja Tebe pokvarim." A moj profesor matematike? Javili su svojevremeno mi da u nekim crnogorskim novinama (čitaj srpskim novinama u Crnoj Gori) nije bapš lijepo govorio o meni. Ljetos me sestra čekala u

jednom kafiću i kaže mi: „Gdje si Ti? Poslala sam Ti poruku da Te čeka Tvoj profesor. Nedavno me i pitao za Tebe. Čekao je pola sata i otišao uz riječi da Ti vjerojatno ne želiš razgovarati s njim.“ Objasnio sam joj da njena poruka meni nije prenijeta. Uspjeli smo doznati broj njegovog mobitela i pozvali ga da se vrati. Rekao je da on nije rekao ništa protiv mene, već su oni izmislili to zato što je on Kotoranin i profesor matematike, pa im je to itekako bilo važno.

STUDIJ

Na kvalifikacijskom ispitu bio sam treći iz matematike među 900 kandidata. Pri tome su mnogi koji su zastupali tadašnju državu na matematičkoj olimpijadi bili lošije plasirani. Ali i to je bilo na meni svojstven način. Ispit se sastojao iz dva dijela od po dva sata. U prvih dvadesetak minuta mnogi su odustajali od ispita i napuštali dvoranu. Među njima sam je napustio i ja. Nastavnica je i mene, kao i sve prije upitala:

– *Napuštate, li ispit?*

– *Nisam lud!* odgovorio sam.

Kada sam tako brzo napustio i drugi dio, samo se nasmijala.

I da sve doista bude u mom stilu, jedinu pogrješku imao sam u zadatku iz nejednakosti – na onom jednostavnijem dijelu zadatka.

Kasnije sam na sjajnim vježbama iz matematike, koje je držao dr. Dobrilo Tošić, doznao da su kotorskoj gimnaziji poslali zahvalu što je odgojila tako dobrog matematičara. Obavijesti s prvenstva Crne Gore, iz Matematičko-fizičkog lista i ovo pismo je vjerojatno jedino pozitivno što se Kotorskoj gimnaziji dogodilo te godine, jer je skandal s učeničkim štrajkom zbog umirovljenja njihove razrednice, a meni jako drage profesorice, sestre poznatog hrvatskog umjetnika Vaska Lipovca, punilo stupce titogradske “Pobjede”. Jasno je da sam i ja bio umiješan – podržavao sam slabiju stranu pa su mi (neuspješno) pokušali osvetiti i oduzeti godinu dana tako da ne položim maturu?

Počela je školska godina na ETF-u, a od moje stipendije ništa. Poslije nekoliko mjeseci stigla je. Kasnije sam doznao da je stipendiju dobio rođak republičkog ravnatelja, pa su je dali i meni. Tada sam već bio u bolnici. TBC. Ostao sam 400 dana. Nisam gubio godine, a netko

me je pohvalio nekom od šefova “Elektro-Boke” kako iz bolnice dajem redovito ispite i to na najtežem studiju onom iz atomske fizike. Ovaj je obavijestio upravu i ukinuli su mi stipendiju.
Izašao sam iz bolnice. Na Terazijama sam prodavao studentske novine uzvikujući parole koje nisu bile drage vlastima. Odjedanput se pored mene stvorio načelnik kotorske općine koji je sudjelovao u zbivanjima oko učeničkog štrajka u gimnaziji, i tom prigodom bio na strani onih koji su me pokušali srušiti na maturi.
– *Što to radiš,* – upitao me.
– *Pa zar ne vidite? Prodajem novine. Od nečega se mora živjeti.*
I ispričao sam mu prču o “Elektro-Boki”. Rekao mi je da dođem kod njega kada završi semestar i kada dođem doma. I otišao sam. Poslao me ravnatelju “Elektro-Boke” i podsjetio ga kako je atomska fizika na ETF-u i kako se ja držim dogovora. Nije pomoglo. Ali nije sve prošlo tako loše. Načelnik općine je razumio da sam u pravu pa mi je osigurao stipendiju općine – kao pomoć. Uz studentski kredit više nije bilo problema završiti fakultet.
Priča s g. Tatarom, ravnateljem “Elektro-Boke”, time nije završila. Mnogo kasnije kada sam već postao uspješan znanstvenik, a on bio u mirovini, sreli smo se u Kotoru. Bio je u društvu s dva naša čovjeka. Prišao sam im, a jedan od njih mi reče:
– *Znaš li g. Tatara? On je bio ravnatelj “Elektro-Boke”.*
– *Kako da ne znam. Pa on mi je ukinuo stipendiju!*
– *Vjerojatno zato što ste bili loš student,* – reče g. Tatar.
– *Ne! Zato što sam bio dobar.* – i ispričam cijelu priču.
Bivši ravnatelj se poče ispričavati, a ja ću njemu:
-*Nemojte se ispričavati. Dapače, ja sam zahvaljujući Vama postao ovo što jesam. Da ste mi ostavili stipendiju i tražili da se vratim u Kotor, što bi bilo od mene?*
On se nastavio se ispričavati, a ja zahvaljivati. Prijatelji su uživali u predstavi.
Istini za volju, u bolnici, u kojoj je bilo puno studenata koji su tu dugo boravili, i nije se moglo puno učiti. Rijetko tko bi položio po neki ispit. Ipak je značajno za moje školovanje bilo i to što su mi u bolnici omogućili pohađanje obaveznih vježbi i ispita. A kada se ukazala mogućnost dobio sam dvokrevetnu sobu. U njoj je bio i brat

poznatog beogradskog glumca Rada Markovića. Bio sam mu jako drag. Posjećivao ga je jedan od liječnika s nekog drugog odjela bolnice.
– *Kolega, što studirate?* – upitao me.
– *Nuklearnu fiziku na ETF-u.*
– *Kada imate ispit?*
– *Sutra?*
– *Jel' to spremate ispit?*
– *Ne. Čitam "krimić".*
Slijedeći tjedan evo opet doktora.
– *Kolega, kako je bilo na ispitu?* – podrugljivo će on.
– *Položio sam.*
– *Položili!?*
– *Da, dobio sam sedam.*
I naš doktor ostade u nevjerici. Iz očiju mu vidim:
"Imao je sreće, vidjet ćemo ga na slijedećem ispitu."
I doista, eto njega opet.
– *Kolega, kada imate ispit?*
– *Sutra.*
– *I što čitate? "Krimić"?*
– *Ne, ovo je "kaubojac". Odličan je.*
I kada je doznao da sam položio i taj ispit po cijeloj bolnici je pričao o jednom geniju koji ništa ne uči, a polaže ispite na najtežem fakultetu.
Naravno, nije baš bilo da nisam učio. Ali u bolnici mi više nije padalo na pamet juriti za ocjenama. Kada sam izašao, završio sam tu drugu godinu studija, a na početku treće mi više nije bilo do ničega. U veljači, na kraju petog semestra nisam izašao ni na jedan ispit. Tada su se ponajbolji studenti odvojili od mene. Upoznao sam i Ankicu. Više nije bilo vremena da nadoknadim propušteno. Bilo je važnijih stvari od studija.
Kada sam počeo uvjeravati sve da se želimo vjenčati, između ostalog da bi završili studije, mislili su da nismo normalni. Ipak smo to uradili. Ja sam bio na početku četvrte, a Ankica na trećoj. Počeo sam sustizati one najbolje. Predzadnji ispit sam ja položio, a oni su pali. Tako sam prvi u generaciji završio fakultet. Godinu dana poslije toga

– 1973. god. – rodila se Đilda. To je onemogućilo Ankicu u redovitom završetku studija. Ivana se rodila 1977., a Anđela 1979.

GEOMAGNETSKI INSTITUT

Vjerojatno vas zanima tko je od profesora najviše utjecao na mene tijekom studija. To je bio već spomenuti nastavnik matematike Dobrilo Tošić, koji je tada radio u Vinči i doktorirao iz fizike plazme. Želio je pomoći na svaki način, pogotovu kada je čuo da sam u bolnici. Na poslijediplomskim studijama mi je bio mentor, iako sam magistarski radio iz – geomagnetizma.

– *Tebi bih bio mentor iz bilo čega.* – rekao je.

A ni te poslijediplomske studije nisu mogle mirno. Naime, po tadašnjim pravilima zaposlio sam se u Geomagnetskom institutu u Grockoj koji je od tamošnjeg ministarstva znanosti dobivao moju stipendiju, koja je tako postala moja plaća. Obaveza je bila da radim tri dana tjedno u Institutu, a da mi dva dana ostanu za poslijediplomski studij. Ravnatelj instituta Radimir Turajlić bio je poznat po tome što je bio jedini učenik najvećeg svjetskog stručnjaka u geomagnetizmu koji nije uspio doktorirati. U Institutu nije bilo doktora znanosti, tako da je rad magistranata bio itekako važan institutu. Turajlić je imao ljude koji su mu radili na projektima, o čijim plaćama nije trebao brinuti. Kada u vremenu u kome je dobivao njihove stipendije ne bi završili poslijediplomske studije, najurio bi ih i zaposlio nove. Tako smo došli i mi na red. Ja sam došao prvi u “novoj” generaciji takvih poslijediplomanata Geomagnetskog instituta, naravno svi bi poslijediplomske studije upisivali na ETF-u. U Institutu, koji je bio nekih pet kilometara izvan Grocke, dobio sam stan koji su tamo postojali jer su postojala mjerenja koja je trebalo nadzirati, a bilo je praznih stanova. Poslije izvjesnog vremena Turajlić me pozvao na razgovor i tražio da uz malo povećanje stipendije/plaće radim puno radno vrijeme. Znajući sudbinu onih koji su bili prije nas nisam htio pristati. Pitao sam ga zašto to traži.

– *Da bih mogao kontrolirati spremate li ispite,* – odgovorio je.

– *Prvi sam u generaciji završio fakultet bez ičije kontrole i Vi mislite da mene treba kontrolirati. Pa više se ni pitomce vojnih akademija ne kontrolira uče li ili ne.*

Razbjesnio se i postao sam čovjek koji mu je služio za zastrašivanje ostalih: Ako ne slušate proći ćete kao on. Svi su prihvatili raditi puno radno vrijeme. Bio je siguran da neću magistrirati na vrijeme. Zaboravio je da su meni ostala ona dva radna dana, subota i nedjelja. Po ugovoru sam morao njega pitati za temu magistarskog rada. Bio je šokiran kada sam došao priopćiti mu da sam položio sve ispite i zatražio radnju. Znao sam da nije u stanju tako nešto izvršiti, ali sâm sam proučavao neke teorijske radove ruskih znanstvenika iz problematike kojom sam se bavio. Poopćio sam njihove rezultate i na tome magistrirao. Tako je završilo moje školovanje. Naravno, nije moglo proći bez zanimljivosti. Moj rad je bio čista teorija, a u komisiji su mi bila dva stručnjaka za numeričku analizu on, njegov kolega iz Vinče (zanimljivo je da me je Tošić, iako profesor iz Numeričke analize, poslao da ispit polažem kod tog kolege iz Vinče, jer ga je smatrao „jačim“ u tome od njega) i kolege iz Elektromagneike, koji je u to vrijeme najviše koristi računala na fakultetu. Naravno, prvo Tošićevo pitanje je bilo zašto nisam uzeo manje teorijskih problema, ali dao i primjene na kompjutorima. Bio je zadovoljan odgovorom i time eliminirao mogućnost da me i druga dva kompjutoraša pitaju o tome. U Institutu je jedna kolegica tvrdila da je to bilo nekorektno od Tošića, a ja sam tvrdio suprotno. Međutim, Tošićevom bratu, koji je dolazio u Institut ispričali su obratnu priču: ja sam zamjerao Tošiću, a kolegica ga je branila. To je došlo i do profesora Tošića, ali on je to ispričao meni, pa je spletka ostala bez posljedica.

Tako sam jedini iz te generacije post-diplomanada Geomagnetskog instituta na vrijeme magistrirao, pa mi je direktor morao dati stalni posao. “Poslušne” je htio najuriti, ali smo ga uspjeli pobijediti na Glavnom odboru. Svi su ostali i kasnije magistrirali. Većina i doktorirala. Interesantno je primijetiti da je u tom institutu koji je bio ustanova SIV-a bilo samo nas dvojica Hrvata: iz prethodne generacije Stjepan Selak i ja. Nas dvojica smo i prvi doktorirali.

Viša pomorska škola – Pomorski fakultet u Kotoru

A kako je počelo to s doktoratom iz matematike? Želio sam se vratiti u Kotor. Jedino pogodno mjesto bila je Viša pomorska škola koja je trebala postati Pomorski fakultet. Profesor Ćirković me je odveo kod

dekana profesora Maslovara i dogovorili smo se oko mog preuzimanja katedre za matematiku. Tako bih se vratio u područje koje volim, a zahvaljujući profesoru Dragoslavu Mitrinoviću to je bilo moguće jer je on omogućio doktoriranje, pa i nama koji nismo završili matematiku iz matematike, na ETF-u u Beogradu. Knjiga profesora Mitrinovića "Analytic Inequalities", Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg-New York, 1970. uz knjige Hardya, Littlewooda i Polya, odnosno Beckenbacha i Bellmana smatra ju se klasičnim u oblasti teorije matematičkih nejednakosti pa je to odredilo oblast iz koje ću raditi doktorat. Zanimljiva je i priča moje suradnje s njim jer su nas i njemački i američki referativni časopisi nazvali kasnije velikim imenima u teoriji nejednakost – kao profesora i njegova učenika (Ne mislim na interpretaciju te suradnje od strane Gospodina 2+2). Dolaskom u Zagreb osnovao sam svoju školu u teoriji nejednakosti koju danas u svijetu zovu ili Pečarićeva ili Hrvatska škola.

Naravno, nije se sve to tako lako moglo ostvariti. Svašta se događalo s ispitima iz matematike na Višoj pomorskoj školi. Protivnici mog povratka u Kotor osigurali su da se mene prvo pošalje u JNA, tako da tamo budem tijekom dvije školske godine, i u to vrijeme raspisali natječaj. Oni koji su bili na mojoj strani javili su mi, pa sam se prijavio. Ja jedini magistar među prijavljenima (dva moja srednjoškolska profesora), jedini sa znanstvenim radovima (istina, ne iz matematike) dobio sam prednost od Komisije. Ali, našli su da mi fali tri mjeseca radnog staža i primljen je onaj koga je željela protivnička struja, ali kao privremeno rješenje. Glavni njegov zagovornik bio je tadašnji predsjednik SSRNCG – budući član predsjedništva Jugoslavije i veliki zagovornik Slobodana Miloševića – Nikola Bućin, Srbin iz Kotora. Bio je moj profesor, pa sam ga savjetovao da doktorat ne upiše iz matematike, jer je mala vjerojatnost da ce ga i uraditi. Poslušao je savjet i doktorirao na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu. Kasnije, 1982. godine, kada sam već bio doktorirao, ponovno su tražili matematičara. Ponovo sam se javio na natječaj – sada je to već bio Pomorski fakultet. Iako je natječaj, koji je bio dogovoren sa mnom, za

honorarni rad (dok mi ne riješe stambeno pitanje da bih mogao doći s obitelji), a bio sam i jedini kandidat – nije realiziran.
Naravno, ponovo su se potrudili da tako i bude. Moj profesor, sada već dekan, objašnjavao mi je kako su iz Titograda dobili mišljenje da ne mogu biti izabran, iako su oni iz Kotora to tražili, s obrazloženjem kako sam u Beogradu asistent iz fizike.
–Ja sam asistent tamo kao magistar elektrotehnike, a ovdje sam se natjecao kao doktor matematike sa stotinjak objavljenih radova. Znači li to da sam u Beogradu radio kao vratar na Muzičkoj akademiji, i ovdje bih mogao biti samo vratar.
Odveo me je na Fakultet i rekao svojoj tajnici da mi da to pismo iz Titograda. Ali tajnica mi je poslala i prethodno pismo koje su oni uputili i iz koga je bilo vidljivo da je on tražio odobrenje da on drži te predmete.
–Pa što ste Vi očekivali da će vam odgovoriti?
Vjerojatno je tajnica „nastradala“ što mi je dala i ono prvo pismo.

DOKTORAT IZ MATEMATIKE

Profesor Tošić je podržao moju želju da poslije magistrature krenem u matematiku i sugerirao mi proučavanje Mitrinovićeve knjige. Kada sam izašao iz vojske, donio mi je doktorsku disertaciju Gradimira Milovanovića obranjenu na Elektronskom fakultetu u Nišu (Milovanović je danas redoviti član SANU). Vrlo brzo sam poopćio rezultate iz dva poglavlja te disertacije i s Milovanovićem objavio svoja prva dva znanstvena rada iz matematike. Objavljena su iste godine u Mitrinovićevom časopisu “Publikacije ETF-a (Beograd), ser. za mat. i fiz.” koji je u to vrijeme bio veoma značajan časopis za oblast matematičkih nejednakosti.
Profesor Mitrinović me je tada pozvao da radim doktorat kod njega. Bio je u mirovini, pa je na Fakultetu bio u kabinetu zajedno sa svojim nasljednikom prof. dr. sc. Petrom Vasićem. Nije ga ni često bilo na fakultetu, pa sam mislio da komuniciram s njim preko profesora Vasića. (Tu je bio i docent dr. Ivan Lacković i profesor Janić.) Nisam znao da oni nisu u dobrim odnosima i da ta komunikacija uopće ne funkcionira. Mitrinović nije ni znao što radim, pa je mentorstvo prepustio onome, koji je znao što time dobiva – profesoru Vasiću.

Godine 1979. objavio sam devet radova, od čega šest u Publikacijama ETF-a. S profesorom Vasićem sam se dogovorio da početkom 1980. prijavim doktorat. Zajedno smo sastavili prijavu i predložili da, osim njega, ocjenu podobnosti da i profesor Mitrinović.

Ali čekalo me je iznenađenje. Došao sam kod njih u kabinet i profesor Mitrinović me je napao zbog loše prijave. Profesor Vasić – šuti. Kao da on nema ništa s time. Pobjesnio sam i u momentu kada sam htio uzvratiti, profesor Janić, koji je također bio nazočan, dao mi je znak da šutim. Teško je racionalno odgovoriti kada vam netko općenito prigovara. Čekao sam da kaže nešto konkretno. I dočekao sam. Mitrinović će meni:

– Tvrdiš da ćeš u tezi raditi s Fuchsovom generalizacijom teoreme o majorizaciji. Pa što tu možeš uraditi, kada je Fuchs dao potrebne i dovoljne uvjete za težinsku verziju teorema o majorizaciji?

– To tvrdite Vi u Vašoj knjizi. Međutim, dokazao sam da to nije točno i napisao rad koji će biti objavljen u Rumunjskoj.

– Ima svakakvih dokaza.

– Točno, ali moj je provjeravao profesor Vasić.

U stvari slagao sam bijesan što je Vasić prepustio svu silinu napada na mene, iako smo zajedno pisali moju prijavu doktorata. Mitrinović se okrene njemu:

– Je li istina?

– Jest! – slaže i Vasić. (Zapravo, Vasić je volio dobru kapljicu, pa baš nije sigurno je li on svjesno rekao neistinu.)

Profesor Janić, s kojim sam imao nekoliko zajedničkih radova, rekao mi je da je Lacković otišao kod Mitrinovića i tvrdio mu da sam ja ukrao neki njihov zajednički rad. Je li to istina ili je problem onih šest radova u Publikacijama (u broju za 1979. g. imao sam šest radova, što je odjeknulo među tamošnjim matematičarima) ili pak u tome što nisam napisao niti jedan rad zajedno s njim – ne znam. Uglavnom, slijedeća dva mjeseca zaobilazio sam njihov kabinet. Nije bilo ni teško jer je profesor Vasić češće bio u kavani preko puta fakulteta znakovita naziva "Domovina". Suludo je bilo imati problema s doktoratom, a profesor Peter Bullen iz Kanade mi javi kako je na Sveučilištu La Trobe u Melbourneu držao predavanja o

nekim rezultatima iz moje disertacije. Svašta se kuhalo u ta dva mjeseca, kada sam – uvjeren da Mitrinović nije u kabinetu – pokucao na vrata. Ali u njemu je bio baš on. Pozvao me da uđem. U razgovoru je spomenuo kako nije on pisao onaj dio knjige u kome je grješka o kojoj sam govorio. Očito je pronašao originalan Fuchsov rad i provjerio moju tvrdnju. Osobno je napisao prijedlog za prihvaćanje disertacije u kome je napisao:

“Karakteristično je da je Pečarić došao do važnih i interesantnih rezultata za generalne nejednakosti koje su u svijetu obrađivali matematičari od ugleda.”

Supotpisnik je bio Vasić, a predvidjeli su Lackovića kao trećeg člana komisije kome su, kao najmlađem, dali moj rukopis. I onda je počelo. Lacković je napisao 141 primjedbu na 180 stranica mog rada u kojima je “pronašao” niz pogrešnih rezultata i čega sve ne. Napisao sam pristojan odgovor i dao ga Vasiću, a na svoj način sam mu i komentirao te “greške”:

“Lacković je doktorirao na konveksnim funkcijama, treba napisati s prof. Mitrinovićem monografiju o njima, a ne razumije definiciju n-konveksnih funkcija.” (Tvrdio je da je moj rezultat pogrješan jer nije razumio tu definiciju.)

To se ubrzo počelo pričati po fakultetu. Malo po malo pritisak na njega je rastao i on je postajao fleksibilniji. Nije se ni meni isplatilo zaoštravanje odnosa pa sam odlučio disertaciju skratiti na slijedeći način: ono što mislim da je ponajbolje pokazat ću mu da sam u pravu, a ono manje vrijedno ću izbaciti tako da stekne dojam kako je bio u pravu, a ja ću to publicirati u radovima. Tako je on, zajedno sa mnom, otišao kod Vasića i rekao mu:

“Što se mene tiče, Pečarićeva teza je u redu.”

Sâm sam otipkao tezu radeći dan i noć tako da je ona sada bila na 70 stranica i predao im je. Mitrinović ju je opet dao Lackoviću, a ovaj je opet uradio isto: napisao novih 40 primjedbi, sličnih onima prethodnima. I postigao što je želio – profesor Mitrinović se povukao iz komisije! Naravno, ovaj put sam odgovorio, ali s nizom otrovnih komentara. Kako sam doznao da moje prethodne odgovore Vasić nije ni dao Mitrinoviću, ovaj put sam mu posebno naglasio da mu ih obavezno da. I doista poslije izvjesnog vremena Mitrinović mi je

rekao kako Lacković nije htio biti zlonamjeran u pisanju svojih primjedbi već je samo htio da teza bude što bolja. Jasno je bilo kako samo hoće da bude zamoljen da se vrati u Komisiju. Kada sam to rekao Vasiću on će:

"E nećemo ga vratiti već ćemo u Komisiju imenovati Boasa i Ky Fana."

Radilo se o najpoznatijim svjetskim matematičarima iz problematike. Boas je u tom momentu bio predsjednik AMS-a i glavni urednik časopisa Amer. Math. Montly i J. Math. Anal. Appl.

Tako je umjesto završetka cijele priče došlo do daljnjeg zaoštravanja. Lacković je počeo seriju predavanja protiv mojih radova na Fakultetu. Na prvom je krenuo s napadom na dva rada – jedan zajednički s profesorom Janićem, a drugi moj. Bilo je nazočno puno ljudi i njegovih studenata s ETF-a. Najavio je velike pogrješke u radovima, a radilo se o sitnicama koje je prikazao kao velike pogreške i moje neznanje. Tako je na moj odgovor da je to nešto što se podrazumijeva pa sam u stvari radio isto ono što i profesor Mitrinović u svojoj knjizi on komentirao, iskoristivši činjenicu da Mitrinović nije bio nazočan:

"Kada bi to bilo istina, ja bih mu to ozbiljno zamjerio."

Bila je to njegova velika pobjeda, a Vasić više nije htio biti nazočan niti na jednom predavanju – bilo Lackovićevu, bilo mojemu. Odlučio sam u svom odgovoru pokazati kako takvih stvari koje se podrazumijevaju ima u mnogim matematičkim tekstovima i odlučio sam da to pokažem na primjeru Lackovićeve teze. I doista sam našao niz takvih primjera, ali i pravih grješaka. Jedna je bila nevjerojatna. Svojevremeno je upravo s Vasićem objavio poopćenje Hadamardovih nejednakosti i u tezi nađem kako ih je rumunjski matematičar Lupas upozorio na nepreciznu formulaciju same tvrdnje (zgodna formulacija za tešku pogrješku, zar ne?), a on će u tezi dati ispravnu formulaciju. Provjerio sam i ustanovio da je ponovo pogriješio! Na žalost, na mom predavanju je bilo samo nekoliko matematičara s ETF-a i nekoliko s PMF-a, ali poslije mog predavanje profesor Tasković mi je rekao:

"Dosta si mu pokazao!"

(Tasković je kao profesor Matematičkog fakulteta u Beogradu napisao udžbenik „Nelinearna funkcionalna analiza". Drugi dio „Globalna konveksna analiza", Beograd 2001., ima preko 1000 stranica, citira me 50-ak puta.)
Ali slijedilo je drugo njegovo predavanje. Kada sam s njim dogovarao termin za moj odgovor on će meni:
– Kolega, ako budete ponovo govorili o grješkama u mojoj disertaciji, ni ja ni nitko drugi neće vam doći na predavanje.
– Kolega Lackoviću, doista ima još toga u Vašoj tezi, ali vi ste na svom predavanju izrekli toliko gluposti, da ću se ovaj put zadovoljiti samo s njima.
I nitko se osim njega nije pojavio, pa predavanje nisam ni održao.
Održano je još nekoliko sličnih predavanja.
U to vrijeme stigla su mišljena iz SAD-a. Boas će o tezi napisati:
„Započeo bih sa sljedećim: smatram da bi Pečarićeva teza bila prihvatljiva na svakom američkom sveučilištu, i bolja je od većine teza koje sam vidio.
Pečarić je, u prvom redu, sistematizirao veliki dio materijala koji se pojavio tijekom godina i koji je postao popriličnо kaotičan. Ova je sinteza vrijedna sama po sebi.
Drugo, Pečarić je pokazao veliku ingenioznost pronalazeći jednostavnije dokaze nekih nejednakosti i prikladne generalizacije drugih. Tako je postigao bolje razumijevanje mnogih nejednakosti. Također, uspio je ujediniti neke nejednakosti koje su se isprva činile potpuno nepovezanima.
I na kraju, mnogobrojni su njegovi originalni doprinosi ovom polju."
A Ky Fan će završiti svoj report ovako:
„Smatram da je ova teza gospodina Pečarića znatan doprinos teoriji konveksnih funkcija.
Uživao sam čitajući ovaj materijal, i željno iščekujem tiskanje ove teze."
Međutim, oni su trebali potpisati i zajedničku ocjenu Komisije u kojoj su pored njih, prof. Vasića bili i profesor Adamović, u tom momentu dekan na matematici PMF-a i profesor Đorđević, šef katedre za matematiku Elektronskog fakulteta u Nišu. Ky Fan ga je dobio na vrijeme i obavijestio Vasića da će uskoro biti u Europi, pa

da bi mogao doći u Beograd. Međutim, pismo Boasu je putovalo pola godine, pa se s obranom odužilo, tj. kada je Vasić shvatio da se pismo zagubilo umjesto Boasova potpisa priložio je njegovo pismo.
Lacković je napisao prigovor na njihov referat, a Komisija ga je pozvala da javno iznese svoje primjedbe. Počeo je tako što je tražio da mu ja ne odgovaram jer je on pisao prigovor na izvješće Komisije, ali Komisija je znala da je bolje da mu odgovorim ja. I odgovorio sam. Ukazao sam na cijeli niz matematičkih bedastoća (na primjer ponovio je i one s drugog predavanja), a u jednom momentu sam ponovio što je on rekao i pitao ga:
– *Jeste li to tvrdili?*
– *Jesam!*
– *Pa to je obična glupost. Evo Vam kreda i dokažite to.*
– *Pa to je lako* – reče i krene pisati. Napisao je jedan red i stane. Valjda je shvatio da to što tvrdi nije točno. Poslao sam ga u klupu riječima:
– *Kolega Lackoviću, matematika Vam se ne čita kao književnost. Uvijek morate imati olovku u ruci i provjeriti ono što mislite da vrijedi.*
Posebno mi je bila zanimljivo reagiranje profesora (kasnije i akademika) Cvetkovića. Naime, kada sam jednostavnim primjerima pokazao ništavnost Lackovićeve tvrdnje kako moje poboljšanje Levinsonove nejednakosti zapravo nije nikakvo poboljšanje, Cvetković se uhvatio rukama za glavu.
Lacković je bio potpuno ismijan, ali ostalo je glasovanje na Vijeću. Kvorum je bio “tanak”, a njegovi su svi došli. Ipak sam “prošao”.
Čuo sam i komentar Vasićeve “podrške”: Jedan profesor je rekao da bi glasovao protiv da je Vasić rekao i jednu jedinu riječ jer moj rad nije branio ni na prethodnim raspravama. Srećom nije ni tada. Sam se izborio za nj. Tezu sam obranio pred domaćim dijelom Komisije.
Lackoviću se teško mirio s porazom. Na Institutu za matematiku, gdje su uglavnom dolazili njegove kolege s PMF-a prijavio je ponovno svoje primjedbe o Janićevom i mom radu, ali i o jednom radu G. Milovanovića i I. Milovanovića (radilo se o očitoj tiskarskoj pogrješci što je bilo očito iz njihova dokaza ali on je formulirao kontraprimjer). Počeo je tvrdnjom kako se u posljednje vrijeme

pojavio niz loših radova iz matematike pa se eto on bori protiv toga. Bio sam nazočan, ali jednostavno nisu mi ni dozvolili da dođem pošteno do riječi. Jasno mi je bilo da moram odgovoriti i njemu i njima i to tako da sam zakažem svoje predavanje. Pripremio sam odgovor na njegovo predavanje, ali odlučio sam se na mnogo efektnije predavanje o njegovim rezultatima koje sam naslovio: “O putovima (i stranputicama) u generaliziranju Hadamardovih nejednakosti”. Dao sam i sažetak:

“U saopćenju će biti dano niz primjedbi na neke generalizacije Hadamardovih nejednakosti za konveksne funkcije. Na primjer, bit će dani kontraprimjeri za više rezultata dobivenih u doktorskoj disertaciji I. B. Lackovića obranjenoj u Nišu na Elektronskom fakultetu.”

Počeo sam sa svojim slaganjem s njegovom tvrdnjom o pojavi loših radova u matematici i nastavio:

-*Ja ću na ovom predavanju pokazati da se to počelo događati upravo s radovima kolege Lackovića!*

Tako je počelo moje dvosatno iživljavanje na njegovim rezultatima. Naravno, iživljavanje i po svima njima, jer mi nisu na njegovom predavanju dopustili pošteno ni odgovoriti na tvrdnje njihovog kolege i bivšeg učenika. Jedan mi je rekao da su oni očekivali moj odgovor na Lackovićeve primjedbe.

– *Ovo je znanstveni seminar na kome se može prijaviti što god želite, ali ja imam spremljeno i to predavanje. Mogu ga odmah održati ako želite.*

Nisu htjeli. Veliki Lackovićev prijatelj profesor Kečkić, koji je umjesto njega i održao jedno predavanje – napad na moj rad, također mi je nešto potiho prigovorio dok sam prolazio pored njega. Uzvratio sam mu na isti način:

– *Ako hoćete mogu pokazati da je netočan i onaj Vaš rezultat koji ste objavili u Mat. Balkanici.*

– *Možete ako želite.*

– *Ma nema potrebe da to svi znaju.*

– *Vidim da uživate u ovome.*

– *Od Vas sam naučio.*

GRAĐEVINSKI FAKULTET

Poslije ETF-a i Instituta "rat" se nastavio na Građevinskom fakultetu, na koji sam prešao iz Instituta i zaposlio se kao asistent iz fizike. Već sam imao radove iz matematike i na Katedri za fiziku su podržavali moj znanstveni put. Kada sam doktorirao na Katedri za matematiku nisu željeli raspisati natječaj za moje unaprjeđenje. U stvari, jedan njihov asistent je, zbog toga što se moja obrana odužila, doktorirao prije mene, pa mu se nisam želio javiti na natječaj. Morao sam čekati kada će slijedeći njihov asistent doktorirati. Uradio sam još nešto. Povezao sam se s kolegom Radojkovićem s hidro odsjeka i s njim razvio metodu graničnih elemenata. Moje rješenje primjene te metode za određivanje najpovoljnijeg položaja bunara znatno je olakšalo taj problem, a veliko je bilo njihovo zadovoljstvo kada se isti metoda primijenio kod podzemnih zavjesa. Radojković je zbog tih rezultata postao član organizacijskih odbora svjetskih kongresa iz tog područja. Tako sam osigurao potporu ponajboljih ljudi s Građevinskog fakulteta. Pokazao sam im da od mene i oni mogu imati koristi, a ovi drugi matematičari nisu mogli uraditi dovoljno ni za sebe u svojim oblastima, a kamoli tako nešto.

Slijedeće 1983. g. doktorirao je ponajbolji matematičar s Katedre za matematiku GF-a Dragan Janković, pa sam mogao očekivati natječaj koji je namijenjen njemu.

Mislim da sam negdje 1984. ako ne i prije počeo nazirati pojavu tzv. "antibirokratske" revolucije. Teško je bilo sve prešutjeti. Tako su na nekom sastanku govorili o političkim prilikama i konstatirali kako mogu otvoreno govoriti „jer smo ionako svi Srbi ili Crnogorci". Bilo je dosta Hrvata tamo (za neke sam doznao tek nakon Domovinskog rata), i uglednih profesora. Svi su šutjeli, pa sam ja dobacio:

–S jednim izuzetkom, molim!

Kako je to bilo vrijeme kada se velikosrpski fašizam stvarao kroz napade na Albance i navodne ugroženosti Srba na Kosovu, oni koji su se protivili mom izboru iskoristili su to što nisam eksplicitan – pa su počeli pričati po Fakultetu kako san ja Albanac.

Prvo mi je to rekao prof. Borelli (potomak plemenite zadarske obitelji), a potom na ulici Ankicu i mene je sreo prof. Ernest Stipanić i to ponovio. Postalo nam je jasno da je jedino rješenje, s obzirom da

nisam želio ići vani, odlazak u Hrvatsku. Međutim, stan me je obvezao biti na Građevinskom fakultetu do 1987. godine. Morao sam se ponašati kao da želim ostati tamo.
Prof. Stipanić kao matematičar i Hrvat, bio je na mojoj strani. Ali svoju potporu usudio se iskazivati samo u osobnim kontaktima s drugim kolegama na Fakultetu. Bio je veoma ugledan profesor tamo, ali i Hrvat. A to nikada baš i nije bilo lako biti tamo. Prof. Mitrinović mi je kasnije ispričao kako Stipanić nije ni mogao doktorirati u Beogradu, već je to učinio u Zagrebu. Predsjednik komisije za Stipanićev izbor za docenta bio je upravo prof. Mitrinović. Napisao je prijedlog za izbor. Jedan od supotpisnika mu je potpisao uz riječi:
–Potpisujem samo zato što si Ti napisao prijedlog. Inače, nikada ovom katoliku ne bih potpisao!
Uzgred budi rečeno ovo KATOLIK bilo je HRVAT. Prof. Stipanić je bio komunist, za vrijeme rata i logoraš (otok Mamula)!
Da, na priče o mom Albanstvu upozorio me je kasnije i moj suradnik prof. Radojković. Rekao sam mu, zbog tamošnjih primitivnih napadaja na Albance:
–Ja bih bio ponosan da sam Albanac, jer su mnoge od uglednih bokeljskih obitelji albanskog podrijetla, ali samo sam Hrvat!
Prof. Borelli i članovi njegove obitelji su posebna priča. Diplomirao sam kod njegova brata koji je bio profesor iz Atomske fizike na ETF-u, a supruga mu je bila knjižničarka u Zavodu za fiziku. Ona mi je maksimalno izlazila u susret s udžbenicima tijekom studiranja, a i kasnije. Kada je čula da odlazimo u Zagreb ispričala mi je jednu doista zanimljivu priču:
Treći brat je svojevremeno otišao s obitelji živjeti u Zadar. Poslije izvjesnog vremena su se vratili. Upisali su kćer u školu. Kada su drugi učenici doznali da je došla iz Hrvatske, počeli su je maltretirati na razne načine. Nije bio problem u jeziku, jer je ona veći dio života provela u Beogradu. Na nju je sve to strašno djelovalo, pa su je odveli psihijatru, koji im je dao spasonosno rješenje: Upišite je u drugu školu i neka tamo uopće ne spominje Zadar i Hrvatsku. I to je pomoglo! Prof. Borellija sam zadnji put vidio u Zagrebu poslije rata. Rekao mi je:

-Znaš li Ti da sam ja postao Hrvat tek s navršenih sedamdeset i više godina života, mada sam jedno vrijeme i radio u Zagrebu i dopisni sam član HAZU. Naime, kao i obično ljetovao sam u Zadru i one godine kada su Srbi na Kosovu imali onaj svoj velikosrpski miting. Ali kada sam se vratio u Beograd, i vidio kakve se sve laži tamo govore o tome – POSTADOH I JA HRVAT.

Suradnja s profesorom Mitrinovićem

S druge strane, došlo je do velike suradnje s profesorom Mitrinovićem. Naime, jedan kolega iz Austrije me je zamolio da mu prenesem jednu poruku. Učinio sam to telefonom, ali na moje veliko iznenađenje Mitrinović je tražio da dođem kod njega doma. Došao sam i on mi je ponudio da s njim radim monografiju iz geometrijskih nejednakosti. Rekao sam mu da se njima nisam bavio, ali on je tvrdio da ću to dobro uraditi. Dao mi je neki materijal pa sam mu trebao javiti što sam odlučio. Kako uskladiti odnose između toga da on i Vasić nisu u dobrim odnosima? Janiću je Vasić bio kum, ali mi je savjetovao:

“Drži se profesora Mitrinovića. On će uraditi nešto dobro i za Tebe, a Vasić misli samo na sebe.”

Počeli smo raditi na toj monografiji, a uz to smo počeli objavljivati i zajedničke radove. Uskoro smo postali tako bliski da sam – bez najave – mogao doći kod njega u svako doba dana. Koliko sam ga samo puta prekinuo dok je ručao.

Ta suradnja pokazala se veoma važnom i za moj kasniji odlazak u Zagreb. Naime, u rad na monografiji uključili smo veliki broj stručnjaka kojima smo slali pojedine dijelove knjige. Njihove komentare bi uvrstili u knjigu. Jednom je Mitrinović spomenuo profesora Volenca iz Zagreba, pa smo kolegi Volencu poslali upit oko sličnog sudjelovanja u radu na našoj knjizi. Dugo nije bilo odgovora. I onda stiže pismo u kojemu nam je Volenec poslao popis od 800 referenci koje nam mogu koristiti u radu na knjizi. Danima je morao raditi na tome. Odmah smo se dogovorili da ga uključimo u rad tako da proširimo knjigu i s poglavljem o simpleksima kojega bi napravio Volenec. To se pokazalo sjajnim rješenjem jer se kasnije u znanstvenim časopisima knjiga najviše citirala upravo zbog tog dijela.

Javio sam se na natječaj Draganu Jankoviću, ali i na natječaj na ETF-u kolegama Vlajku Kociću i Milošu Labanu. Kocić je tada imao 25 radova, a Laban samo 5 pa je bilo jasno da sam se javio na njegovo mjesto. Zašto sam se uopće javio na taj natječaj? U stvari jedan Labanov rad je bio poopćenje jednog mog rada. Kada se taj rad pojavio (i on i Kocić su objavljivali samo u beogradskim časopisima) shvatio sam da je jedno od Lackovićevih predavanja – napada na moje rezultate – bio taj njegov rad, što je inače priglupo – ne možete umanjivati nečiji rad samo zato što znate poopćenje koje se na kraju i tiska. Pozvao sam Labana i pokazao mu kako se i njegovo poopćenje može dalje poopćiti i predložio mu da na tome radimo zajedno s prof. Janićem (bio je u jako lošim odnosima s Janjićem, pa će tako moći izgladiti tu situaciju). Prihvatio je. Međutim, kasnije sam doznao kako je u Matematičkom institutu pričao protiv mene, pa sam mu se javio na natječaj.
Dana 18. srpnja 1985. profesor Mitrinović mi je napisao:
"Cvetković je bio kod mene i rekao mi je da su na E. F. dali prijedlog za Kocića i Labana iz kadrovskih razloga, jer E. F. nema mjesta za novog. Cvetković je pun hvala za Tebe. Kazao je Komisiji: 'Pečarić je za 18 mjeseci objavio 36 radova u inozemstvu, a mi svi zajedno to nismo učinili. To je svojevrstan fenomen.' On se nada i to im je kazao da će ovaj izbor doći do tiska. Borit ćemo se. Mislim i ja."
Radi se o Dragošu Cvetkoviću o čijem hvatanju glave rukama sam već pisao. On je jedan od onih koji su završili ETF. Bio je i prvi takav koji je kasnije postao akademik SANU (moj suradnik Milovanović je drugi). Nije me to iznenadilo. Jasan mi je bio i zaključak, jer po tadašnjim zakonima kada bi primili mene, Laban bi ostao na mjestu asistenta ETF-a, dakle imali bi čovjeka više. Iako su po zakonu morali rangirati kandidate oni su, na Cvetkovićevo inzistiranje, to i napisali u zaključku referata:
"Na osnovu izloženog i na osnovu kadrovskog plana i potreba Elektrotehničkog fakulteta predlažemo ..."
Napisao sam prigovor na njihov referat. Mitrinović mi je pričao kako mu je jedan kolega s ETF-a rekao kako sam sigurno našao najbolje odvjetnike u Beogradu kad sam imao takav prigovor, na što mu je Mitrinović rekao:

– Ne, to Vam je pisao Pečarić. Znate on Vam je matematičar, pa mu za to i ne treba odvjetnik.

U stvari, odvjetnici ne bi mogli ni napisati takav prigovor, jer je u njemu pored povreda zakona bilo riječi i o matematici. Laban me je jednom napao. Tvrdio mi je kako su njegovi uvijek bili u vlasti i da će učiniti sve da mi djeca imaju problema u školi, a njegov tata – umirovljeni profesor Medicinskog fakulteta, učinit će da opet dobijem TBC. Narugao sam mu se:

– Hoće li mi staviti bacile TBC-a u Coca-colu?

Kada sam odlazio iz Beograda ispričao sam nekim poznanicima tu priču i konstatirao kako će im takvi ljudi vladati državom. Pogriješio sam u onom "takvim", jer je Laban dogurao i do ministra u Miloševićevoj vladi. Inače je bio poznat i po napadom na Jugoslavensku enciklopediju i po zahtjevu da Hrvatska plati Srbiji odštetu zbog NDH.

Izbor na Građevinskom fakultetu

Ali, izbor na Građevinskom fakultetu pretvorio se u pravi rat. Referenti izvanredni profesori Milomir Trifunović i Vladimir Mićić s Građevinskog fakulteta i docenti Miroslav Ašić i Vladimir Janković s PMF-a dali su negativno mišljenje o mom radu. Bilo je tu svega i svačega, a išli su dotle da su čak tvrdili da mi je jedan rad pogrešan, a u stvari su lažno ili iz neznanja konveksnu funkciju proglasili konkavnom i "našli" kontra-primjer. Poznati profesor mehanike s Građevinskog fakulteta Vlatko Brčić izdvojio je svoje mišljenje dajući pozitivno mišljenje o svim kandidatima.

Na negativno mišljenje stiglo niz reagiranja. Reagirali su redoviti profesori Mitrinović, Vasić, S. Vukadinović (Saobraćajni fakultet Beograd) i Janić D. Adamović (PMF Beograd), R. Đorđević (Elektronski fakultet, Niš), izvanredni profesor G. Milovanović (Elektronski fakultet, Niš – danas srpski akademik), kao i docenti s hidro odsjeka GF-a M. Radojković i Č. Maksimović.

Tako je Mitrinović upozorio:

"Pečarićevi radovi prije tiskanja prošli su kroz uobičajenu kritiku. Za 79 znanstvenih radova iz matematike, koje su referenti prikazali, imao je barem 79 recenzenata (u inozemstvu se određuje barem po 2). Svaki rad se prikazuje u tri referativna časopisa. Dakle, najmanje

250 recenzenata je ocjenjivalo Pečarićeve znanstvene doprinose. Valja naglasiti da nijednom radu u referativnim časopisima nije stavljena nikakva zamjerka. Što više, u recenzijama mogu se naći epiteti: 'elegantni rezultati', 'kratki dokazi', 'fascinantna nejednakost', ingeniozan identitet'."

Đorđević i Milovanović između ostalog napisali su:

"Očigledno referenti su se trudili da opovrgnu neke od rezultata do kojih je Pečarić došao. Pri tome su pribjegli poznatom metodu nalaženja kontraprimjera. Međutim, njihova je grješka, koje vjerojatno ni danas nisu svjesni, u tome što su pronašli pogrješan kontraprimjer. Tako, na primjer, u pokušajima da opovrgnu Pečarićeve rezultate iz rada 62, objavljenog u američkom časopisu Journal of Mathematical Analysis and Applications, na prijedlog poznatog znanstvenika profesora Ky Fana sa Sveučilišta Santa Barbara u Kaliforniji navode kontraprimjer koji je pogrješan, jer pretpostavke o funkciji f ne zadovoljavaju uvjete teorema koje je Pečarić dokazao i koje su točne."

Adamovićev prigovor je dan na 15 stranica. On navodi i imena prikazivača koji su u referativnim časopisima govorili ono što spominje Mitrinović, i upozorava: *"Profesor P. Bullen (Kanada) držao je u Australiji predavanja o nekim Pečarićevim rezultatima"*, a ove i niz drugih takvi *"činjenica referenti su propustili spomenuti"*. U tim prigovorima dan je i nepotpuni popis od 14 matematičara koji su profesori matematike na sveučilištima u Zagrebu, Waterloo, Beogradu, Nišu, Skopju i Mostaru, a koji nisu diplomirali matematiku.

Naravno, potporu negativnom mišljenju dao je očekivano Lacković, ali i Institut za matematiku PMF-a koji je izrazio svoje protivljenje izboru kandidata koji nisu diplomirali matematiku. Njima spomenuta imena (Blanuša, Devidé, Zelenko, Palman, Ugrin-Šparac, Đoković, Tošić, Cvetković, Slavić, Simić, Milovanović, Stanković, Lazov i Mesihović) nisu ni trebali biti profesori matematike.

Trifunović, Mićić, Ašić i Janković su odgovorili svojim oponentima pa su tvrdili i slijedeće po onom Ćosićevom: Laž je najviše pomogla Srbima u povijesti:

"Čudno je i veoma indikativno da profesori Mitrinović, Vasić, Janić, Đorđević, Milovanović, bivši ili sadašnji profesori Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu i Elektronskog fakulteta u Nišu, i njihovi suradnici, profesori Adamović i Vukadinović, koji su svi, nesumnjivo, u toku sa zbivanjima na Elektrotehničkom fakultetu, nisu našli za potrebno da u bilo kom vidu ospore zaključnu ocjenu komisije za izbor dva docenta za Matematiku na tom fakultetu; na tom je konkursu sudjelovao i dr. Josip Pečarić, a komisija je dala mišljenje da on ne ispunjava uvjete za izbor u zvanje docenta za Matematiku na EF."

S GF-a je zatražena potvrda tog navoda, a dekan ETF-a Gojko Muždeka odgovara:

"Iz tog izvješća se vidi da nije dano nikakvo negativno mišljenje za kandidata J.E. Pečarića, naprotiv, veoma pozitivno se govori o njegovoj plodnoj znanstvenoj aktivnosti, naročito posljednjih godina."

Kako je postojao prigovor što nemam iskustva u nastavnom radu iz matematike 10. siječnja 1986. god. poslao sam dopis dekanu GF-a da na UNESCo-ovom postdiplomskom studiju u Novom Sadu držim predavanja iz Uvoda u linearnu algebru. Na sjednici Zbora nastavnika i suradnika GF-a održanog 5. ožujka 1986. za moj izbor glasovalo je 56 nastavnika i suradnika, za Jankovića 20, a suzdržanih je bilo 37. Za jedan glas nisam bio izabran. Pokušalo se na Savjetu fakulteta to ipak učiniti, ali bez uspjeha. Janković je otišao u SAD (gdje je ostvario uspješnu karijeru). Postupak je vraćen Zboru nastavnika i suradnika. Kako su Trifunović i Mićić ponovili svoju laž o izvješću s ETF-a, kolega Radojković je na novoj sjednici pročitao to izvješće i pokazao kako doista ne govore istinu. Očekivao se moj siguran izbor, ali – vjerovali ili ne – dobio sam manje glasova nego prvi put!

Na samim sjednicama nisam mogao reagirati jer na njima nisam bio nazočan zbog toga što se raspravljalo o meni. Ali što mislim o mojim oponentima s Katedre za matematiku GF-a rekao sam kada je bio natječaj za izbor asistenta na kome se javio ing. Radomir Stanković, magistar primijenjene matematike, koji je do tog momenta uspio i doktorirati. Svoj govor sam završio riječima:

"Da bi se neki talentirani matematičar, student ili inženjer građevine usmjerio na znanstveno-istraživački rad u Matematici mislim da mora biti ispunjen barem jedan od slijedeća dva uvjeta:
Mora postojati sličan primjer na samom fakultetu.
Među nastavnicima mora postojati i veoma kreativnih znanstvenika.
Ti uvjeti kod nas nisu ispunjeni, a upravo ih ispunjava spomenuti kandidat ing. Stanković, sada već doktor matematičkih znanosti. Raspitivao sam se o njemu kod prof. Đure Kurepe, koji mu je bio u Komisiji za doktorat, i on kaže da se radi o izuzetnom matematičaru. Dakle, netko tko je: po profesoru Kurepi izuzetan matematičar, tko ima tiskanu monografiju, tko ima više znanstvenih radova od cijele naše Katedre za matematiku, ne ispunjava uvjete ni za asistenta na našem fakultetu!"
Vjerovali ili ne – matematičari s GF-a bili su ljuti na mene. A rekao sam istinu!
Bilo je više interesantnih i značajnih događaja tijekom moje suradnje s profesorom Mitrinovićem.
Na Mitrinovićev nagovor napisao sam knjigu o konveksnim funkcijama koju je tiskao u seriji koju je on uređivao.
Također, mi je sugerirao da napravimo s profesorom Bullenom englesku verziju knjige o sredinama koju su svojevremeno na srpskom objavili on, Vasić i Bullen. Autori smo trebali biti on, Bullen i ja. Želio sam izgladiti njegove odnose s Vasićem i rekao da bi, s obzirom da je bio koautor prve knjige, bilo dobro da i on radi na njoj s nama. Mitrinović je popustio mojim uvjeravanjima i pozvao ga na dogovor. Sutradan mi je rekao da se Vasić protivi tome da i ja budem koautor. Rekao sam mu da u tom slučaju ne računaju na moju pomoć. Poslije izvjesnog vremena zamolio me je da mu dam svoj prilog od nekih stotinjak stranica, a oni će ga objaviti kao prilog knjizi s mojim imenom. Kada je Bullen dobio taj rukopis zamolio me je da to ipak uvrste u odgovarajuće dijelove knjige. Tako su mi se na kraju samo zahvalili u predgovoru knjige.
Od zgodnih događaja s prof. Mitrinovićem iz mojih beogradskih dana treba posebno spomenuti njegov nastup u Matematičkom institutu koji su u Beogradu radili s značajnim profesorima na kraju karijere. Ti razgovori su i snimani.

Na upit o njegovim doktorima, Mitrinović je napravio i svoju rang listu (bio je mentor za preko 30 doktorskih disertacija na sveučilištima u Skoplju, Beogradu, Nišu, Prištini, Kragujevcu i Sarajevu). Iako sam bio asistent (iz fizike) na toj listi, a i nisam bio njegov doktorand, bio sam četvrti (poslije Đokovića, Vasića i Milovanovića) na toj listi uz nevjerojatan komentar:
–Pečarić bi bio uspješan bilo čime da se bavi u životu.
Dugo sam se šalio na račun tih njegovih riječi jer je *mene Bog stvorio samo za matematiku i ništa više* dok me mnogo kasnije moja doktorandica, danas profesorica Aleksandra Čižmešija nije „spustila na zemlju:
–Profesore, pa nemojte pretjerivati. A svi ovi tekstovi iz novina, časopisa…
S Mitrinovićem sam nastavio suradnju. O našim knjigama u referativnim žurnalima objavljen je čitav niz izvrsnih prikaza, često s tvrdnjom kako je knjiga nastala kao *rezultat suradnje dva velika imena u "teoriji nejednakosti"* A o prvoj knjizi o geometrijskim nejednakostima koja se pojavila 1989. godine. Professor D. Pedoe je u čuvenom matematičkom časopisu Amer. Math. Monthly objavio cijeli članak (July-August, 1991).
Vasić se pobunio što u mojim knjigama s Mitrinovićem nije i on koautor. Telefonom me nazvao i najavio odlazak kod Mitrinovića zbog toga. Napisao sam mu pismo u kome sam opisao sve što se događalo oko mene u Beogradu uključujući njegovu ulogu oko mog koautorstva u knjizi sa sredinama. Nije otišao na taj zakazani sastanak!
Prije smrti Mitrinović je pokušao organizirati da sve materijale koje je za života sakupljao pošalje meni u Zagreb. Nije uspio. Umro je 1995. Godine. U Nišu je Gradimir Milovanović organizirao konferenciju posvećenu njemu. Pozvao me je. Poslao sam tekst o Mitrinovićevom i mom zajedničkom radu u matematici koji sam završio ovako (kako bi rekla gđa Rudež: „priznao sam"):
"Nikada neću zaboraviti što mi je rekao 1987. godine kada sam se pripremao za preseljenje u Zagreb: 'Samo Ti idi u Hrvatsku. Tamo će Ti biti bolje!'"

Tekst nije tiskan u Zborniku s te konferencije. Ali ovaj završetak jeste tiskan, ali na drgome mjestu. Naime, kada su časopisu Banach J. Math. Analysis odlučili jedan broj posvetiti meni zbog mojih zasluga u matematici tako što su pozvali više poznatih svjetskih imena iz moje problematike da objave svoje radove s posvetom meni, napravili su i intervju sa mnom. U tom intervjuu sam dao te riječi profesora Mitrinovića. Bitnu informaciju, kako je zbog mojih zasluga u matematici, posvećen taj broj časopisa novinarki Tanji Rudež nije bio važan. A riječ je o međunarodnom znanstvenom časopisu koji je na SCIE i CC listi. Intervju koji je tamo objavljen (str. 163-170), a koji koristi gđa Rudež, objavljen je i na kineskom u časopisu Mathematics 3 (2012), 245-249.

ODLAZAK

Tijekom ljeta 1986. nazvao me je Mitrinović u Kotor da mi kaže da je u “Politici” (!) objavljen natječaj za Sveučilište u Rijeci. Javio sam se na natječaj i dogovorio da počnem raditi kao predavač, dok mi ne istekne potrebnih deset godina na GF-u zbog stana, a da u tom periodu oni pokrenu sve što treba za moj izbor. Poslije izvjesnog vremena, mimo dogovora, javili su mi da se nisam mogao natjecati za nastavno zvanje, jer nisam imao izbor u znanstveno zvanje.

Preko profesora Volenca, koji je bio iznenađen odgovorom iz Rijeke, pokrenuo sam taj izbor u Zagrebu i ubrzo dobio zvanje višeg znanstvenog istraživača. Volenec je počeo tražiti mjesto za mene na zagrebačkim fakultetima i ubrzo je pokrenut moj izbor za izvanrednog profesora na tekstilnom odjelu tadašnjeg Tehnološkog fakulteta.

Godine 1987. Behdžet Mesihović je branio svoj doktorat u Sarajevu. Zvanično mentor mu je bio Mitrinović, ali u stvarnosti sam to bio ja. I to još od vremena kada sam imao probleme sa svojim doktoratom. Zahvaljujući izboru u znanstveno zvanje bio sam mu u komisiji na obrani teze.

Tada je pokrenut i izbor za novog doktora s Katedre za matematiku GF-a. Naime, na natječaj raspisan za kolegu Jankovića meni je nedostajao jedan glas i nitko nije primljen, pa sam morao čekati kada će opet netko od asistenata s Katedre za matematiku GF-a

doktorirati, da bih se javio na natječaj koji bi Katedra morala tražiti. Javio sam se za mjesto izvanrednog profesora (nisu znali da je u tijeku moj izbor za to zvanje u Zagrebu). Kada je to čuo profesor Mićić, koji je bio izvanredni profesor, javio se na isti natječaj za redovitog profesora. Bio je uvjeren da će komisija biti sastavljena od njegovih profesora iz Beograda i da će biti izabran. Međutim, na Fakultetu su odlučili da komisija bude sastavljena od po jednog akademika iz svih centara bivše države. Jasno mu je bilo da žele izabrati mene, jer u tom slučaju nema nikakvih izgleda, pa je zahtijevao poništenje natječaja. Na Zboru nastavnika i suradnika GF-a za taj njegov prijedlog glasovalo je samo njih četvoro. Ni svi članovi Katedre, kojoj je bio šef, nisu mu dali svoj glas. Ubrzo smo se preselili u Zagreb.

JOŠ NEKE NAPOMENE

Doista, ima jedna zajednička crta od osnovnoškolskih klupa do akademika – bio sam prepušten sam sebi. U osnovnoj školi i u obitelji su se iznenadili što sam bio odličan učenik. Fakultet sam završio kao prvi u generaciji iako sam bio 400 dana u bolnici. Doktorirao sam bez stvarne pomoći mentora. Dapače, on je imao više koristi od suradnje sa mnom. Naime, u Srbiji je postojao jedan matematički projekt. Bodovano je ono što ste objavljivali. Na kraju petogodišnjeg projekta imao sam najviši koeficijent – 158,5. Drugi je imao manje od 50. Vasić je – s obzirom da je imao koeficijent iznad 40 – poslije toga postao voditeljem projekta. A samo dva rada mu nisu bila u koautorstvu sa mnom. Kada sam već bio u Zagrebu planirali su napraviti jedinstveni projekt za cijelu Jugoslaviju. Glavni istraživač je trebao biti profesor Vasić.

Vjerojatno su zanimljive još dvije činjenice u svezi s mojim beogradskim danima. Mojih deset godina je istjecalo s 1. studenim 1987., ali su me oslobodili rada u listopadu. Iz Zagreba sam tog 1. studenog otišao tamo po dokumente. Tada su mi dali i zaključak Savjeta fakulteta kojim oni zamjeraju Zboru nastavnika i suradnika GF-a zato što dopušta da s Fakulteta odlaze takvi stručnjaci kakav sam ja. Kao da nisu imali prigodu to sami učiniti kada sam na Zboru nastavnika i suradnika dobio 56 glasova, a protiv i suzdržanih je bilo

57. Zapravo me je to podsjetilo i na priču o mome albanskom podrijetlu. Naime, kada sam već bio izabran u Zagrebu za izvanrednog profesora (preskočivši zvanje docenta) rekao sam to na proslavi doktorata jednog mladog kolege s GF-a. Uslijedila je cinična primjedba da sam izabran zato što sam Hrvat. Prof. Borelli im je na to svima očitao lekciju:
–Pa koliko ja znam po Fakultetu se priča da je on Albanac!
Drugu zgodu mi je javio profesor Mitrinović. Uveli su citiranost kao bitnu značajku izbora na BU, pa su na Građevinkskom fakultetu dali da se to uradi za sve nastavnike i suradnike koji su radili u zadnjih nekoliko godina na Fakultetu. Jedan profesor s GF-a je sreo profesora Mitrinovića i rekao mu:
-*Onaj Vaš Pečarić nam opet pravi probleme*.
Ispostavilo se da sam najcitiraniji znanstvenik na Građevinskom fakultetu.

Akademik Josip Pečarić/Kamenjar.com

https://kamenjar.com/ekskluzivno-akademik-pecaric-moj-zivot-u-beogradu/

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 5:

REAGIRANJE ALEKSANDRA DENDERA, PREDSJEDNIKA BOKELJSKE MORNARICE KOTOR

Na današnji moj tekst dobio sam dva reagiranja iz Kotora. Prof. Danilo Đurović je potvrdio kako je pogriješio s onim akademik za Vaska Lipovca, ali mnogo je zanimljiviji opis događaja iz Kotorske Gimnazije jednog od tri glavna tadašnja sudionika iz redova učenika, a danas Predsjednika Bokeljske mornarice Kotor:

Subject:Re:Fwd: MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 4.: Drugi odgovor prof. dr sci. Danilu A. Đuroviću
Date: Sun, 29 Jan 2023 13:12:25 +0100

Dragi Joško,
kako si spomenuo Vesnu Lipovac Radulović i događaje u kotorskoj gimnaziji, šaljem ti tekst odnosno moja sjećanja, u vezi toga koja sam objavio prije mjesec dana na fb.
Lijepi pozdrav,
Saša

REVOLUCIONARI IZ KOTORSKE GIMNAZIJE

Ta, hiljadu devetsto šezdeset osma godina bila je burna godina i kod nas i u cijelom svijetu. U Americi su ubijeni Robert Kenedi i Martin Luter King, Rusi su okupirali Čehoslovačku, Amerikanci su masakrirali selo Mi Laj u Vijetnamu, u Beogradu su eksplodirale bombe u kinu “20 oktobar” i na željezničkoj stanici, sa jednim mrtvim i mnogo ranjenih, a Jugoslavija je izgubila od Italije u drugoj utakmici finala evropskog prvenstva u fudbalu. U Kotoru je bilo uglavnom mirno, moja generacija se spremala za maturu sa blagim osjećajem grča u stomaku, znajući da se završava period bezbrižnog

djetinjstva i da, odlaskom od kuće na studije ili na brod, počinje novi period u životu, puno izazovniji i neizvjesniji.
Ipak, tu godinu su možda najviše obilježile studentske demonstracije koje su već duže vrijeme trajale u Americi zbog protesta protiv rata u Vijetnamu, a zatim su se prelile gotovo na cijeli svijet, naročito na Evropu, gdje su se studenti pobunili protiv establišmenta i represivnog sistema tražeći svoja prava i socijalnu pravdu. Sve je počelo u maju u Parizu, da bi odmah protesti izbili i u Njemačkoj, Italiji, Španiji, Portugaliji, pa čak i u zemljama istočnog bloka, Poljskoj i Čehoslovačkoj. U Jugoslaviji, velike demonstracije počele su početkom juna u Beogradu i Zagrebu. U Beogradu je došlo do sukoba studenata i milicije koja je brutalno gušila javne proteste upotrebljavajući i oružje i tom prilikom ubila jednog studenta, a mnogo njih ranila. Proteste je zaustavio predsjednik Jugoslavije Josip Broz Tito obećavajući ispunjenje zahtjeva studenata i reforme koje naravno nisu urađene, ali je ipak, do tada monolitni komunistički sistem počeo da puca po šavovima. Ja sam se početkom juna zadesio u Beogradu i imao priliku da vidim demonstracije u živo u Knez Mihajlovoj ulici ispred zgrade Filozofskog fakulteta i prvi put sam vidio miliciju na konjima, sa šlemovima na glavi, kako pendrecima razgoni demonstrante.
A u Kotoru, sve je to počelo godinu dana ranije. Kraj maja 1967 godine bio je prelijep, sunčan, bližio se kraj škole, sa onim osjećajem blažene slobode predstojećeg ljeta, još se nismo morali brinuti kuda ćemo nakon mature. Turizam je cvjetao, dolazili su nam furešti, prije svega furešte iz Njemačke, Francuske, Italije, Engleske, Češke, Evropa nam je dolazila na noge, a čekale su se i Beograđanke, Makedonke, Zrenjaninke u odmaralištima u Dobroti. Više se od života nije moglo očekivati.
Ja sam tada pohađao III b razred kotorske gimnazije, bio sam predsjednik razredne zajednice, a razredna nam je bila profesorica francuskog jezika Vesna Lipovac Radulović. Sjajna žena, pametna, duhovita, lijepo je pjevala i svirala gitaru i što je najvažnije pazila nas je i zalagala se za nas kad bi zabrljali bilo u učenju, bilo u disciplini. A nismo bili sveci. Jednoga dana, čuo sam Vesnu, koja je bila i kuma na vjenčanju mojoj majci, kako mojima priča da hoće da

joj daju otkaz u školi zbog nekakve nepodobnosti. Odmah sam tu vijest prenio razredu, krv je uzavrela i pala je odluka da se moramo boriti za našu razrednu, pa smo se dogovorili da sutradan ne idemo na nastavu nego da mirno protestvujemo ispred škole. I stvarno, sutradan cijeli razred se okupio ispred ulaza ne želeći da uđe u školu, na veliko zaprepašćenje profesora i đaka koji su nas gledali sa prozora. Odmah je krenula uzbuna, istrčali su profesori nagovarajući nas da uđemo, prijeteći nam strašnim posljedicama, međutim, ostali smo uporni sve dok nam nisu obećali da neće dati otkaz razrednoj. Ovaj događaj se pročuo u cijelom gradu, jer se, u rigidnom, komunističkom sistemu u kome ni radnici nisu smjeli držati demonstracije, četa đaka iz gimnazije drznula sa da protestvuje i da traži pravdu. Zasijedali su razni komiteti, savez omladine, ali se na kraju sve zataškalo kako se ne bi urušio ugled gimnazije koja je sa pravom važila za jednu od najboljih u Jugoslaviji zbog svoje izuzetne tradicije i kvaliteta. Kada se ispostavilo da od obećanja da će nam ostaviti razrednu nema ništa, odlučili smo se za radikalizaciju protesta. Kako smo imali neke nerašćišćene račune sa profesorom istorije Vasom Kašćelanom o kojima ne bih govorio iz poštovanja prema starom profesoru, moja dva druga, Jovo Roganović i Slobo Kustudić predložili su mi da mu se osvetimo i da postavimo petardu ispod njegove stolice za katedrom koja će pući tokom časa. Jovo, koji je bio genijalni hemičar, toliko da ni opasni profesor hemije Milorad Pavlović nije smio da ga ispituje dajući mu odmah peticu na početku godine, uzeo je obavezu da napravi petardu, a smislio je i genijalni sistem kako da je aktivira. Kako je profesor imao običaj da se gotovo čitav čas klati na stolici, onoj sa metalnim nogama i plastičnim čepom odozdo, odlučio ja da postavi petardu između plastike i metalne noge, kako bi petarda eksplodirala od trenja. Odlučujućeg dana, a prvi čas je bila fiskultura, cijeli razred je otišao u salu na Benovo. Ostali smo samo Jovo, Slobo i ja i dok su oni postavljali petardu, ja sam čuvao stražu. Došao je i čas istorije, profesor se uredno klatio na stolici, a nas trojica smo željni iščekivali da pukne petarda za koju nam je Jovo rekao da je kao igračka. Igračka? Ljudi moji, u jednom trenutku se pojavio bljesak, a onda eksplozija kao da neko bacio bombu. Učionica se ispunila dimom,

kroz dim smo vidjeli profesora negdje kod plafona, djevojke su počele da vrište, đaci i profesori su istrčali iz ostalih učionica, nastao je opšti haos. Vaso je istrčao iz učionice, a mi smo ostali prikovani za klupe, na znajući je li povrijeđen, niko nije mogao da se pomjeri. U učionicu je malo kasnije ušao profesor opštetehničkog Tomo Ivanović, dugo nas mrko gledajući bez riječi iza onih oćala, izvadio metlicu i kovertu i počeo da skuplja uzorke sa poda. Tada smo vidjeli i efekat eksplozije, noga stolice bila je potpuno rascvjetana. Pitao sam Jova, pa što si to učinio, trebalo ja da uplašimo profesora ne da ga ubijemo, a on kaže, malo sam pojačao formulu jer je Vaso jako visok. Ali to nije bilo sve. Kasnije je došao i direktor gimnazije, profesor Gracija Pasković da nam održi bukvicu i na kraju tirade rekao, neću vam dozvoliti da mi rušite državu za koju sam se ja toliko borio. Kada je to čuo Jovo, koji je sa svojom obitelji i ocem ratnim invalidom siromašno živio u Žutoj pećini iznad autobusne stanice, a znajući za prošlost direktora, zaletio se i udario direktora i da ga nismo zaustavili ko zna što bi se desilo, tako da je taj dan završen u totalnom haosu. Sutradan je počela istraga, ispitivali su nas jednog po jednog uz prijetnje, doduše bez batina da priznamo ko je to uradio i ja sam i danas ponosan na moj razred, niko ništa nije rekao, premda su oni lako zaključili ko su krivci, jer smo na fiskulturi bili otsutni samo nas trojica. Kao rezultat svega, Jovo i Slobo su isključeni iz škole, a ja sam dobio strogi ukor pred isključenje i obavezu da pismeno tražim dozvolu za upis u IV razred. Ponosan sam i na moje roditelje i na većinu roditelja mojih drugarica i drugova koji su stali na našu stranu, naravno osuđujući postavljanje eksploziva, ali braneći naše pravo na protest. Moj otac je zbog toga imao neprijatnosti, njegov najbolji drug iz djetinjstva, partijski funkcioner, kada mu je otac ispred prepune kafane Dojmi rekao da nema smisla da progone djecu, krenuo je da ga udari stolicom. I sve bi se završilo na tome, da se moj Tonći i direktor Gracija Pasković jednoga dana nisu sreli ispred ulaza u pozorište. Riječ po riječ, Tonći je izgubio živce i istukao Graciju, nakon čega mi je poručeno da tražim drugu školu. Jovo i Slobo su vanredno upisali IV razred gimnazije u Baru, a ja sam, nako što su me odbili u Herceg Novom, upisao vanredno IV razred gimnazije i maturirao na Cetinju. Ovaj događaj je imao

odjeka i u Jugoslaviji, o njemu su pisali beogradski listovi “Politika” i “Borba”, a studentski avangardni list ”Student” poslao je u Kotor mladu urednicu, kasnije poznatu novinarku i borca za ljudska prava, Borku Pavićević, kojoj sam dao prvi intervju u životu.
Dakle, pobuna kotorskih đaka 1967 godine bila je prethodnica velikih demonstracija koje su godinu dana kasnije potresle Evropu i ja ponekad u šali kažem da su vjerovatno pariški studenti, čuvši za događaje u Kotoru, rekli, kada mogu Kotorani, vala ćemo i mi i tako je krenula čuvena 1968-a.
Ovu priču posvećujem prije svega mojim drugovima Jovu Roganoviću i pok. Slobu Kustudiću, a zatim i svim mojim dragim buntovnim drugaricama i drugovima iz III b razreda kotorske gimnazije koji su, sa svojih sedamnaest godina, imali hrabrosti da se suprotstave nepravdi.

MIRO GLAVURTIĆ IM POSTADE SRBIN, 6:

ODGOVOR ĐURU VIDMAROVIĆU

Dragi Đuro,
Zahvaljujem Ti na Tvom e-mailu:

Sat, 28 Jan 2023 18:04:58 +0100

Dragi Joško,
najljepša hvala što si u cijelosti prenio moj In memoriam pokojnome kolegi Miri Glavurtiću. Možeš li sugerirati našim vodećim ljudima u Boki kotorskoj da organiziraju književni okrugli stol o životu i djelu pokojnoga Mira? Isto tako trebalo bi u Zagrebu potaknuti otvaranje izbora njegovih likovnih radova. Nažalost, imam osjećaj, kako svi ovi veliki Hrvati iz Boke kotorske, o kojima sam pisao, a sve ih nisam spomenuo, vrlo teško bivaju ubaštinjeni. Kao da negdje postoji neki nevidljivi zid koji to sprječava. Po meni, Viktor Vida, Miro Glavurtić, Andrija Maurović i Antun Šojat zaslužili bi bar spomen ploču na kući u kojoj su rođeni ili u kojoj su živjeli. Tužno je vidjeti kuću sv. Bogdana Leopolda Mandića u Herceg Novom koja je u vlasništvu ljudi koji ne dopuštaju da joj se približiš. A riječ je o najvećem ekumenskom svecu, katoličkome redovniku koji je iskreno poštivao pravoslavlje.
Preporučam ti pročitati najnoviju knjigu Sanje Nikčević „Ljestve do neba“, u kojoj su sabrani najnoviji dramski tekstovi posvećeni blaženoj Ozani Kotorskoj.
Od mene za sada toliko.
Uz najbolje želje,
Đuro Vidmarović

Mislim da si iz reagiranja iz Boke koje si video u mojim prethodnim tekstovima očito da će oni koji to trebaju vidjeti Tvoje prijedloge.
Ako nisi pogledao na Portalu KLV-a komentare Tvoga teksta spomenuo bih Ti da je hrvatski književnik i diplomat Zdravko Gavran upozorivši na tekst s miportala:

DANAS U UTRECHTU POKOPAN MIRO GLAVURTIĆ: PROROK KOJEGA NISU SLUŠALI

24. siječnja 2023.

Razgovor s Mirom Glavurtićem

NE SMI VIŠE ODGA OBRAĆ

Prije koji mjesec osvanula je u Kotoru parta o smrti gospođe Glavurtić. U popis ožalošćenih bijaše uvršten i „brat Miro“. „Živ je,

znači“, pomislih jer ga godinama nisam vidio niti sam znao što je s njim.
Tu i tamo smo se susretali, posebice devedesetih. No „upoznah“ ga prije susreta, još kao mladac, na početku studija. Tada sam redovito lunjao po antikvarijatima, pa sam tako naletio na njegovu „kultnu“ knjigu Satana. Pročitah je u dahu i, kako to već s mladima biva, uzeh mnogo toga zdravo za gotovo. Jednom sam renomiranom katoličkom listu ponudio da nešto napišem o njoj, ali su me glatko odbili s obrazloženjem da pakao i đavao nisu njihove teme. Tada sam naučio da ima raznih vrsta katolika... Nešto sam ipak napisao o njoj – poslije me upućeni upozoriše da većinu toga treba uzeti cum grano salis, da to nije djelo pisano po zakonima znanstvenog proučavanja itd. Uzeo sam to u obzir i više je nisam otvarao ni citirao, ali dojam da sam pročitao važnu i, povrh toga, jedinstvenu knjigu ostade do danas.
Upoznah ga poslije i osobno, čitah još neke njegove stvari, intervjue, doznah o njegovoj Mediali i otporu komunizmu... Danas ga na temelju toga prisvajaju u Beogradu, pišu kao o srpskom piscu i slikaru... Malo morgen... Potjerali su ga odtamo, kao i Mirka Kovača, jer je bio katolik i Hrvat. Intervjui koje su dali pokazuju da su dijelili mnoge misli i poglede, ali ne sve. Mislim da je i Mirko mislio da je Miro otišao... predaleko. Obojica je tako u Hrvatskoj providnost našla dom. Jesu li oni u njoj našli i domovinu, to samo oni znaju. Znam da se Miro u njoj nadao naći svoje, ali se nerijetko žalio da nije, barem ne u mjeri kojom se tomu nadao. Zagreb ga nije upoznao, ni prepoznao, kako to već u Zagrebu biva, u kojemu su, kako reče Matoš, mnogi „sustali“. Sustao je i on donekle, pa ipak je ostao, iako su ga, navodno zvali da se vrati...
Kako su te devedesete tekle, ponekad bismo se našli u nekoj prigodi. Bilo je to vrijeme velikih hrvatskih i katoličkih nada. No on je bio skeptik glede „svijetle budućnosti“. Jednom je tako „ispalio“ kako u Hrvatskoj nema više od četiri posto katolika, što mi je zvučalo nevjerojatno... Poslije sam se često upitao nije li bio u pravu. Pričao je onim svojim promuklo-napuklim glasom nevjerojatne stvari i mogao si ga satima slušati. Uz ostalo, kako je riješio kvadraturu kruga, ali, ako jest, nije otkrio kako.

Neki su tvrdili da je genij, drugi su bili krajnje sumnjičavi prema njegovim tezama, ali, začudo, nisam čuo nikoga tko bi ga smatrao šarlatanom. Njegov pogled na povijest bio je postojano apokaliptičan. Postojao je samo Krist, Alfa i Omega, i s druge strane, kao u camera obscura, Antikrist, veliki manipulator. Uporno je pronosio svoju viziju, upozoravao na suptilna zla koja se ponovno pletu nakon pada komunizma, na mreže opsjena i laži, na tajne serkle, na urotu protiv Krista… Nije se dao pokolebati u uvjerenju da je kraj povijesti doista blizu, ali ne onakav kakvim su ga zamislili liberalni historiozofi… Gotovo bih rekao da je požurivao Boga da već jednom završi sve, jer ovako više ne ide… Proročkim je uvjerenjem budio i opominjao, prodirući poput lasera u eshatološko tkivo povijesti, pitajući se kako drugi ne vide ono što on vidi. Ali, makar je isti Duh, darovi nisu isti… Govorio je tako, i rado bi ga saslušali, ali ga nisu slušali… Mislim da su ga se mnogi pomalo plašili. „Jer što ako je istina što ovaj govori…?“ Bio je kao bura koja propuše ustajao zrak, a onda nestane. Vrijeme pak potvrđuje ili opovrgava njegove vizije. Za neke još nije došlo vrijeme. Ali, u krajnjoj liniji, nije toliko važno što je sve govorio i koliko je imao pravo. Važnije od toga je zašto je govorio… A govorio je iz ljubavi prema ljudima i Kristu Spasitelju, čiju slavu, sada, vjerujemo, nepomućeno uživa.

Treba reći kako ga je krug intelektualaca okupljenih pod imenom „MI“ prihvatio i zavolio kao svojega. I on mnoge u njemu. Ako se pojedince i u svemu nismo slagali s njim, bio je od onih ljudi koji vam se usijeku et capite et in membris.

Nisam ga, kako rekoh, dugo vidio, ali bih ponekad čuo da su ga sreli, ljeti u sakou i majici, zimi redovito u crnu kaputu, sa šeširom na glavi, i s onim svojim brčićima, kako ga i ja pamtim… Poslije je i bradu pustio – ja ga u njoj nisam vidio osim na slici… Bio je pomalo neobziran prema sebi, ali tako je to s ljudima kojima je pogled uprt u nebo, a ponekad i u bezdan…

Kada sam čuo da je umro, sjetih se da jednom bijaše natuknuo kako se nada da će možda biti u onom naraštaju na kraju vremena koji neće umrijeti. No umro je, daleko, u Utrechtu. Želio je umrijeti u Vukovaru, s hrvatskim herojima, ali, sa žaljenjem je rekao, nije imao

snage. Možda mu je poslije bilo svejedno gdje će… Umro je daleko od svoje rodne mile Boke, u kojoj ga pamte, daleko od Beograda, kojemu je dao najbolje godine, a koji ga je potjerao, daleko od Zagreba i Hrvatske, koju je volio, iako ga ona nije razumjela. Umro je daleko, ipak kod svojih, kod sina… Vjerujem da je to bila utjeha čovjeku koji je tako žarko želio biti u okrilju onih koji će ga razumjeti i prihvatiti kao svojega.
Vladimir Lončarević
Foto: Mate Krajina
https://miportal.hr/2023/01/24/11889/
Što se tiče knjige Tvoje kolegice Sanje Nikčević njen tekst o toj knjizi sam već poslao na moje adrese, pa si ga i Ti trebao dobiti (dajem Ti ga u Prilogu):
https://narod.hr/kultura/prof-nikcevic-zivot-bl-ozane-kotorske-bio-je-ljestve-do-neba-kojima-se-radosno-uspinjala
Poslao sam to i njoj, a ona mi je napisala:
Bila bi mi čast i radost da s vama obiđem zaljev...
Ako budete išli javite...
Zapravo bi trebao Ti ići s njom u Boku i to tako da vas pozovu da predstavite tu njenu knjigu.
Evo za naše prijatelje u Boki što piše o njoj na stranicama DH:

Dr. sc. SANJA NIKČEVIĆ (1960.)
profesorica, teatrologinja i kazališna kritičarka.
Kontakt: Trnjanska cesta 37/I, Zagreb, 098 955 9933, sanja.nikcevic@uaos.hr
Web: www.sanjanikcevic.com

Redovita je profesorica u trajnom zvanju na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, predsjednica HDKKT-a (Hrvatskog društva kazališnih kritičara), a prije toga i tajnica u dva mandata, članica Glavnog odbora Matice hrvatske.

Diplomirala je francuski jezik i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je magistrirala i doktorirala (1998.) s temama o američkoj drami. Radila je kao novinarka i kazališna kritičarka Večernjeg lista, viša savjetnica za kazalište u Ministarstvu

kulture, a osnovala je i deset godina (1994. – 2003.) vodila Hrvatski centar ITI--UNESCO. Od 2003. zaposlena je na Katedri za književnost engleskog jezika Filozofskog fakulteta u Osijeku (voditelj Odsjeka 2004. – 2006.), a od 2007. prelazi na Umjetničku akademiju u Osijeku (voditelj Odsjeka 2007. – 2009.). Predaje kolegije o američkoj i britanskoj drami, kazališnoj kritici te povijest drame i kazališta.

Aktivna je članica brojnih hrvatskih i međunarodnih udruga kritičara i teatrologa (bila je dva puta članica Upravnog odbora svjetskog ITI-ja). Dva puta dobila je Fulbrightovu stipendiju te se znanstveno usavršavala u New Yorku (1995.) i Santa Barbari (2002).

U sklopu Hrvatskog centra ITI pokrenula je i uređivala Biblioteku Mansioni (1994. – 2004.) i bilten *Hrvatska drama*, koji je i danas jedino glasilo o hrvatskom kazalištu na engleskom jeziku. Bila je urednica časopisa Kazalište (AGM, Zagreb, 1999. – 2002.), a pri UAOS-u pokrenula je i uređivala Biblioteku Ars Academica (2009. – 2013.).

Kazališne kritike pisala je u Večernjem listu i Vjesniku, a danas u Vijencu, Hrvatskom slovu te za internetske portale (bitno.net). Objavila je više od stotinu znanstvenih i stručnih članaka u časopisima širom svijeta (SSEP, PAJ, NTQ). Sudjelovala je na brojnim simpozijima u zemlji i svijetu.

Uredila je pet antologija (*Antologija američke drame* I i II, Zagreb, 1993.; *Antologija suvremene hrvatske drame*, Skopje, 2003.; te tri antologije hrvatske drame ratne tematike) i zbornik na engleskom *Theatre Criticism Today* (Zagreb, 2002).
Objavila je jedanaest autorskih knjiga, od toga tri knjige o američkoj drami: *Američka subverzivna drama ili simpatija za losere*, CDM, Rijeka, 1994., *Afirmativna američka drama ili Živjeli puritanci*, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Zagreb, 2003. i *Gubitnički genij u našem gradu*, Filozofski fakultet, Zagreb, 2006.
Knjiga o nametanju trendova u europskom kazalištu (*Nova europska drama ili velika obmana*, Meandar, Zagreb, 2005.) dobila je nagradu *Petar Brečić* za kazališnu esejistiku, prevedena je na engleski jezik (*New Theater Quarterly*, August 2005), slovački (2007.) i bugarski jezik (2009.), a nakon pet godina izašlo je drugo izdanje te knjige *Nova europska drama ili velika obmana 2* (Leykam, Zagreb, 2009.) gdje je osnovna teza dopunjena novim primjerima,
ali i objavljen dramatičan život knjige – svi napadi i pohvale.
Za prvu teorijsku knjigu u Hrvatskoj o kazališnoj kritici (*Kazališna kritika ili neizbježni suputnik,* Leykam/UAOS, Zagreb/Osijek, 2011.) dobila je nagradu *A. G. Matoš* Matice hrvatske.
O hrvatskoj drami objavila je pet knjige: *Što je nama hrvatska drama danas?* (Ljevak, Zagreb, 2008.); knjigu kritika *Druga slika hrvatskog kazališta ili izvan glavne struje* (DHK, Zagreb, 2016.) te dvije teorijske knjige o ratnoj temi: *Kako prikazati ljudske rane na sceni. Ratne teme u hrvatskoj, bosanskoj i angloameričkoj drami*, (Alfa, Zagreb, 2016.) i *Slika Domovinskog rat u hrvatskom kazalištu - od svetišta do nametnute krivnje* (Alfa, Zagreb, 2018.). Polemična knjiga *Mit o Krleži. Krležoduli i krležoklasti u medijskom ratu* (Matica hrvatska, Zagreb, 2016.) izaziva odjeke i promovirana je po cijeloj Hrvatskoj.
Nagrada Petar Brečić 2006. za knjigu *Nova europska drama ili velika obmana 2*, Nagrada A. G. Matoš 2013. za knjigu *Kazališna kritika ili neizbježni suputnik*. Predsjednik Republike Hrvatske odlikovao ju je 2000. Redom hrvatskog pletera za doprinos razvoju i ugledu države te za dobrobit građana, počasna je građanka američkog grada Waterforda. *Za promicanje sinteze vjere, znanosti i umjetnosti*

umjetničkim i profesionalnim radom dobila je 2015. Priznanje studentskog kapelana Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, a *za izniman doprinos kršćanskoj kulturi* dobila je 2018. nagradu *Andrija Buvina* na Danima kršćanske kulture u Splitu.
http://dhk.hr/clanovi-drustva/detaljnije/sanja-nikcevic

Napisala mi je i slijedeće:
Hvala što ste proslijedili dalje – Vinko Grubišić mi se javio! Moj dragi prijatlej...

Naravno, Vinko je i moj, sigurno i Tvoj prijatelj. Bio sam ponosan kada je izabran za Dopisnog člana HAZU.

Tvoj,
Joško

PRILOG

PROF. NIKČEVIĆ: ŽIVOT BL. OZANE KOTORSKE BIO JE 'LJESTVE DO NEBA' KOJIMA SE RADOSNO USPINJALA

Sanja Nikčević/mb

21. siječnja 2023.

Foto: fah

Antologija dramskih tekstova o životu blažene Ozane Kotorske „Ljestve do neba“ objavljena je u izdanju Kongregacije sestara dominikanki Svetih anđela čuvara. Knjiga sadržava 12 dramskih tekstova koji obuhvaćaju sve bitne događaje života blaženice.
Urednički predgovor koji prenosimo napisala je teatrologinja dr. sc. Sanja Nikčević, a prenosimo ga ovdje:

Blaženica na sceni ili život Ozane Kotorske kao dramska i životna inspiracija

Život blažene Ozane Kotorske, dominikanke iz 16. stoljeća i prve hrvatske blaženice, u knjizi „Ljestve do neba“ ispričan je na neobičan način – u 12 dramskih tekstova najrazličitijih formi – od cjelovečernjeg dramskog teksta do monodrame, od lutkarskog i dramskog igrokaza do teatra sjena i mjuzikla. Tekstovi su pisani na štokavskom, ali i na kajkavskom. Svi su oni na scenu postavljeni širom Hrvatske – od Korčule i Zagreba preko Visokog u Hrvatskom Zagorju do Dubrovnika i Šibenika, a igrale su ih mlade i odrasle časne sestre, studenti i srednjoškolci te osnovnoškolska i vrtićka djeca!

Radost u svakom trenutku

Na fotografijama ćete vidjeti dominikanku u vrlo neobičnim prizorima: osim prave časne sestre koja kleči na sceni, tu je mlada djevojka, nekoliko sasvim malenih djevojčica, lik iz kazališta sjena i jedna lutka! Ali ćete na svim slikama vidjeti – radost! Prepoznat ćete je i u tekstovima, čim ih počnete čitati. Iako govore o redovnici koja je cijeloga života bila zazidana u malenoj izbi i činila, za naše današnje pojmove vrlo tešku, pokoru – radost je prisutna u svakom tekstu. Kako je to moguće? Odgovor je u njezinu životu, u želji da spozna Boga i ljubavi prema Kristu, a naročito njegovoj muci. To je odredilo njezin život, a sva odricanja donijela su joj – radost!

Foto: Privatna arhiva, Članovi Dramske družine Ozana u Visokom gdje svake godine obilježavaju Ozanin blagdan

Foto: Privatna arhiva, Marija Tukša napisala je Ozanu kajkavku u kojoj glumi djevojčicu Ozanu u potrazi puta do neba

Foto: Privatna arhiva, Kazališna družina iz Visokog i predstava Tibora Martana Ozano časti svetu muku moju iz 2015.

Foto: Privatna arhiva, Mjuzikl s. Blaženke Rudić Put do Boga u izvedbi djece iz DV Blažena Hozana u Zagrebu 2015.

Foto: Privatna arhiva, likovnica koja je inspirirala mnoge predstave

Foto: Privatna arhiva, Monodramu Biti s Bogom dovoljno je za sreću napisala je 2015 i igrala s. Barbara Bagudić

Foto: Privatna arhiva, U drami Život blažene Ozane Kotorske koju je s. Anđelika Prizmić napisala 1965 glumili su Katu s. Slavka Sente i Aleksandra Buću s. Leonija Bralić

Foto: Privatna arhiva, Kotor Crkva sv. Marije u kojoj se čuva neraspadnuto tijelo bl. Ozane

Foto: Privatna arhiva, izgled unutrašnjosti Ozanine ćelije, snimljen kroz prozorčić prema Crkvi

Foto: Privatna arhiva, Snimka Ozanine ćelije kroz prozor oji gleda prema crkvi

Foto: Privatna arhiva, Prozorčić prema unutrašnjosti crkve Ozanine ćelije

Foto: Privatna arhiva, Kotor Crkva sv. Pavla uz koju je i danas Ozanina izba

Takav se odgovor može iščitati u prikupljenim dramama podijeljenima u dva dijela: na one koje su pisale dominikanke koje blaženicu slijede životom i one koje su pisali štovatelji kojima je blaženica uzor.

Dramski tekstovi sestara dominikanki

Najstariji i najcjelovitiji je tekst s. Anđelike Prizmić iz 1965. godine. To je vrlo dobar, na trenutke potresan, cjelovečernji tekst koji zorno prikazuje život blaženice od djetinjstva do smrti pa se i zove Život blažene Ozane Kotorske. Događaje iz života prikazuje u jasno dočaranom vremenskom i prostornom okruženju Kotora 16. stoljeća. Pisan je za odrasle (i mlade) glumce i namijenjen takvoj publici, a najprije su ga igrale mlade časne sestre. Može se aprilagoditi manjim i većim ansamblima, a jedan od primjera prilagodbe je kraća verzija teksta koju je napravila Rajka Vešligaj za mlade izvođače 2009.

S. Barbara Bagudić, napisala je 2015. potresnu i dirljivu monodramu, ispovijest koju izgovara sama blaženica. To je bilo naročito impresivno u izvedbi autorice, redovnice koja blaženicu slijedi životom, ali bi gledanje ove ispovijesti bilo korisno svim mladim djevojkama koje osjećaju poziv u srcu. No, ovaj dramski tekst je odličan za sve, ne samo po kvaliteti nego i zato što nosi važnu poruku koja je istaknuta u naslovu: Biti s Bogom dovoljno je za sreću.

Igrokazi iz vrtića

Dječji vrtići Blažena Hozana koji vode sestre dominikanke u Zagrebu i Šibeniku često prigodnim programom obilježavaju blagdan svoje zaštitnice (27.4.). Slikovnica s. Blaženke Rudić Pastirica i ruže. Miris svetosti blažene Ozane Kotorske (Glas Koncila, Zagreb, 2005.) nakon objave je doživjela više dramatizacija. Odgojiteljice su napisale više kraćih igrokaza koje su izvodili predškolci. U ovoj knjizi objavljena su tri: dječji igrokaz (Blažena Ozana Kotorska. Pastirica i ruže odgojiteljica iz DV u Zagrebu), igrokaz za kazalište sjena (Blažena Ozana Kotorska pedagoginje Brankice Blažević iz Zagreba) i lutkarski igrokaz (Pastirica i ruže odgojiteljice Ane Šarić iz Šibenika). Svaki od njih ima drugačiji pristup priči i drugačiji izbor scena, a ovdje su kao mali

kazališni biseri različitih tehnika. Uz to su i dokaz da je moguće o svetim ljudima raditi djeci zanimljive i kvalitetne predstave.
Nakon što su se u spomenutim vrtićima godinama izvodile male dramske forme, u potrazi za novim oblikom s. Blaženka Rudić napisala je i mjuzikl Put do Boga 2016. On osvaja jednostavnošću i umješnim vođenjem kroz važne trenutke Ozanina života uz pomoć riječi i glazbe.

Dramski tekstovi štovatelja
Drugi dio dramskih tekstova napisali su štovatelji blaženice, članovi Dramske družine „Ozana“ iz Visokog u Hrvatskom zagorju koja je poseban fenomen. Dramski pedagog i osnovnoškolski pedagog Tibor Martan okupio je djecu zainteresiranu za dramsku grupu i iz toga je proizašla Dramska družina „Ozana“ koja blaženu Ozanu smatra svojom zaštitnicom. Nakon što su osnovnoškolci igrali u predstavi Ozana Tibora Martana, i sami su pisali tekstove (Nikolina Pavliček Veliki petak vjerne Katarine). Neke su pisali na kajkavskom jer su Ozanu doživjeli toliko bliskom da im je bilo prirodno staviti je među poznate im bregove Hrvatskog zagorja (Marija Tukša Lojtre za nebo ili Ozana Kajkavka i Anita Platnjak Obloček/Prozorčić). Tekstovi na kajkavskom u knjizi su prevedeni i na štokavski radi boljeg razumijevanja i mogućeg lakšeg daljeg igranja.

Igrokazi prvi put zajedno
Ova je grupa igrala tri vrlo uspješne predstave, a napisala pet kratkih igrokaza namijenjenih osnovnoškolcima o Ozaninom životu koji su u ovoj knjizi su po prvi put objavljeni zajedno. Svaki tekst je cjelovit i odlično napisan: ima jednu dominantnu sliku vrlo dobro zaokruženu u malu priču s porukom. U prvoj (Ozana, časti svetu muku moju) naglasak je na Kristovu pozivu djevojčici Kati da časti njegovu muku, Lojtre za nebo ili Ozana Kajkavka govore o silnoj želji djevojčice da ode na nebo vjerujući kako će penjući se ljestvama s vrha brda prema nebu to i ostvariti. Veliki petak vjerne Katarine je ponovljeni Kristov poziv odrasloj Katarini na slijeđenje muke, dok Obloček/Prozorčić prikazuje Ozanu u njenoj izbi, ljude koji dolaze po pomoć i njezino čudesno djelovanje na njih. Na kraju je igrokaz

Dika nebeska/Raj Tibora Martana koji zaokružuje priču o Ozani. Tekst prikazuje trenutak smrti blaženice kada u predvorju raja Ozanu dočekuju svi oni za koje je molila (duše u čistilištu) i sveci kojima se utjecala (sv. Vinko Fererski, sv. Tripun, bl. Ozana iz Mantove).
>Bl. Ozana Kotorska – zaštitnica Kotora i Hrvata Boke Kotorske i Crne Gore

Male prečke svima na korist
Knjiga s ovih 12 tekstova je antologija kvalitetnih radova zanimljiva za čitanje i poticaj postavljanju ovih i pisanju drugih tekstova o životu blažene Ozane. Ona je doista zaokružena cjelina jer prikazuje Ozanin put od crnogorskih pašnjaka do Neba. Svi autori očito su fascinirani životom blaženice, kako časne sestre, studenti i srednjoškolci, tako i osnovnoškolci ili vrtićka djeca! I ta fascinacija u svakom sudioniku traje do danas. To se može čitati u svjedočanstvima koja slijede ovom uvodu, svjedočanstvima onih koji su u predstavama igrali kao mladi i pamte to do danas (s. Slavka Sente), onih kojima je Ozana zaštitnica (Tibor Martan) ili onih koji i pet godina nakon predstave imaju lutku i crkvu iz predstave kao vjerski kutić u vrtiću jer dobrota i blagost Ozanina lika iz predstave živi i dalje (Ana Šarić).

Važno je koje poruke šaljemo
I meni je uređivanje knjige bilo korisno. Kao osobu koja se ozbiljno bavi kazalištem, uranjanje u kvalitetne drame koje govore o svetom osnažilo me je u mom profesionalnom pozivu. Obradovale su me maštovite i kvalitetne drame o svecima za različite uzraste koje nose važnu poruku o mogućnosti prisustva Neba u našem životu. Dokazale su mi da dobro/lijepo/istinito/sveto i danas može opstati u kazalištu.
Kazalište je moćno, ono djeluje na nas jače od drugih umjetnosti. Obuzme na cijele, sva naša osjetila. Zato je važno što u kazalištu prikazujemo i što gledamo, važno je koje poruke šaljemo. Poruka ovih drama je očita: Ozanin život bio je „ljestve do neba“ kojima se, unatoč pokori, odnosno upravo zbog pokore, radosno uspinjala. No, i ovih 12 tekstova su male prečke kojima se svatko od nas može

popeti malčice više prema nebu. Vjerujemo da će poruke ovih tekstova dotaknuti dušu brojnih novih čitatelja, brojnih novih glumaca i još brojnijih novih gledatelja. Da će biti i njihove male prečke na ljestvama do neba kao što su bile svih nas uključenih u nastanak ove knjige.

Život blažene Ozane Kotorske: kronologija i bibliografija

Drame vjerno slijede život Ozane Kotorske. Spominju se povijesni likovi kojima znamo imena (biskup Tripun Bisanti, ispovjednik franjevac Toma Grubonja, prior dominikanaca o. Vinko, providur Ivan Maria Bembo, vijećnik Aleksandar Buća, Marko iz Perasta kojem je vraćen vid), a za povijesne likove kojima ne znamo imena autori su sami odabirali imena (Ozanina majka je tako postala Luca, prijateljice su dobile imena iz tog kraja Mara, Ljuba, Jela, a Aleksandrova žena je Eleonora, Marina i Magdalena). Dodani sporedni likovi nisu povijesno potvrđeni, ali su mogući pa su dobili imena iz tog kraja. Spomenuti povijesni događaji su stvarni (npr. turska opsada Kotora), a opisana čuda i viđenja su zapisana za Ozanina života ili nakon njega te se kao vjerodostojni iskazi nalaze u spisima postupka kanonizacije.

https://narod.hr/kultura/prof-nikcevic-zivot-bl-ozane-kotorske-bio-je-ljestve-do-neba-kojima-se-radosno-uspinjala

NAPOMENA: O bl. Ozani i drugim hrvatskim svetcima pogledati i knjigu:

J. Pečarić, Zaljev hrvatskih svetaca, dragovoljac.com, 2022.:

http://www.dragovoljac.com/images/minifp/ZaljevHS.pdf

KAD UMIRU JUGOSLAVENI…

Plenković šalje sućut, a kad umre hrvatski velikan Glavurtić – nema je

Ta sućutnost spram orjunaške sitneži i izostanak sućuti obitelji preminuloga Mire Glavurtića pokazuje ozbiljan nemar i neznanje koje graniči s namjerom da se Hrvatska pretvori u neuku državu

Za razliku od beznačajnoga Matijanića, Miro Glavurtić hrvatski je ponos i hrvatska kulturna vrijednost. Bez obzira na niskost i glupost novinara iz *Jutarnjega* koji je napisao: *Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu*

Piše: NATAŠA BOŽINOVIĆ

U kolovozu 2022. umro je feralovac Vladimir Matijanić (51) zbog bolesti prouzročene covidom. Danas, šest mjeseci poslije, ponovno se prosvjeduje u Zagrebu zbog toga slučaja o kojemu šira javnost zna sve. Rekla bih, mnogo više negoli o samome novinaru. Da je smrt čovjeka u 51. godini sporedna stvar, najbolje pokazuju njegovi prijatelji novinari koji lešinarski žele ovim nesretnim slučajem provući svoju vječitu mrziteljsku agendu naspram hrvatskih institucija. Matijanića instrumentaliziraju, pretvaraju u borca protiv nepravedna zdravstvenog sustava, heroja za opće dobro. Nešto u čem se svi možemo naći, neovisno o ideologiji.

Reakcije zabrinutih kolega u Splitu su bile da smrt novinara znači i smrt Hrvatske. Konkretno, bile su to velike riječi maloga Dežulovića. Znajući koliko priželjkuje smrt Hrvatske, nespretna je simbolika mogla značiti da je tolikom silinom priželjkivao i smrt svoga prijatelja. Ali je ipak prije da je tom *jednačinom* htio motivirati većinu građana koji ne znaju tko je preminuli feralovac, a znaju za Hrvatsku, pa da Hrvatsku službeno mrtvozornički proglase mrtvom. Opet, kad ju proglase mrtvom, predstavljalo bi to veliku sreću za Dežulovića pa ne bi li time, opet simbolički rečeno, i Matijanićeva smrt predstavljala, Bože, oprosti, veliku sreću za Dežulovića. Kako

god okreneš, možemo zaključiti da mu smrt prijatelja ne predstavlja ništa posebno. Bar emotivno nije prioritet u odnosu na silnu želju da se isto dogodi s Hrvatskom.

Da se orjunaški PR ni tri mjeseca nakon Matijanićeve smrti nije baš snašao kako to inače zna, vidjelo se i po odzivu HND-ovaca u Splitu. Njih pet pored zgrade HNK. Zovko, Dežulović, životna partnerica koja je odustala od animalnoga pogreba i još dvije gospođe. U tolikom broju, koliko god drčni bili, ne mogu baš smrt prijatelja tako lako pretvoriti i u smrt Hrvatske i to baš pored zgrade Hrvatskoga narodnog kazališta. U silnoj želji da se prikažu simbolički kulturnima, ispalo je da samo glumataju. Zato su se ponovili u Zagrebu, dva mjeseca poslije, 5. veljače. Tu su PR palicu predali iskusnijoj Maji Sever. Pa je bilo negdje njih pet puta tri. Maja je izjavila da žele bolju Hrvatsku. I njoj i Bori, budimo iskreni, bolja je Hrvatska ona koje nema. Ali je ipak pametnija izjava od Borine. Bar tri puta. Na nju će se putem medija zalijepiti još i veći broj ljudi jer veći broj ljudi ima iskustva sa zdravstvom. Satira je u tome što skrivajući svoj ciljani prioritet, smrt Hrvatske možda poboljšaju hrvatske zdravstvene institucije. Nikad se ne zna.

Glavurtić - 'srpski slikar i pisac'

Dana 16. siječnja 2023. umro je Miro Glavurtić, hrvatski slikar i pisac, rodom iz Boke kotorske. Bila je to jednodnevna vijest, većinom portalska. Daleko je to od pompe kad umre feralovac, a kamoli da će odzvanjati i pet mjeseci poslije. Miro je bio domoljub, vrhunski umjetnik i intelektualac, gotovo nepoznat široj javnosti. Za razliku od beznačajnoga Matijanića, Miro Glavurtić hrvatski je ponos i hrvatska kulturna vrijednost. Bez obzira na niskost i glupost novinara iz *Jutarnjega* koji je napisao: *Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu* i što u internetskoj memoriji ostaje i opstaje ta laž, nekako je već viđeno da je mala Hrvatska dovoljno velika da proguta i takve splačine i preživi. Zanimljivo je komentirati jer ipak joj se nanosi šteta koja je kratkoročno nematerijalna, ali dugotrajnim trovanjem… Skoro mjesec dana poslije smrti Mire Glavurtića guglam i vidim – i dalje stoji ista laž u *Jutarnjem*. Nitko se nije potrudio ispraviti ju.

Valjda bi trebalo biti vjerodostojnije ono što o sebi i svom domoljublju, katoličkoj vjeri i političkim stavovima govori umjetnik sam u intervjuu Vijencu 2010- godine: „Hrvati ne silaze s Križnog puta“ negoli zaključci poklonika srbijanskoga *historičarskog* stila iz *Jutarnjega*. Ali *Jutarnja* spačka, laž od jedne riječi, kratkoćom mami šire mase, a poduži i vrlo zanimljiv intervju u *Vijencu,* istina, mami samo određene pojedince. Da nas informiraju koliko je Miro Hrvatima značajan, osim *Jutarnjega,* potrudila se i hrvatska vlast.

Naime, dalo se zapaziti kako vrh države nije izrazio sućut obitelji povodom smrti Mire Glavurtića jer ni na jednom od portala koji su prenijeli vijest o njegovoj smrti ne stoji vijest o sućutima od strane bitnih hrvatskih institucija. Ako guglate članke: *Plenković izrazio sućut …*, možete uz onu Matijaniću staru nekoliko mjeseci, pronaći i onu staru pet godina, još jednome preminulome feralovcu – Predragu Luciću – ali ne ćete naći ni slova izraza sućuti velikanu i iskrenom ljubitelju Hrvatske, Miri Glavurtiću. Ta sućutnost spram feralovaca i izostanak sućuti obitelji preminuloga Mire Glavurtića pokazuje ozbiljan nemar i neznanje koje graniči s namjerom da se Hrvatska pretvori u neuku državu koja hrli grlom u jagode vrijednostima koje ju poništavaju.

Podsjetit ću. Predrag Lucić bio je pisac nezaboravno priglupa i neukusna pjesmuljka: *Ići mići Ahmići*. Kao i Matijanić, između ostaloga, bio je i novinar *Ferala*. *Feral* je svojim pisanjem pomogao srbijanskome lobiju da slika rata u Hrvatskoj i BiH jednim dijelom u međunarodnim krugovima bude shvaćena onako kako to agresoru odgovara. Izraz Plenkovićeve sućuti povodom Predragove smrti na neki je način odavanje počasti onoj neukusnoj montaži Tuđmana i Miloševića u krevetu, odavanje počasti svima koji su svojom rabotom pomagali neprijatelju u blaćenju Hrvatske. Počast je to srpsko-agresorskoj, novinarskoj ispostavi devedesetih u RH od strane vrhovne hrvatske institucije, vlade. Stanovito je to priznanje poruci fotomontaže te nizu tekstova toga lista koji u najblažu ruku difamiraju ugled Hrvatske.

Radi li se o feralovcu Matijaniću, gdje se njegova smrt od strane mu bliskih kolega želi prometnuti pa skoro u herojski čin borbe za bolje zdravstvo, ili pak o veličanju intelektualnoga djelca pokojnoga

Predraga, uvijek je na štetu Hrvatske. Hrvatima se neprestano deblja podatkovna memorija *ikonografijom* likova beznačajnih za hrvatsku kulturnu baštinu. A da bi se sva orjunaška sitnež utrpala u nju, moraju se istinski velikani istisnuti. To se događa u školskoj lektiri, općenito u prosvjeti, ali i čitavom se društvu putem medija ispire mozak.
Slučaj s nedavno preminulim umjetnikom Mirom Glavurtićem odvija se pred našim očima, pa opet nikomu ništa. Ako sam dobro pratila, njegova smrt nije bila ni vijest na HTV-u, bar ne prva, a izraz sućuti, ako se uopće dogodio, od nekoga mogućega *hrabrog* činovnika Obuljenina ministarstva, također ostade široj javnosti nepoznat i nezanimljiv.

Što su to ostavili glupi feralovci osim jala zbog postojanja Hrvatske

Predrag Lucić (54) i Vladimir Matijanić (51) nisu doživjeli godine Mire Glavurtića (91) pa u tome kontekstu, kršćanski i ljudski osjećam tugu spram svakoga tko okonča prerano zbog okrutne bolesti. Nije bit govoriti o vrijednosti ili bezvrijednosti nečijega života na osobnoj razini, jer su svakako feralovci svojoj obitelji i prijateljima vrijedni, bit je da u kulturnom i političkom smislu Hrvatskoj nisu ostavili ništa vrijedno sjećanja šire javnosti na njihov lik i djelo. Zapravo ostavili su jal zbog postojanja Hrvatske i zahvaljujući posthumnom štovanju njihova lika i djela uz izraz sućuti obiteljima, od strane samoga vrha hrvatskih institucija, sigurnost i jamstvo svim njihovim istomišljenicima da se takav izričaj pljuvanja Hrvatske i takvi politički stavovi izrazito poštuju i cijene. Izostanak sućuti prigodom nedavne smrti Mire Glavurtića također je odavanje počasti vrijednostima koje zastupaju feralovci i ružna slika stanja hrvatskoga društva u kom caruje neukost i glupost.

Da u *mainstream* medijima vladaju hrvatske vrijednosti, bilo bi mnogo lakše i vladajućima. Bilo bi lakše Ministarstvu kulture na čelu s Ninom Obuljen *brifirati* premijera kada bi im mediji pomogli objaviti tko je vrijedan za Hrvatsku, a tko je cijeli život utukao pljujući po njoj. Ovako, čita Nina ujutro uz kavu *Jutarnji*: *Umro je srpski slikar*... I šta će žena... I što uopće očekivati u ovakvoj konstelaciji vrijednosti koja je deset puta uvrnutija od

montipajtonovske. Uz laži iz *Jutarnjeg*a, izraze sućuti iskrenim neprijateljima Hrvatske plus izostanak ne samo sućuti nego i adekvatne posvete medijskoga prostora iskrenim domoljubima i značajnim velikanima hrvatske nacije, sve zajedno, dozirano u većoj ili manjoj mjeri, teški su udarci hrvatskoj „nepoštenoj“ inteligenciji koja ovu etiketu vuče još od Bleiburga, pa sve do današnjih dana. Hrvatska će i dalje živjeti, rekoh. Ali prirodna je bojazan da nam uz gene – gene kamene – zahvaljujući poglavito lijevom, ali i desnom primitivizmu (a to je posebna priča), ne ostane samo kamenje.

Hrvatski tjednik, 17. 02. 2023.

https://kamenjar.com/kad-umiru-jugoslaveni/

DON KAĆUNKO O GLAVURTIĆU

Književnik i slikar MIRO GLAVURTIĆ govori za "MI"

IZNAD FILOZOFIJE PALANKE I ČARŠIJSKOG DUHA

TKO SU BILI PRVI DISIDENTI U BEOGRADU ● ANALIZA TAJNIH CENTARA MOĆI ● ŠTO JE "MEDIALA" ● O SITUACIJI MEĐU SRPSKIM INTELEKTUALCIMA ● JE LI BEOGRAD INTELEKTUALNA "PALANKA" ● KAKVE SU ŠANSE CRKVE U NOVIM OKOLNOSTIMA ● IMAMO LI PREVIŠE KATOLIČKOG TISKA ● O ULASKU MASONERIJE U ISTOČNU EUROPU ● TKO ISKLJUČUJE HRVATE IZ KULTURNE BAŠTINE BOKE KOTORSKE ● O PERSPEKTIVAMA KATOLIČKE DIJASPORE ● KAKVI SU TEMELJI UJEDINJENE EUROPE ● O SATANIZMU U SVIJETU ● POSTOJE LI SRBI KATOLIČKE VJERE

MI — LIST MLADIH RAZGOVOR

Književnik i slikar **MIRO GLAVURTIĆ** govori za »MI«

IZNAD FILOZOFIJE PALANKE I ČARŠIJSKOG DUHA

TKO SU BILI PRVI DISIDENTI U BEOGRADU ● ANALIZA TAJNIH CENTARA MOĆI ● ŠTO JE »MEDIALA« ● O SITUACIJI MEĐU SRPSKIM INTELEKTUALCIMA ● JE LI BEOGRAD INTELEKTUALNA »PALANKA« ● KAKVE SU ŠANSE CRKVE U NOVIM OKOLNOSTIMA ● IMAMO LI PREVIŠE KATOLIČKOG TISKA ● O ULASKU MASONERIJE U ISTOČNU EUROPU ● TKO ISKLJUČUJE HRVATE IZ KULTURNE BAŠTINE BOKE KOTORSKE ● O PERSPEKTIVAMA KATOLIČKE DIJASPORE ● KAKVI SU TEMELJI UJEDINJENE EUROPE ● O SATANIZMU U SVIJETU ● POSTOJE LI SRBI KATOLIČKE VJERE.

● Tko je, zapravo, Miro Glavurtić?

HRVATE ISKLJUČUJU IZ POVIJESTI

● Možete li učiniti jednu usporedbu Boke nekad i Boke danas?

● Kakav je Vaš pogled na katoličku dijasporu na Istoku, na njezine šanse i perspektive?

IM PASOŠE... KRIVOTVORI SE I IZOPAČUJE ČITAVA POVIJEST. U TOJ I TAKVOJ KULTURI CRNE GORE HRVATSKI ELEMENAT SVE JE MANJE PRISUTAN. ISKLJUČUJU GA, SLIKARI HRVATI UOPĆE NE POKUŠAVAJU IZLAGATI, NE SPOMINJU IH, ISKLJUČUJU IH IZ POVIJESTI I KULTURNE BAŠTINE BOKE.

SATANIZAM I UJEDINJENA EUROPA

● Kako to sve izgleda u perspektivi Ujedinjene Europe?

● Svjedoci smo čestog poistovjećivanja vjere i nacije. Ali znamo da postoje i Srbi katoličke vjere. Koji je njihov status danas?

Razgovor vodila: Anđelka Kaćunko

ČESTO ČUJEM UPRAVO I OD SVEĆENIKA, ŽUPNIKA DA JE KOD NAS TISKA MNOGO. ONI TO MENI GOVORE VEĆ 20 GODINA! MEĐUTIM, JA ZAISTA MISLIM DA JE TOGA JAKO MALO. MOGLO BI SE TO NA RAZNE NAČINE DOKAZIVATI, ALI KOLIKOGOD JE TOGA, TO JE JOŠ UVIJEK MALO PRED ONOM SILNOM PROPAGANDE KOJA SE SUSTAVNO »LIFERUJE« PROTIV KRŠĆANSTVA, NE SAMO U NAŠIM ISTOČNOEUROPSKIM OKVIRIMA, JUČER POD UTJECAJEM JEDNE IDEOLOGIJE, NEGO I ŠIROM SVIJETA.

Tko je, zapravo, Miro Glavurtić?
- Ja sam prema svojoj vokaciji i statusu književnik i slikar. Evo, 35 godina djelujem kao slikar a gotovo isto toliko kao književnik. Završio sam građevinsku školu u Podgorici (Titogradu), zatim hortikulturu na Šumarskom fakultetu u Beogradu, ali se time nisam bavio, jer sam slobodne profesije, slobodni umjetnik. Po dolasku u Beograd, početkom 50-ih, osnivam grupu "Mediala", u kojoj su učlanjeni onda već mnogi, danas poznati, slikari koji su stekli veliku reputaciju u Parizu i drugdje u svijetu. Ta je grupa postala vrlo značajna za povijest umjetnosti. Imali smo već u ono vrijeme vrlo aktivnu suradnju sa slikarima u cijeloj Jugoslaviji, pa naravno i sa slikarima iz Zagreba. Tako s pokojnim Stančićem, pa s Jordanom i drugima. Nastojali smo svojom teorijom i praksom biti iznad svih lokalnih i uskih određenja i doći do zdravog internacionalizma. U umjetnosti smo težili k rehabilitaciji figure, slike, dakle, nekih starih vrijednosti koje je moderna umjetnost manje ili više sustavno ili spontano uništavala apstrakcijom, enformelom itd.

RAZBIJANJE KRŠĆANSTVA

Rođen sam u Kotoru 1932. godine. Rano odlazim od kuće zbog školovanja i otada se u Kotor vrlo rijetko vraćam. Moj život i rad u Beogradu u početku je bio vezan uglavnom uz tu slikarsku grupu, koja se afirmirala onda u najtežim uvjetima. To je bila grupa koja je i svojim stavom i svojom teorijom i svojom praksom bila i protiv one vladajuće ideologije. Mi smo praktično bili prvi disidenti u Beogradu. I to, možemo reći, organizirani protiv jedne vladajuće ideologije a naravno i protiv svih onih drugih tendencija, npr. u umjetnosti, kao što sam spomenuo, koje također sputavaju i vrše destrukciju (u ovom slučaju na području umjetnosti destrukciju lijepog). Sve je to bilo manje-više i u umjetnosti i u društvu jedna, mogli bismo reći danas propala, sveopća subverzija, diverzija, da se uništi istina, da se inaugurira laž. To je bio univerzalni demonizam društva, koji je doveo konačno do kraha nekih utopija.

Ali naravno mi smo to osjećali. Tu dekadenciju u umjetnosti pratili smo od renesanse, kroz sve pokrete, vidjeli smo okultne, tajanstvene izvore, sakrivene pokretače te i takve antikršćanske urote.

Mada je kod nas, za izvjestan sloj intelektualaca, smiješna teorija zavjere, teorija urote, ipak sve ono što se u svijetu dešava ne bi se moglo stvoriti bez organiziranog djelovanja tih tajnih sakrivenih, tajanstvenih centara moći, koji su, kao što su na društvenom planu pokrenuli mnoge utopije - između ostalog i utopiju komunizma - isto tako djelovali i na svim drugim područjima. Mi smo konkretno u samom slikarstvu vidjeli i pokušali analizirati i pokušali utvrditi to djelovanje tajnih društava, tajnih centara moći. Pa evo konkretno, kad je o tome riječ, mogu spomenuti ono što smo davno utvrdili, da su ti vodeći ljudi u samoj modernoj umjetnosti - oni koji su (u)vodili nadrealizam ili apstraktno slikarstvo - konkretno Kandinsky i Mondrian - pripadali najužim tijelima tih i takvih tajanstvenih okultnih centrala, bili su masoni, teozofi itd.

U programu te i takve destrukcije, te i takve zavjere, pored istine, pored religijskih dogma, pored nekih društvenih struktura, protiv kojih su se oni sustavno borili i ništili ih - od francuske monarhije pa do svih drugih - nekih društvenih vrijednosti priznatih i nekih društvenih adekvata nekog božanskog reda na zemlji, oni su također - a to je i objavljeno na nekoliko mjesta - područje slike, područje lijepoga, područje estetike u svojim programima obrađivali. Grubo rečeno taj bi se program ukratko mogao sumirati ovako: izvršiti jedno potpuno rastrojstvo, društveno rastrojstvo estetike da bi se razbio čitav organon koji je potekao od kršćanstva i kome je kršćanstvo udarilo temelje, da bi se na jednoj nultoj ravni, na jednoj tabuli rasi, na jednom potpuno srušenom svijetu izgradio novi poredak. Taj novi poredak (oni su ga i zvali "novi poredak", "novi red stvari", "ordo novus") postoji na novčanici od jednog dolara, nacrtan je taj program tih iluminata, tih tajnih gospodara svijeta, uvjetno govoreći.

Čitav taj program potječe zapravo iz alkemijske formule SOLVE ET COAGULA. Dakle, izvršiti potpuno razbijanje jednog organona i istodobno, kad se obavi taj proces, djelovati koagulaciju jednog novog svijeta, nov sinkretizam. Naravno, to prekida jednu sinkretičku religiju, jednu naopaku teokraciju. To je ono što su izučavaoci, oni koji proučavaju to djelovanje na povijesnom planu, taj sinkretizam praktično vidjeli u svojoj realizaciji u programima sinarhije, koji su bili otkriveni tijekom ovoga posljednjeg rata, to su tzv. trilaterale, velike strukture iza kojih stoje uvijek - ono što je relativno kasno uočio Bergier - ti gospodari svijeta.

"MEDIALA"

Tko su bili Vaši suradnici u "Mediali"?
- Moji glavni suradnici u to vrijeme bili su: sada pokojni Leonid Šejka, koji je ostavio veliki trag, zatim Olja Ivanicki, pa slikari jako poznati u Parizu: Ljuba Popović, Veličković, Dado Đurić... Dolazili smo s raznih strana. Naš program je kao što sam rekao - proistjecao ne samo iz sukoba sa poltičko-ideološkim uvjetima, nego i sa situacijom koju smo otkrili u modernoj umjetnosti. Bili smo - ako sve što se zbivalo shvatimo kao revoluciju - kontrarevolucionari. Ako je sve to kultura ljevice, mi smo bili, manje više svjesni toga, desničari. Podrazumijevajući, naravno, da je i čitavo kršćanstvo u tom smislu desnica. Druga je stvar što su te sile destrukcije postigle da se pojavi jedan oblik ljevice i u samoj Crkvi i da se izvrši polarizacija. Ali one tradicionalne vrednote koje je Crkva čuvala - moralne, etičke i vjerske - to smo mi vrlo brzo otkrili u svojoj težnji u svojoj analizi te i takve revolucije, te i takve oporbe ili destrukcije organona. Mi smo brzo došli do toga, spontano, zbog vlastitog uvjetno govoreći "anarhizma", dok nismo stekli neko obrazovanje u obiteljima koje su bile u vrijeme rata i same rastrojene na ovaj ili onaj način fizički ili duhovno. Otišli smo vrlo mladi na razne strane, trpjeli smo utjecaje kroz školu, nismo mogli doći na drugi način osim svojom vlastitom introspekcijom, meditacijom i naravno kroz literaturu koju smo onda jedni drugima prenosili. Tu su bila prije svega djela Berdjajeva i mnogih drugih koji su na svoj način također

težili rehabilitaciji tradicionalnih vrednota. Mi smo vrlo brzo kroz tu literaturu došli do kršćanstva, do Crkve, tako da je tu bilo dosta konverzija. I na neki način, manje ili više uspješno smo mogli djelovati i na drugim planovima, a ne samo u uskom okviru slikarstva, umjetnosti...

Kao jedan bizarni podatak navodim da smo eto upravo mi oko Mediale, prije gotovo 25-30 godina pokušali osnovati prvu stranku pored komunističke. Osim nas iz Beograda tu su bili i neki iz Zagreba. Pokušali smo pokrenuti i jedan časopis koji bi bio opozicioni. Stranku smo išli prijaviti i tada je većina onih koji su podnosili taj zahtjev bila uhićena. Ujedno da kažem, a to se vidi iz svega ovoga, da smo imali vrlo žive, intimne, intenzivne i česte kontakte s ljudima iz cijele zemlje. Bili smo veoma dinamični. U to vrijeme još nije bilo tih tzv. nacionalističkih euforija, koje su poslije proistekle iz krize jedne ideologije koja je htjela biti nadnacionalna, a ništa nije riješila.
Mediala je učinila dosta. Mogu reći također da sam ja bio taj koji je dao grupi naziv i prve teoretske osnove.

Što znači ime Mediala?
- To ime je trebalo značiti središnji pravac, središnja točka, težnja za sredinom. Vidjeli smo svijet, ono što smo rekli s obzirom na destrukciju koja ide u nekim tenzijama u nekim polarizacijama, vidjeli smo tu djelovanje te centrifugalne sile koja raznosi... To je gubitak centra... nekada su ljudi imali centar, duhovni centar, oko jedne vertikale... oko neke osobine svijeta "axis mundi". Mediala bi zapravo trebala značiti traženje te *axis mundi* oko koje ćemo se duhovno skupiti, u toj općoj anarhiji i destrukciji i općem gubitku centra.

Gdje je Mediala danas?
- Stjecanjem okolnosti mnogi članovi su se razišli po svijetu. No Mediala je sve ovo vrijeme bila identificirana kao jedna alternativa koja se nije mogla prihvatiti. Ona je bila osporavana na najrazličitije načine. Već od samoga početka kružila su cirklularna pisma svim

redakcijama da se ništa ne smije objaviti od Mediale. Bili smo pod stalnom prismotrom i dugo napadani na razne načine. Sve se to odrazilo na naš status. Bili smo bez posla, bez materijalnih mogućnosti. Leonid Šejka je živio u teškim uvjetima a svi su drugi morali napustiti zemlju, no srećom su stekli - kao i mi u zemlji kod onoga sloja koji je shvaćao što mi predstavljamo - ugled...

Ta prva dva desetljeća našega života i djelovanja proživjeli smo u najtežim uvjetima bijede i progonstva. Sve se to odražavalo i na naše djelovanje. Ponekad smo bili spriječeni u radu. Da godinama nisam mogao izlagati, godinama nisam mogao pisati, ići u inozemstvo. Četrdeset ili pedeset puta odbijeni su mi zahtjevi da mi se izda putna isprava. Tako da je sve to djelovalo i na postojanje i djelovanje Mediale, međutim, grupa oko Mediale - nisu to bili samo slikari, brojni arhitekti pa sineasti od kojih su neki kao Živojin Pavlović i Makavejev stekli svjetski ugled, također su proistekli iz Mediale, ali i veliki broj književnika koji su nam bili jako bliski, kao Kiš, Mirko Kovač, Borislav Pekić i naravno i tu smo imali kontakte na širem području, a ne samo u Beogradu. Najznačajniji je ipak taj duh koji je ostavila Mediala. To nam je bilo važnije od organizacijske strukture. Morali smo čak razmišljati o tome kako da budemo dezorganizirana organizacija, tako da izbjegnemo moguće kontrole i infiltracije. Ali duh koji je proistekao iz Mediale, mislim da je u Beogradu ostao trajan, a utjecaj je bio posvuda.

Naravno, neki će u ovo vrijeme upasti u šovinistička zastranjivanja, kod nas iz same grupe. To bi se također moralo ovdje reći, a ne znam kako bih to formulirao, ali ta konverzija nekih u kršćanstvo, ili konkretno - s obzirom da su bili iz pravoslavnih obitelji - u pravoslavlje, kobno je na njih djelovalo. Pravoslavna Crkva mjesto da ih uči univerzalizmu učila ih je nekoj mržnji. I eto dogodilo se da su upravo ti članovi Mediale, da im ne navodim imena, upali u takva duhovna okrilja, upali su u jednu mržnju prema svemu što nije srpsko, u ovom konkretnom slučaju u okviru Mediale, u mržnju prema meni. Tako da je to bio jedan od značajnih faktora rastrojstva izvjesnog dijela Mediale. Mnogi drugi su izbjegli tu sudbinu, ostali

su u sferama neke univerzalne duhovnosti, u težnjama za tradicijom, za univerzalnim vrijednostima i nisu potpali pod takve utjecaje.

APSURDNE KONSTRUKCIJE U BEOGRADU

U kakvoj ste obitelji rođeni u Boki?
- Ja sam rođen u mješovitoj obitelji. Otac mi je Dalmatinac a majka Crnogorka pravoslavna. Oni su u Boki živjeli i prije rata i za vrijeme rata stvarno u jednoj utopiji jugoslavenstva, koja je onda još možda trajala. Osjećali su se Jugoslavenima. Kotor je bio jedan ekumenski grad, ekumenski milje gdje nije bilo sukoba u ono vrijeme (sada ih ima), pa čak ni za vrijeme rata nije bilo međuvjerskih i međunacionalnih sukoba. To je bila jedna uistinu ekumenska sredina. Međutim i oni su za svoga života već osjetili krah te utopije, a ja pogotovu. To se rasplinulo u ovoj novoj šizofrenoj situaciji, koja je osobito buknula dolaskom srpskog vožda inkarniranog u Slobodanu Miloševiću. Jedan dio beogradskih intelektualaca sigurno nije mogao prihvatiti ni takvog vožda ni takvo viđenje Velike Srbije ni takvo viđenje Jugoslavije. Oni su vidjeli sigurno u svemu tome neke retrogradne opasne procese, a nadasve vidjeli su težnju da se očuva vlast po cijenu svih mogućih kompromisa, pa i kompromisa Pravoslavne crkve i komunizma, izvjesne srpske tradicije i komunističkih lijevih ideja. Ali ja mislim da današnja Pravoslavna crkva koja danas na taj i takav način djeluje u Srbiji i Jugoslaviji, ne izražava i ne prenosi svoju vlastitu tradiciju. Svakako je i kosovski boj bio nešto drugo nego kako se danas tumači. Recimo, nitko u Beogradu ne zna da je jedan katolički svetac branio taj grad od Turaka. Nitko neće da prihvati činjenicu da je katolička gimnazija 300 godina postojala u tom gradu. Ja sam konvertirao u Katolicizam 1964. i to je onda u toj čaršiji odjeknulo na različite načine. Katolička prisutnost se ignorira posvuda. Zapravo se ignorira tradicija. Ignorira se i tradicija vlastitog naroda, svih naroda uopće, a ona je jedinstvena, ona je uvijek teistička, duhovna. Ono što se danas događa u Beogradu, ta mitomanija SANU i drugih nekih foruma, ta mržnja protiv Vatikana i Katoličke Crkve ničim nije objašnjena, nikakvim ili bar ne po mom ukusu, po mojoj mjeri ili po mojim

kriterijima ne mogu prihvatiti taj njihov animozitet, njihove teksture...
Konačno i ja govorim o teoriji zavjere, ali to želim fundirati na nečem konkretnom, ali govoriti o zavjeri Vatikana i Kominterne protiv srpskog naroda možda je najsmješnija, najapsurdnija konstatacija i najapsurdnija konstrukcija.

Čime se to može i da li se može objasniti?
- Ne može se objasniti ničim. Ja ne znam... To se može objasniti samo mržnjom. I nažalost mogu reći da sam kod velikog broja duhovnika, nazovimo ih tako - a tu je konkretno bio njihov poznati pisac Justin Popović - u prvom i kratkom susretu koji sam imao, kad sam bio kod njega u manastiru kod Valjeva odmah uočio, kao i kod drugih poslije toga, takvu mržnju protiv Katoličke Crkve i hrvatskog naroda, da sam nakon pet minuta morao prekinuti razgovor i napustiti ga.

Naravno često sam dolazio u sukobe. Moji sukobi su bili na taj način eto konkretno... morali su nastajati jer sam morao uvijek reagirati kod tih monstruoznih laži. Bilo je raznih laži o pok. kardinalu Stepincu, o radio Vatikanu i raznih drugih. Ali, naravno, ta velika laž koja se valja našim prostorima, konkretno u Beogradu, ja mislim da za to direktnu krivicu snosi jedna grupa intelektualaca i to onih baš oko SANU ponajviše, a onda odatle na druge intelektualne sfere, pučanstvo, političke moćnike itd. Međutim ta mržnja, mržnja jednog Dobrice Ćosića, Ljube Tadića, konačno Čavoškog i drugih da ih ne nabrajam (mislim da nema smisla u tom kontekstu spominjati Šešelja i Vuka Draškovića), to je jedna mržnja iz koje oni vjerojatno nikako ne mogu izaći. A činjenica, naravno, nemaju osim pretjerivanja s brojevima žrtava, osim činjenice postojanja ratnog terora, koji je, na kraju krajeva, teror ekstremnih snaga u ondašnjim ideološkim sukobima. I naravno to spekuliranje s brojevima, to nepriznavanje fakata, to je ono što je ne samo mene nego veliki broj beogradskih intelektualaca, dovelo u sukob s tim miljeom. Ja se družim i kontaktiram sada s nekoliko njih koji ipak ne prihvaćaju takav pogled na svijet, na Jugoslaviju, na Srbiju ili takav pogled na Beograd. Ipak

bi to trebala biti jedna metropola. Pa prisustvo Katoličke Crkve, prisustvo katolika, prisustvo različitih naroda i vjera, činjenica da je to veliki grad, da je prijestolnica jedne zajednice naroda, država ili republika trebala bi biti dovoljna da ga se učini kozmopolitskim.

Da ne bude čaršija.
- Da ne bude, kako Radomir Konstantinović kaže, Palanka. Da ne vlada u njemu duh palanke, filozofija palanke. Da se uzdigne do nekog svog vlastitog univerzalizma i do tradicionalnih vrednota. Naravno, postoje sile koje se odupiru takvom duhu vremena. Trebalo bi sigurno reći da u određenim trenucima postoje euforije nekih i da se na sceni pojavljuju ljudi inferiornog duha, koji su glasniji, koji su bukači. To je njihov trenutak i oni ne dopuštaju da se čuju drukčiji tonovi. Međutim, taj drukčiji Beograd, taj drukčiji duh jednog naroda postoji. On i danas djeluje i vjerojatno će pod utjecajem tih ljudi nestati i ta ideološka karikatura. Konačno, to je karikatura jedne ideologije koja je i sama već bila karikatura, to je karikatura karikature. Ali i da nestane ona mržnja koja zrači iz SANU i SPC. Mržnja koja je zatvorila taj narod i ne dozvoljava da diše, osjeća i iziđe na područje prave duhovne slobode.

NAROD ZAROBLJEN LAŽIMA

Ali službeno i javno se proklamira upravo suprotno - oslobođenje naroda.
- Ma narod je zarobljen lažima, mitovima i podjarmljen dugim djelovanjem različitih propaganda. Ali, konačno kad je u pitanju Beograd, tu su dvije propagande: komunistička protiv Crkve i propaganda protiv Katoličke Crkve, koja je (propaganda) vladala i u staroj Jugoslaviji, koja se borila protiv Konkordata, protiv nastojanja da se u Beogradu izgradi katedrala, koja se uvijek borila protiv katolicizma. Te su dvije propagande danas integrirane u ovim današnjim vladajućim političkim strukturama.

Nema dakle govora o jedinstvu.

- To su ipak dva različita pogleda. Ovaj koji je duhovniji, univerzalni, koji shvaća tradiciju, koji shvaća kršćanstvo. Možemo objasniti samo grijehom protiv Duha Svetoga ako se ne može shvatiti bit kršćanstva u jednoj sestrinskoj Crkvi i da pored toliko neprijatelja koji djeluju oni nalaze glavnog neprijatelja u Katoličkoj Crkvi.
Međutim sreća je moja, i to je sve ono zbog čega ja ipak tamo ostajem i još uvijek živim i djelujem, što postoje ljudi koji su iznad tih i takvih djelovanja, Iznad te i takve propagande, iznad provincijskog, ili da ponovim Konstantinovićevu formulaciju, iznad filozofije palanke i iznad čaršijskog duha i mentaliteta. Sutra će oni progovoriti i sutra će situacija sigurno biti drukčija. To je moja nada.

S kojim se ljudima družite?
- Odavna se družim s Mirkom Kovačem, koji je iznad svih tih mistifikacija, koji je isto kao i ja ogorčen na tu situaciju. I s mnogim mladim ljudima iz kulturnog i poslovnog svijeta, od kojih su neki kroz biznis došli do nekog univerzalizma, jer su shvatili da se za pravljenje biznisa čovjek ne smije zatvoriti u svoju čaršiju i da biznis traži veze, dinamiku, komunikaciju. Tako ti ljudi svojedobno nisu prihvatili ni blokadu Slovenije. Među mojim prijateljima su uglavnom mladi ljudi, mnogo onih koji su čitali moje knjige. Vrlo čitana je bila "Satana" i mnogima je otvorila oči što se tiče ove zavjere o kojoj govorimo o djelovanju masonerije protiv Crkve. Oni su se svojim daljnjim istraživanjem u sve to uvjerili, da u svijetu postoji jedna takva klima, jedno antikršćanstvo, kojemu se moramo zajedničkim djelovanjem suprotstaviti. I tu prestaje svaki partikularizam, svi naši sitničavi sukobi pred tom činjenicom da postoji jedan veliki univerzalni neprijatelj koji djeluje protiv duha tradicije, protiv kršćanstva.

Kakve šanse za Crkvu vidite u novim društveno-političkim prilikama?
- Šanse su veoma velike i treba ih brzo koristiti, jer drugi će ih također koristiti u suprotnom smjeru. Kad kažem drugi, mislim konkretno na masoneriju koja se već organizira. Ovaj trenutak je jako povoljan. Kršćanstvo, sva ova kontrarevolucija u Istočnoj Europi

bila je težnja da se povrati predrevolucionarno stanje, prije svega da se povrati utjecaj religije u društvu koji je imala uvijek i svuda u svim periodima i koji je izgubila u periodu pobjede te i takve revolucije. Kršćanstvo u Poljskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj, Bugarskoj i u Rusiji također, veliki je zamah i velika nada Zapadnoj Europi. Ali i veliki strah postoji u izvjesnim krugovima od mogućnosti novog trijumfalizma, koji u Crkvi izostaje. Crkva još nije istakla i ne ističe dovoljno koliko je bila proganjana. Progonstvo je Crkve mnogo veće nego što uopće možemo ili pokušavamo opisati. I baš zato što ne opisujemo, što Katolička Crkva, što katolički pisci ne opisuju svoja progonstva (Francuska revolucija, progonstva u Španjolskoj i Meksiku, progonstva širom svijeta), baš zato je moguće da akademici u Beogradu govore o npr. zavjeri Vatikana i Kominterne. Znači da je i na nama dio krivice što nas ljudi dovoljno ne shvaćaju i prihvaćaju.

NEUTRALIZACIJA KONTRAPROPAGANDE

A zašto se ne piše?

- To je pitanje vjerojatno jedno od najvažnijih koje se može postaviti. Ne pišu laici. Svećenici ne pišu iz jednostavnog razloga što ih je bilo malo i imali su brojne pastoralne poslove.

Drugi vatikanski koncil, ako je išta pozitivno učinio onda je to svakako oslobađanje nekih energija koje će se morati i dalje ispoljavati, a to su energije skrivene u laikatu. Ali, pisana riječ, tisak, knjige, brojne publikacije, kompletno izdavaštvo - to je ono čime moramo zasuti svijet da neutraliziramo djelovanje kontrapropagande.

Kao odgovor na vaše pitanje može biti i ovo: vrlo često se susrećem - sada kad ljudima govorim konkretno o pokretanju jednoga magazina, revije, mjesečnika, dvotjednika ili tjednika - da mi odmah kažu: "Pa postoji Veritas... Imamo to i to... Toga je već mnogo... " Često čujem upravo i od svećenika, župnika da je kod nas tiska mnogo. Ali oni to meni govore već 20 godina! Međutim, ja zaista mislim da je toga jako malo. Moglo bi se to na razne načine

dokazivati, ali koliko god da je toga, to je još uvijek malo pred onom silinom propagande koja se sustavno "lifruje" protiv kršćanstva. Ne samo u našim istočnoeuropskim okvirima, jučer pod utjecajem jedne ideologije, nego i širom svijeta.
E sad kako ćemo mi to u našim uvjetima i da li ćemo stići da učinimo...

Čini li Vam se možda da kasnimo?
- Sigurno je da kasnimo. Ali ja mislim da se treba razbiti jedan mentalitet, jednu svijest koja je dugo vladala, a djelomično je formirana tako što se doista vjerovalo (i što svakodnevno treba vjerovati, nemojte me krivo shvatiti) u moć molitve, u efikasnost patnje, ali ne smije se zanemarivati moć tiska. Propovijedi su važne i neizbježne, ali moć knjige, moć izdavaštva, djelovanja knjige i propagande izgleda da ćemo tek trebati shvatiti.

Kako to postići?
- Laici bi sada u ovom trenutku, bez obzira na svoju zauzetost, trebali otvoriti knjižare, pokretati izdavačku djelatnost. Ja sam pred godinu i pol, konkretno u Međugorju franjevcima govorio da mi trebamo pisati knjigu o Širokom Brijegu. Tada je to bilo apsurdno i zamisliti. A sada ta knjiga kasni. Trebalo ju je izdati pred godinu i pol dana. Trebamo razbiti tu veliku laž koja postoji. Moramo biti sigurni da će masonerija koja sada "na velika vrata" ulazi u Istočnu Europu, učiniti sve da lansira laž protiv Katočike Crkve - kao što je prije učinila knjigom Viktora Novaka "Magnum crimen", i na stotine drugih načina, posredno i neposredno. Taj mason koji je ponikao iz Katoličke Crkve, iz hrvatskog naroda, učinio je vjerojatno najkobniji utjecaj protiv Crkve na našim prostorima. Kad smo već kod knjige "Magnum crimen", mogu vam reći također jedan bizaran podatak: nedavno su sreli jednog Srbina koji reče da piše "Magnum crimen", ali Srpske Pravoslavne Crkve. To bi trebala biti knjiga koja će govoriti o nekoj simetriji ili paralelizmu. Nisam za to da se uvijek ističe ta simetrija, ali sam za knjige koje bi širile pravu intenzivnu propagandu kršćanstva, katolicizma a također za one koje bi govorile o progonu Crkve u modernom vremenu. Tražio sam od jednog

isusovca nedavno da mi dade materijal o životu patra Pro, Meksikanca, da ga objavim. On to nije mogao pored i nekih, da tako kažem, administrativnih razloga. A taj progon Crkve u Mexicu je kao i širom svijeta. Bilo bi vrlo značajno da i mi ovdje to napišemo i objavimo.

HRVATE ISKLJUČUJU IZ POVIJESTI

Možete li učiniti jednu usporedbu. Boka nekad i Boka danas?
- Teško se može pronaći paralela. Sličnosti više nema. Danas je to jedna druga Boka. Suzbijen je potpuno katolički i hrvatski element u Boki. Čujem da sada tamo zatvaraju ljude, oduzimaju im pasoše... U Crnoj Gori je (a budući da je Boka sada u Crnoj Gori, i u njoj je) jako loša situacija. Ne usuđujem se putovati u Boku, iz ogorčenja radi takve situacije, zatim kako bih izbjegao, iz neke moguće neugodnosti, neugodu suočavanja s takvom klimom i s takvim duhom. Manje-više i tamo se sustavno suzbija povijesna činjenica katoličkog i hrvatskog elementa u kulturi Boke, krivotvori se i izopačuje čitava povijest. U toj i takvoj kulturi Crne Gore sve je manje prisutan, i brojčano u kadrovskom smislu taj element. Isključuju ga. Recimo konkretno u Kotoru, budući da postoji slikarska tradicija, ima dosta slikara. Međutim, slikare Hrvate uopće ne pokušavaju izlagati, ne spominju ih, isključuju ih iz povijesti i kulturne baštine Boke. Ovi pak, koji su u Hrvatskoj, ne uključuju se u hrvatsku kulturnu baštinu. Mislim da će to, na neki način, biti i moja sudbina. Da se sve više svojim opredjeljenjem i svojim djelovanjem isključujem iz jednog beogradskog standarda i kulturnog miljea. Isključujem se iz nekih aktivnosti, konkretno, udruženja književnika. Izbjegavam sudjelovanje u njihovim aktivnostima u Francuskoj 7, koje su često usmjerene protiv...

Kakav je Vaš pogled na katoličku dijasporu na Istoku, na njezine šanse i perspektive?
- Što se tiče katoličke dijaspore, mislim da smo na neki način u izvjesnom smislu u istočnim krajevima, kao što je o. Chenu rekao za Francusku - misijski kraj. Jer smo svi u ovoj današnjoj situaciji stanja

kršćanstva, izvan nekih pravih duhovnih centara. Svi smo na određeni način dijaspora, a mi u Beogradu, i Srbiji posebno. Osim okupljanja u župne urede, odnosno na mise u župnim zajednicama, mi nemamo mogućnost nekog drugog djelovanja. Sužen nam je dijapazon mogućnosti. U Beogradu, postoji u župnom uredu u Makedonskoj ulici, koji vode oci isusovci, jedna dosta popularna tribina. I to je sve. Diljem Srbije situacija je još gora. Ne znam točno kako je u Vojvodini. Subotica je svojedobno bila veliki katolički centar, sada to sigurno nije. U Vojvodini - isključujući Novi Sad i mađarske grupe koje imaju određenu djelatnost, utjecaj - nema vidljivog i jačeg djelovanja. Ali mislim da je to univerzalni problem svih naših krajeva.

Smatram da bi se mnogo više trebao aktivirati posvuda katolički laikat. Nove, a također na Zapadu već postojeće organizacijske forme trebalo bi i ovdje prihvatiti. Svakako treba dosta izdavačkih kuća. Zatim oblici organiziranja laika koji postoje na Zapadu, kao što su svjetovni laički instituti i drugi, moraju se i ovdje uvesti i udomaćiti. Sada toga ima vrlo malo, a situacija je vrlo povoljna i buđenje religiozne svijesti je vrlo živo i dinamično. To sam mogao pratiti kroz posljednjih 5-6 godina na tribinama na koje sam bio pozivan. Tako npr. na tribine u SKC u Novom Beogradu, prije 4-5 godina, kada su bile potpuno religijske teme - bilo da je riječ o Jungovu religijskom iskustvu, bilo o Antikristu ili demonizmu - mogao sam primijetiti da se 100% izmijenila situacija među studentskom omladinom ili među pučanstvom u najširem smislu. Dakle, bez obzira o kakvoj je publici riječ prvi put sam primijetio da su gotovo 100% prihvaćali isključivo samo kršćanska tumačenja te fenomenologije (Antikrist, demonologija, masonerija i sl.). Događalo se da su moji prijatelji, koji su zastupali suprotne racionalističke teze, bili za govornicom izviždani. Dakle studenti već onda pred 4-5 godina nisu prihvaćali nikakvo drugo tumačenje osim kršćanskoga. To mi se nedavno dogodilo i u Sarajevu gdje sam u okviru "Arkinih dana" govorio o Satani. Bez obzira na različit sastav auditorija (bilo je ipak najviše mladih) svi su prihvatili kršćanski pogled na svijet. To znači da se za posljednjih deset godina, a posljednjih pet još intenzivnije u samoj osnovi, u narodu - posebno

kod studenata ali i mladeži uopće - potpuno izmijenio pogled na svijet. Poslije pozitivističkog trijumfa, koji je oboren možda već 60-ih godina kada su Pauwel i Bergier napisali knjigu "Jutro maga". Oni su se tom knjigom, praktično, obračunavali s pozitivizmom u svijetu i on je tih godina vjerojatno zauvijek iščezao. Kao dominantna orijentacija intelektualaca pa i samog naroda. A u Istočnoj Europi se taj pozitivizam bio povezao s marksizmom, s represijom koju je marksizam vršio preko školstva, literature, znanosti i svih medija, tako da se taj antipozitivizam, ta oporba pozitivizmu na istoku Europe, pa i ovdje kod nas, sjedinila s oporbom prema marksizmu.

Kad o tome govorimo mislim da bi također trebalo spomenuti da mi danas moramo povezati tu borbu protiv jedne izopačene ideologije koja je dokazala svu izopačenost - s onim duhovnim supstratom koji je vladao prije pojave samog marksizma - to je taj pozitivizam, racionalizam. Pauwel i Bergier su vrlo dobro opisali trijumf i kraj pozitivizma. Tvrdili su i dokazivali da je kroz 200 godina, dakle od vremena uoči Francuske revolucije do danas, trajala i vladala duhovnom klimom pa i svim univerzitetima i akademijama, jedna pozitivistička inkvizicija.
Sada postoji opasnost da na ruševinama pozitivizma nikne samo magija i da se ustanovi kult Satane. Sada smo dakle u opasnosti da, iscrpljen dugim pozitivizmom, svijet ne prihvati ono što mu se nudi. A ako budu aktivni oni koji nude samo. magijsku literaturu, duhovnost New-age pokreta ili okultnih centrala, onda ćemo imati jedno novo ili barem drukčije kršćanstvo. Danas smo u situaciji da, kada smo konačno oslobođeni mnogih i različitih represija, da stavimo naglasak na manifestno i izvorno kršćanstvo, duhovne temelje Crkve i tradiciju Europe, što je Crkva prenosila do naših dana i koja to treba jasno i glasno manifestirati svim sredstvima. Jer ako to ne uradimo bit će vrlo govorljive i bučno orkestrirane propagande njihove antivjere ili njihovih rituala i duhovnosti.

SATANIZAM I UJEDINJENA EUROPA

Kako to sve izgleda u perspektivi Ujedinjene Europe?

- Ako se Ujedinjena Europa ne bude zasnivala na kršćanskim temeljima, na kojima se ona mora zasnivati (jer čitava Europa duguje svoj uspjeh i procvat čitave svoje kulture prije svega kršćanstvu i Crkvi ili možda sretnim spojevima Crkve, kršćanske duhovnosti i izvornih nacionalnih tradicija Europe), ne može se Europa svrstavati na nekim drugim temeljima na koje je neki žele postaviti. A oni vjerojatno predviđaju jedan sinkretizam, opasni sinkretizam. A taj spoj suprotnosti u okviru pseudoduhovnosti sinarhije ili masonerije, može se različito shvatiti. Jedan od masonskih ideologa tvrdi da je sada vrijeme da se u ekumenskom spoju nađu kršćanstvo i satanizam masonerije. Mi smo danas u situaciji da to vidimo praktično na svakom koraku. Moderna rock glazba, posebno heavy-metal, to propagira na stotine načina, posebno suptilnim porukama koje se ne mogu jasno percipirati, tako da na svim zidovima od najvećih gradova do najmanje palanke, možemo u grafitima vidjeti tri šestice i križ okrenut naopako. To znači da je ta propaganda vrlo aktivna. A moderna glazba je samo jedno od tih sredstava. Kako sada u novoj situaciji s količinom slobode kojom raspolažemo, možda u jednom interregnumu, trebamo iskoristiti sve prilike i za argumentiranje laikata i za novu propagandu vjere, u smislu, kako oni to nazivaju i što vrlo efikasno izvode, orkestriranog publiciteta (to znači velika količina i učestalost propagandnih poruka), u suzbijanju onoga što se danas čini utopijom - paklena inverzija nove utopije - sutra može biti stvarnost. Da bi se to izbjeglo valja ljude najprije upoznati s temeljnim istinama.

Kako to provesti kod nas kad od pastoralnih djelatnika često čujemo da je tiska previše?

- Treba razbiti ustajalu svijest, da bi ljudi shvatili da mnoge stvari koje govore i shvaćaju, govore po sili vlastite indolencije i inercije, kao racionalizaciju svoje nemoći ili pospanosti, mjesečarstva. Hermann Broch je napisao možda najdivniju knjigu, roman "Mjesečari", u kojem skicira tri ili četiri generacije dekadencije modernoga svijeta. Mjesečarstvo, o kojem govori Broch je posljedica te dekadencije Europe. Ono nije ništa drugo nego ona pospanost o kojoj govori Evanđelje: učenici u Getsemanskom vrtu,

lude djevice... Radi se o tome da uvijek treba biti budan. Iz te budnosti bi proizlazila djelatnost, efikasnost.

Uz koordinaciju na širem planu, pretpostavljam, povezanost i planski rad, od hijerarhijskog vrha do posljednjeg vjernika.
- Sigurno. Moramo stvoriti moćne organizacije koje bi to mogle izvesti u ovim uvjetima koji su vrlo povoljni. U Istočnoj Europi i Sovjetskom Savezu, posebno u Poljskoj već postoje takve grupe, ognjišta ili žarišta takve energije, takvoga okupljanja. Naravno, sigurno će se pojaviti i ljudi sa vokacijom objedinjavanja tih centara. Oni dinamični ljudi koji će sve to moći povezivati. Uostalom mi smo već u situaciji da se vrlo dobro možemo povezivati.
Što se tiče raspoloženja naroda ono je takvo da može primiti pravu duhovnost, kao što sam se i sam uvjerio. Ali će, ako nju ne primi, primiti bilo što što mu se nudi.

SRBI KATOLIČKE VJERE

Što biste još mogli dodati na kraju ovoga razgovora?
- Poruka, koju osnivač pokreta "Opus Dei" navodi u svome "Putu" da svi možemo biti vođe, govori u najboljem smislu da svaki čovjek može biti vođa. Naravno, u onom smislu, ukoliko među intelektualcima danas nema onih koji bi vodili, tu ulogu može preuzeti bilo tko. Nekada u kršćanskoj povijesti, ili u povijesti Francuske, kad nije bilo kralja koji bi poveo viteze, onda se mogla pojaviti obična pastirica koja je vodila Božji narod i vodila vojsku. Tako da ta misao Josea Escrive Marie de Balaguera znači da svatko u svom, možda uskom krugu među svojim prijateljima, u školi, mora preuzeti ulogu da obavlja ono što nedostaje. Svi smo u stanju da uradimo mnogo više nego što radimo, ili što smo uradili. Onoga trenutka kad sam ja, kao slikar i književnik, spazio da nitko ne piše o masoneriji, o sotoni, kad nije bilo knjige o paklu, smatrao sam da, ako nema nikoga drugoga (makar sam više volio da se time bavi neki teolog, netko bolje upućen u tu materiju) u nedostatku te literature ja moram preuzeti obvezu da tu prazninu na svoj način donekle ispunim. Iako je nešto od toga u nekim sredinama objavljeno, mnogo

nam toga još nedostaje. Velika je uloga prevodilaca, izdavača. Sve se to danas može tiskati. I dobra knjiga, a ne samo loša, može - govoreći sa stanovišta merkantiliteta - biti korisna i efikasna. Treba te stvari samo ponuditi. Oni koji prevode trebaju uzimati najbolje knjige, a njih je jako mnogo u nekim sredinama. Mi čitave stvari, čitave oblasti još nismo takoreći ni načeli. Eto, kad je riječ konkretno o jednoj velikoj antikršćanskoj, antikatoličkoj sili kakva je masonerija, jedva da imamo par knjiga koje o tome nešto govore. A to treba raskrinkati. Jer rečeno je i u svetim tekstovima da se sve ono što se radi u mraku mora objaviti, da bi svjetlost uništila taj mrak. Treba unijeti svjetla u te mračne odaje da bi ljudi vidjeli djelovanje mračnih sila. Jedino će svjetlošću, to znači javnošću, iznošenjem ne samo na svjetlo dana, nego i na svjetlo vjere, religije i razuma, tek onda taj mrak nestajati iz naše društvene sredine. Sve dok ta svjetlost ne postoji, dok ona ljude ne obasjava, dotle te sile mraka imaju daleko veće mogućnosti, imaju apsolutnu mogućnost širenja svojih mračnih ideja.

Svjedoci smo često poistovjećivanja vjere i nacije. Ali znamo da postoje i Srbi katoličke vjere. Koji je njihov status danas?
- Poznajem veliki broj ljudi koji su, tko zna kojim putem, na razne načine, kroz ovo vrijeme došli do Katoličke Crkve i došli do istine o Katoličkoj Crkvi, a pripadaju srpskom narodu, koji je pod djelovanjem različitih propaganda veoma protivan Katoličkoj Crkvi. Znači, oni su mogli svojom slobodom, slobodom svoga vlastitog istraživanja, svojom istinoljubivošću doći do spoznaje. Ima Srba, koji su prošli, naravno, sve prepreke, pa su neki došli i do svećenstva. A znam sada trenutno dosta intelektualaca koji su prihvatili sve katoličke istine. To je, otprilike, onaj put rijetkih ljudi, ali ipak nekih. Npr. put Chestertona, koji je živio u anglikanskoj sredini, gdje su mu svakodnevno dolazili s argumentima protiv Katoličke Crkve. Ali svi ti argumenti, u njegovu razmišljanju su se okretali u prilog Katoličkoj Crkvi. Trebalo je, znači, samo razmišljati, razabirati razmatrati nad tim argumentima, brojkama, istinama, lažima. Trebalo je prodirati kroz labirinte istine koja je vladala. Eto to je Chestertonov put. Ali to je, naravno, i put svih onih srpskih

intelektualaca, a još više možda crnogorskih intelektualaca koji sada drukčije shvaćaju Katoličku Crkvu. Pogotovo u okolnostima novih sukoba i novoga bezumlja koje se širi.

Razgovor vodio: Anđelko Kaćunko

(List mladih MI, 7-9/1990. str. 18-20)

Subject: Re: Glavurtić-knjiga
Date: Wed, 22 Feb 2023 14:50:28 +0100
From: Anđelko Kaćunko <crodonangelo@gmail.com>
To: Josip Pecaric <pecaric@element.hr>

Osim toga, tj. uz sve što si pripremio, možda bi bilo vrijedno prenijeti i tekst "notornog" Miljenka Jergovića - koji me ugodno iznenadio! - iz Večernjeg lista prije mjesec dana! Sačuvao sam ga, ako nije na internetu, pa ga također mogu skenirati i srediti u wordu.

Junak našeg doba

MIRO GLAVURTIĆ I KRAJ UMJETNOSTI NA ZRINJEVCU

Jednoga kišnog siječanjskog jutra, sve do ranog popodneva s kojim je već padao mrak, istražujem vijest o smrti Mire Glavurtića, velikog mistifikatora i junaka Kovačeve proze, slikara, pisca i katolika. I što duže istražujem, sve se više upetljavam u trice i kučine naše digitalne i kulturne svakodnevice. Naime, iz minuta u minut vijest o Glavurtićevom nestanku, sastavljena od istih nekoliko rečenica, ponekad skraćenih, ponegdje izmiješanih, biva objavljena na novim i novim, sve žućim i luđim beogradskim portalima, dok je u Zagrebu ne objavljuje baš nitko, sve dok se oko dva popodne, na portalu Jutarnjeg lista, pod inicijalima L. G. ne pojavi kupusna kalja, naslovljena kao: "Preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu. Danilo Kiš ga je usporedio s Albrechtom Dürerom". Živimo u vrijeme kada nije uvijek lako reći je li nešto znak idiotizma ili sotonizma. Glavurtić, koji je bio mračni optimist, u svemu bi spremno vidio sotonizam.
Poživio je punih devedeset godina, i još koji mjesec preko toga. Trećinu života, onu posljednju, kada više nije bio sklon mijenama i transformacijama, i kada je svakom proroku i umjetniku, pa tako i njemu, vrijeme za verifikaciju životnoga djela i za definiranja svake riječi i zareza u nadgrobnom epitafu, živio je u Zagrebu i Rovinju.

Stan koji je kupio pri preseljenju u Zagreb, što se odvilo početkom devedesetih, na Zrinjevcu je. Tu sam ga sretao, ispred podrumskog pajzla sa stolovima na pločniku, gdje je skoro svakodnevno objedovao i gdje se nalazio s različitim ljudima. Godinama sam žurno pješačio između Trga i garaže kod željezničkog kolodvora, i nailazio bih na njega uglavnom u nekim svojim tmurnim raspoloženjima, kada više nije bilo načina da ga izbjegnem. Tu me je jednog ljeta upoznao sa svojim sinom Ruđerom, inače pijanistom, koji živi u Utrechtu. Ruđer je od četrnaeste godine života slijep.
Malo niže od tog mjesta na kojemu je Miro Glavurtić objedovao stolovao je u čuvenom Bukovčevu ateljeu veliki Edo Murtić. Kod njega se nalazio, sve do kraja slikareva života, neki ugledan zagrebački svijet. Još niže prema Trgu, u Palači Vranyczany, stolovao je, kao direktor Moderne galerije, Igor Zidić. Njemu je također hodočastio neki ugledan zagrebački svijet. Bez obzira na naizgled nepremostive političke, ideološke i životne razlike, ugledni svijet iz Murtićeva ateljea često je bio isti onaj svijet iz Zidićeva ureda. Samo što bi se pri prelasku tih dvjestotinjak koraka od jednoga do drugog mjesta neznatno prekalibrirao diskurs. Mire Glavurtića, koji je stanovao negdje tu, iza prozora ispod kojih su oni prolazili, i hranio se na toj trotoarskoj terasi, nije bilo u tom društvu. Čak bi se moglo reći da oni za njega nisu ni znali. Premda se on demonstrativno doselio iz Beograda u Zagreb, kupio je stan na Zrinjevcu gdje je skupo i dostojno njegova značaja, s namjerom da napokon bude svoj među svojima. Pretpostavljao je, zapravo vrlo razumno, da će njegovo ime, a onda i njegova bujna imaginacija, skupa s njegovim životnim djelom – koje je od neprocjenjive kulturno-umjetničke važnosti – dobro doći mladoj, te istovremeno drevnoj Hrvatskoj, njezinoj kulturi, a onda i njezinom katolištvu. Konačno, u obračunu s komunističkim, bezbožničko-ateističkim i liberalnim naslijeđem, od koga bi hrvatska živa kultura mogla imati više koristi nego od Mire Glavurtića? Ili ako sve to skupa ostavimo po strani: Glavurtić je naprosto bio umjetnik čije bi životno djelo posvojila, protokolirala i arhivirala, a zatim istražila i izložila i mnoga znatnija kultura od hrvatske. On je, vjerujem, tako mislio. I

nije bio budala. Kulturi je pridavao upravo onakav i onoliki značaj kakav kultura ima.
Trideset godina Miro Glavurtić proveo je objavljujući članke po kaptolskim tiskovinama i dajući intervjue krajnje desnim i klerikalnim medijima. Istina, ni ovoga drugog baš nije bilo mnogo, jer ni tamo nisu znali tko je on. Općenito se pokazalo da je u Zagrebu vrlo teško saznati tko je Miro Glavurtić. Za lijeve aktiviste i ponekog kobajagi pisca među njima, Glavurtić je bio lik iz fascinacija Mirka Kovača. Od njega živog su, međutim, bježali kao od crnog vraga, premda ga nisu vrijeđali po svojim platformama, jer bi time, valjda, počinili incestuozni grijeh prema književnom junaku. Zacijelo, postojala je i nekolicina kunsthistoričara i likovnih kritičara koji su nešto znali o beogradskoj Mediali, o Leonidu Šejki, Ljubi Popoviću, Dadi Đuriću, pa su tako morali znati i za Glavurtića, ali tu se njihovo saznanje prekidalo, jer, pretpostavljam, nisu čitali Kovača, niti su htjeli išta imati s tim čovjekom koji objeduje dok oni marljivo prelaze od Murtićeva do Zidićeva dvora i diskursa. Osim toga, što da oni rade s jednim suutemeljiteljem Mediale, Hrvatom, katolikom i demonologom, demonstrativnim egzilantom, i ukupnim njegovim djelom? Kako bi on mogao biti hrvatski umjetnik? Katolici, pak, iz bujajućih klerikalnih ustanova, nakladnici, galeristi, molitelji ovi i oni, u Glavurtiću su nalazili samo zgodnog agitatora – nađe se takvih u starčadi – ali niti ih se ticala njegova umjetnost, niti su mogli doprijeti do načina na koji je funkcionirala njegova imaginacija.
Za sve ljude u Zagrebu, za cjelokupnu hrvatsku kulturu kojoj je pokušao predati svoje djelo, Miro Glavurtić ostao je stranac. I to vrlo neobičan stranac! Za razliku od kuma njegovog Mirka Kovača, velikoga europskog pisca, jednog od najvažnijih južnoslavenskih prozaista nakon Drugoga svjetskog rata, koji im je, možda, bio odiozan kao ljevičar, za razliku od sve te čemerne hrvatske bosančadi, što se dotepla u Zagreb, nutkajući na ogled hrvatskoj književnoj i kulturnoj akademiji svoje demodirane prozice i pjesmice, i još pritom ucjenjujući domaćine svojim dozlaboga napornim jugoslavensko-komunističkim pedagoškim floskulama, Miro Glavurtić nastupio je kao uvjereni antikomunist, predkoncilski katolik, protivnik svakoga prijevarnog modernizma i Veliki Hrvat,

koji na sve strane vidi udbaše, masone i sotoniste. Pa kako to da im ni on nije valjao? U čemu je zapravo bio problem. Gdje je pogriješio taj neobični čovjek od kojeg sam počesto zazirao, jer sam uglavnom bio lošeg raspoloženja i teško sam se nosio s tuđim razočaranjima, a još teže s bujnim fantazijama?
Miro Glavurtić, kao ni Mirko Kovač, a onda kao ni toliki drugi ozbiljni ljudi koji su se u Zagrebu naselili ili su se u Zagrebu rodili, ali se svejedno u ovih tridesetak godina osjećaju nekako nesnađeno, nije shvatio kakav je za hrvatsku živu kulturu i za one koji su, metaforično govoreći, svakodnevno išli od Murtića do Zidića i od Zidića do Murtića, bio smisao raspada Jugoslavije i jedne velike i razmjerno slobodne kulturne scene, koja je imala vrlo jasne i striktne stilsko-estetske kriterije. Smisao raspada za njih je bio upravo u ukinuću tih ili bilo kakvih stilsko-estetskih kriterija, te u uspostavi kulturnih elita kojima će vladati oni koji do savršenstva dovedu svoju osrednjost. Među tim osrednjima nije više moglo biti mjesta za ljude koji su baš sve radili u ime stilsko-estetskih kriterija. Svejedno je jesu li takvi došli u Zagreb iz Beograda, kao što su to učinili Kovač i Glavurtić, ili se nigdje nisu micali. Pritom, osrednjost je u Hrvatskoj, kao i posvuda, vrlo podložna etičkoj i intelektualnoj gravitaciji ništarija svih vrsta, pa se osrednjost s vremenom pretvara u niskost. I onda nekakvo L. G., koje zasigurno ne zna tko mu glavu nosi, napiše da je “preminuo poznati srpski slikar koji je živio u Zagrebu”.
Teško je bilo s Glavurtićem. To je jako dobro osjetio Feđa Gavrilović, koji mu je prije nekoliko godina kao voditelj Galerije Forum priredio izložbu, da bi u rano proljeće 2020. napisao vrlo lijep, tačan i informativan esej o Glavurtiću, i objavio ga upravo u Jutarnjem listu. Taj veliki umjetnik je, naime, život živio kao veliku predstavu, u kojoj je neprestance estetizirao i dramatizirao svoj lik. Oduvijek je to radio. Jedni bi time ostali osupnuti ili doživotno uvrijeđeni. Drugi su ga razumjeli, branili i voljeli. Ali zapravo nitko nikad nije mogao biti do kraja siguran što je Glavurtić ozbiljno mislio, kada se poslužio hiperbolom, kada je lakrdijašio, kada je žive sugovornike uvodio u svoj igrokaz, a kada se na svoj čudan način šalio.

Vijest o njegovoj smrti stigla je preko nečega što se naziva Fondacija Plavo, i u toj vijesti je, pored ostaloga, i ovo: “Rođen je u pravoslavno-katoličkoj porodici, od majke Srpkinje iz Paštrovića i oca Vicka žandarmerijskog oficira Kraljevine Jugoslavije, pobornika i zaštitnika monarhizma. Po nacionalnosti je Hrvat, a po delu, kako nam je nedavno posvedočio i zahtevao da se toga držimo i uradimo, pripada srpskom likovnom stvaralaštvu i srpskoj istoriji umetnosti.” Uza sve rezerve koje smo slobodni imati prema predsmrtnim i posmrtnim identitetskim deklaracijama, ovo doista zvuči gorko-glavurtićevski. Doista, bio je Hrvat, koji je, uz Božju pomoć, tražio put do “hrvatskoga likovnog stvaralaštva” i “hrvatske historije umjetnosti”, ali ga nije mogao naći. Ili nije bilo puta, ili nikad nije bilo Mire Glavurtića, ili je pobjedom osrednjih i prizemnih hrvatska književnost i umjetnost prestala postojati.

MILJENKO JERGOVIĆ 05. 02. 2023.

Subject: Re: Glavurtić-knjiga
Date: Wed, 22 Feb 2023 19:56:03 +0100
From: Anđelko Kaćunko <crodonangelo@gmail.com>
To: Josip Pečarić <pecaric@element.hr>

Dobra ideja...!
Ima i na mi-portalu nešto - a to su, nakladnici katoličkog mjesečnika MI (kojeg sam ja bio urednik),
u kojemu je Glavurtić imao redovitu kolumnu, i ljudi s kojima se pok. Miro u ZG najviše družio...
Valjalo bi i nekog od njih zamoliti za "par riječi"... Evo što imaju:
(17.1.) https://miportal.hr/2023/01/17/otisao-je-velikan-legenda-nas-clan-i-utemeljitelj-miro-glavuric-1932-2023/
(20.1.) https://miportal.hr/2023/01/20/miro-glavurtic-zelio-sam-umrijeti-u-vukovaru/
(24.1.) https://miportal.hr/2023/01/24/11889/ - DANAS U UTRECHTU POKOPAN MIRO GLAVURTIĆ: PROROK KOJEGA NISU SLUŠALI
(tekst je dan u knjizi, JP)
(21.4.2020.) https://miportal.hr/2020/04/21/miro-glavurtic-krleza-je-jasnije-vidio-nevine-zrtve-u-rusiji-nego-one-u-hrvatskoj/
NB: Njegove kolumne u MI-su pravi biseri - vrijedni posebne knjige...!

OTIŠAO JE VELIKAN…LEGENDA – NAŠ ČLAN UTEMELJITELJ – MIRO GLAVURTIĆ (1932. – 2023.)

7. siječnja 2023.

1. Brate i prijatelju… laka ti zemlja hrvatska, srpska i crnogorska… Volio si Crnu Goru i Srbiju, ali nadasve ljubio Hrvatsku, patio s njom i za nju – legendo! Počivao u Utrechtu i zemlji dalekoj – Nizozemskoj koja ti je pružila ruku u nevolji i sada počivalište. Neka se smiri srce…pisat ćemo ti ovih dana na drugu stranu! Miro, brate od Križa i muke neka te Gospodin primi u svoje Kraljevstvo!

Mate Krajina i tvoji miovci

foto: Mate Krajina

MIRO GLAVURTIĆ: ŽELIO SAM UMRIJETI U VUKOVARU!

20. siječnja 2023.

Priredio: Mate Krajina

Pakao je, jednostavno, prestao biti tema duhovnih vježbi i patoralnog djelovanja, kao što je bio kroz stoljeća. Sada se teolozi utrkuju tko će više srušiti; tko će bolje odvaliti koji dio Crkve, koji kamen, pa i onaj zaglavni, koji su zidari, slobodni zidari (avant lettre) odbacili. Najprije su odbacili demone, zapravo u čas kad su posve otvorena vrata Paklena, da svi đavli iziđu na povijesnu scenu, kako je najavljeno u La Salette, i da, onda, uđu u najviše instancije Crkve, kako je rečeno u Fatimi. Apostoli su opet, zaspali u Getsemanskom vrtu, u općem mjesečarstvu svijeta.

Razgovor s Mirom Glavurtićem — piscem, slikarom i demonologom

NE SMI
VIŠE ODGA
OBRAĆ

Ja nisam teolog. Kao što nisam svetac. Čim iziđem iz usamljenosti, povučenosti i sabranosti, čim uđem u svijet, ja sam svađalica, vičem, propovijedam; samo što kao starozavjetni prorok ne prijetim Božjim kaznama. Pa i prijetim. Jasno i glasno. Tko želi neka uzme i pročita što sam posljednje tri godine moga boravka tamo pisao za srpski i crnogorski tisak, a u Monitoru iz tjedna u tjedan. Jednoga dana sam, preko Radio Beograda, jasno i glasno, saopćio, urbi e orbi, da je Milošević – Antikrist i da je Beograd – prokleti grad. Svi su bili konsternirani. Samo još oni koji nisu bili mjesečari, i nisu utonuli u svetosavska i vidovdanska snoviđenja, usudili su mi se javiti. (…)
Bilo mi je žao što ostavljam beogradske katolike i, dakako, one rijetke prijatelje. Katolici s one strane međe, antemurales, živjeli su jednom divnom vjerom. U srcu intransigentnog Beograda, gdje je zagospodarila „filozofija palanke“, svetosavlje, duh „Memoranduma“, antikatolicizma. Bilo je to divno iskustvo. Jedino nešto ljepše od toga što sam doživljavao u toj stravi beščašća, u gnusobi koju sam vidio, nešto što je moglo biti veličanstvenije, čemu

sam strastveno težio bilo je da se nekako dokopam Vukovara i da poginem među njegovim anonimnim braniteljima. Ja ne znam da li je bilo veličanstvenije smrti u ovom stoljeću od onih branitelja Vukovara. Ne znam da li ću moći opjevati, ili naslikati, tu obranu kada tamo nisam poginuo. Kada sam obitelji izrekao tu želju, moj sin, koji je slijep, poželi da ode sa mnom. Preživjet ćemo apsurdno i samoubilački ići zajedno. Odustao sam. Preživjet ćemo Vukovar, znao sam, ali će to biti jadan život. Pišući u povodu smrti Danila Kiša, evocirao sam jednu sumornu večer 1956. godine, kada smo se, tada veoma mladi, u portalu Akademije, u Knez Mihailovoj ulici, dogovorili da otputujemo u Budimpeštu, koja je krvarila. Ali sutradan su već ruski tenkovi pregazili otpor Mađara. To su ipak bili pusti snovi o herojskoj smrti. Trebalo je koliko-toliko sačuvati dostojanstvo riječi i gesta kada nam se ne pruža mogućnost herojske smrti. Što je to bilo ako ne taština pjesnika? Mogli bi se napisati lijepi eseji o smrti pjesnika. Iako bih mogao napisati bolju knjigu o izdajstvu intelektualaca, *trahison des clercs*. *Ološ inteligencije*, jednog od iluminatskih establishmenata, „inteligencije koju vispreni Louis Pauwels hoće da vidi kao – tajno društvo, posebno poglavlje moderne „povijesti beščašća“, dostojno Chestrtonova i Borgesova gađenja, ne samo zato što je ta etablirana intelektualna ološ oduzela Nobelovu nagradu, već što je i ’68 godine konsternirala. Pretpostavljam da bi slijepi Borges poželio da je negdje mogao herojski poginuti, dostojno njegovih *milongi*. **(Izvor: List „MI“, 4/95.)**

MIRO GLAVURTIĆ: KRLEŽA JE JASNIJE VIDIO NEVINE ŽRTVE U RUSIJI, NEGO ONE U HRVATSKOJ!

21. travnja 2020.

Godine su prošle, a tema je vječna. Nisam onda pretpostavljao da je Krleža olako prešao preko hrvatskih žrtava, kao što danas prelaze naši vodeći političari. I onda sam mislio da nevine ne treba ni suditi, ni osuditi. I da ih nikako ne treba mučiti, osuditi i ubiti. Ali stvari nisu tako jednostavne. Jer da su jednostavne ne bi ni bilo kreležijanskoga paradoksa.
*****
A prije nekih pedesetak godina stajao sam zbunjen pred snažnim paradoksom. Krleža razmatra nevine žrtve u Rusiji, opterećen velikim brojkama. Možeš misliti, u Rusiji. U dalekoj Rusiji. Jer neki su ljudi dalekovidni, a neki kratkovidni (dalekovidni su kratkonevidni). Krleža je jasnije vidio nevine žrtve u Rusiji, nego one u Hrvatskoj. To je stvar optike. I par korektivnih stakala to može

riješiti. Miroslav Krleža pita Rodoljuba Čolakovića, zašto nevinim ruskim žrtvama nisu sudili. I zašto su nevine osudili na smrt, a ne na neku zatvorsku kaznu. Tako nekako. Jer godine su prošle, a tema je vječna. Nisam onda pretpostavljao da je Krleža olako prešao preko hrvatskih žrtava. I onda sam mislio da nevine ne treba ni suditi, ni osuditi. I da ih nikako ne treba mučiti, osuditi i ubiti. Ali stvari nisu tako jednostavne. Jer da su jednostavne ne bi ni bilo krležijanskoga paradoksa. A Rodoljub Čolaković je posljednji apartčik koji može riješiti tu opaku dilemu. Ne znam što sam sve pisao. Varirao sam problematiku nevinih u komunističkom pravosuđu. Da li bi suđenje za njih bilo pogubnije? Ili, uzmite ovaj slučaj: Neki Rus, a možda i Hrvat, osuđen je na tri godine strogog zatvora, ali je u rđavim uvjetima umro vrlo brzo, nakon presude. Ili su osuđeni na smrt glađu. Ili su nerođeni a već osuđeni od režima u Kini. Mnogo je nepodobnih. Postoji zločin mišljenja. Prve atomske bombe pale su na nevine glave.

Spomenuo sam da je Krleža bio Titov eskort književnik. Kada je tekst o Krleži objavljen u novosadskim «Poljima», na mene se podigla medijska kuka i motika. Igor Mandić se kasnije pokajao i koristio moju tezu u svojim dopunjenim i izmijenjenim meditacijama o Krleži. Pisao sam: Kako su padale zvijezde sa neba moga djetinjstva. Parafrazirao sam jednu metaforu Radomira Konstantinovića, proslavljenog analitičara *Filozofije palanke*. Krleža je bio zvijezda mog djetinjstva; opčinjen njegovom baroknom rečenicom ja nisam ni primijetio kako je on to postao meni, nadobudnom katoličkom konvertitu, odjednom posve tužna pojava, izgubljena u neljudskim horizontima komunizma i diktature proletarijata. Mrtva duša na Titovom «Galebu» i u podnožju egipatskih piramida. Prestravljen i Didom i Đidom (Didom Kvaternikom i Milovanom Đilasom). Tako veliki a tako mali. (Časopis MI)

A MOŽDA JE GLAVURTIĆ CRNOGORAC?

Na vijest o smrti velikog crnogorskog slikara, pjesnika i filozofa Mira Glavurtića

ČUDESNI PITAGORA IZ KOTORA

Pjesnički, likovni i filozofski genije Miro Glavurtić, sedamdesetih godina prošlog vijeka, bio je jedan od glavnih aktera jugoslovenske kulturne scene. Uprkos sudbinskom osjećaju progonstva, uvijek je mislio na svoj rodni Kotor i Crnu Goru

Kultura

Ljubeta Labović

22.01.2023.

OSJEĆAO JE NEIZLJEČIVU NOSTALGIJU PREMA CRNOJ GORI: Miro Glavurtić

Miro Glavurtić, pisac, filozof, genijalni slikar i pjesnik, rođen u Kotoru 1932. godine, preminuo je nedavno u Pobrđu kraj Kotora. Ostaće upamćen kao jedan od rijetkih, velikih i svestranih umjetnika sa ovog prostora, čije će se teorijske i filozofske ideje i umjetničke vizije tek proučavati i dobijati prave izraze u budućnosti.

Glavurtić ni u jednoj sredini gdje je živio i stvarao nije bio u potpunosti shvaćen i prihvaćen. Ostao je, do smrti, pritisnut teškim mislima i osjećanjem dubokog unutarnjeg progonstva. Kako to obično biva sa velikim stvaraocima i duhovima, nije se uklapao u osrednje, ideološke, ili polovične kriterije nijedne sredine. Poslije srednje geodetske škole, koju je završio u ondašnjem Titogradu, dospio je 1953. u Beograd, gdje je diplomirao hortikulturu na Šumarskom fakultetu. Nakon toga počinje njegovo intenzivno bavljenje i proučavanje slikarstva, filozofije, mitologije, ezoterije i književnosti.

Bio je svestrani umjetnik sa više talenata koji su se iskazali kroz njegovo veliko djelo, genijalan slikar, pjesnik, majstor crteža, pisac sa knjigama koje su u samom vrhu jugoslovenske književnosti. Bio

je filozof, „skrivene strane svijeta“, sljedbenik Čarlsa Forta, kako za njega kaže Filip David, sa svim distopijskim tehnološkim i finansijskim travestijama, kroz koje u teškim društvenim maglinama i tmini plovi naš poluizgubljeni Universumom.
U kultnom romanu ,,Psine“ opisao je potresni istorijat ratnog djetinjstva u Kotoru, a u knjigama filozofskih rasprava ,,Satana - Uvod u demonologiju“ (1978) i „Pakao“ (1986) pokazuje se kao jedan od rijetkih označitelja novovremene fenomenologije zla, koje permanentno prijeti čovječanstvu.
U Glavurtićevom su imaginariju prve rasprave o Armagedonu naznake i upozorenja globalnog zla i pošasti, koje je naznačio još sedamdesetih godina prošlog vijeka kad je u beogradskoj likovnoj galeriji „Cvijeta Zuzorić“ izložio svoju kultnu sliku ,,Posljednji dani Armagedona“. A od sredine 60-ih godina, bio je jedna od najmarkantnijih ličnosti jugoslovenske kulturne scene; za sebe je govorio da je u vječitoj antiutopiji, kao Orvel, Haksli, Zamjatin, Sloterdijk, Ivan Evanđelista...
Jergović bilježi, povodom njegovog dolaska u Zagreb, da su Glavurtića, u jugoslovenskoj metropoli toga doba, doživljavali s intenzitetom koji bi bio uporediv s planetarnim značenjem Salvadora Dalija...
Tih godina družio se i zajednički djelovao sa piscima Danilom Kišom, Mirkom Kovačem, Filipom Davidom, Borislavom Pekićem, te slikarima Leonidom Šejkom, Dadom Đurićem, Urošem Toškovićem...
Vasko Popa zvao ga je „prvim šeširom Beograda“, a Danilo Kiš ga je, pišući o njegovim crtežima u časopisu „Vidici“, usporedio sa fantastičnim i apokaliptičnim radovima Direra i Hansa Holbajna. Njegov, možda najbliskiji prijatelj iz te grupe i kum, pisac Mirko Kovač, posvetio mu je čitavo jedno poglavlje u knjizi portreta „Pisanje ili nostalgija“, a da su bili duhovno bliski govori i činjenica da je glavni lik romana „Kristalne rešetke“, Kovač napisao prema liku Mira Glavurtića.
S Filipom Davidom ga je upoznao Kiš. Ostavio je na mene, kaže David, neobičan utisak, tajanstven u crnom smokingu, sa cilindrom na glavi, i bijelim rukavicama. ..

Godine 1958, okupio je grupu tada najdarovitijih slikara koju su činili crnogorski umjetnici Dado Đurić, Uroš Tošković, Vukota Tupa Vukotić, zatim Leonid Šejka, Mišel Kontić, Peđa Ristić, Vladan Radovanović i Olja Ivanjicki i osnovali su Medialu. Tim povodom Glavurtić je rekao da su se oko Mediale okupili talentovani i različiti stvaraoci: ,,Cilj Mediale je bio, kako je rekao, da ono moderno koje smo stvarali pojedinačno sintetizujemo u neko buduće, integralno slikarstvo koje će se obraćati i evropskoj tradiciji i biti nova renesansa“.
Glavurtić je duboko prezirao, i sa ironičnim gađenjem govorio o velikosrpskim nacionalistima, koji su se bili uvukli u neke pobočne grane Mediale. Isti oni koji su ga kanili likvidirati početkom 90-ih dok je još bio u Beogradu i zbog kojih je morao bježati i puki spas tražiti u Zagrebu, danas, nakon smrti ga, naprečac, veličaju i svojataju. A poznato je koliko Glavurtić nije podnosio razmnožene četničke replikante i mondenskog ideologa njihovog fašizma Dragoša Kalajića.
Kada je Kovač pisao svoje znamenite eseje ,,Cvjetanje mase“, ,,Miloševićeva polja smrti“, dakle o Miloševićevom režimu, citirao je riječi Mira Glavurtića prema kojima ,,vožd“, ,,vođa“ odjekuje kao ,,đa-vo“!
Posljednju put sam ga vidio kad je imao izložbu u galeriji „Haksalab“ u Beogradu tematski naslovljenu sa „Kvadratura kruga“. Bio je, zajedno sa sinom Ruđerom, postavio 50 crteža, objekata i slika kojima je u mnogobrojnim sinergijama, boja, linija, kontrasta nastojao riješiti, kako je rekao, jednu od najvećih misterija svijeta: kvadraturu kruga. Imao je leonardovsko znanje iz simetrije, proporcija, prostora i kretanja. Pri razgovoru je širio ruke, doimao se doista poput neke čudnovate aplikacije Vitruvijanskog čovjeka.
U svim mojim preokupacijama, rekao mi je tada, poeziji bih dao prvo mjesto. I kad bih se morao odlučiti šta je u osnovi moje stvaralačke egzistencije, kao osnova svega što jesam - bila bi poezija.
I zaista Glavurtić je, poput Bodlera, Remboa, Blejka ili Poa, bio opsjednut poezijom. Dva emocionalna stanja, dva, na neki način pogleda na svijet, ili sudbinska znaka vrlo brzo su nas u razgovorima učinila bliskim; to su bili poezija i neka vrsta dubokog unutarnjeg

progonstva, koje smo obojica osjećali kao zlu kob. Govorio je da niko kao veliki pjesnici nije otkrio dubinu zla..

To je bio definitivno njegov bitak, esencijalna umjetnička i moralna opsesija. I tačka oslonca. Bio je iznimni poznavalac pjesništva od Gilgameša, kineske i rimske lirike, francuskih simbolista, do Pola Klodela, Miltona i Njegoša.

Iako je pjesničkim zavještanjima davao centralnu poziciju u odnosu na slikarstvo, crteže i matematiku… fenomenologija zla i tamne strane ljudske ličnosti i istorije bila je ekskluzivna zona interesovanja njegove filozofije.

Kao što su se u istoriji umjetnosti veliki korifeji stiha, ili palete bavili i mistikom, magijom do najavljivanja apokalipse, tako se i Glavurtić uz svoju genijalnu poeziju i crteže bavio proučavanjem ovih fenomena.

Proučavao je numerologiju, astrologiju, ezoteriju i okultuzam. Sa velikim je žarom proučavao Elifasa Levia, Đovani Papinia, Kacotea, romsku mitologiju, „jezik nebeskih simbola“, Satanu i Hrista. Ukratko: bio je čudesni „Pitagora iz Kotora“, kako su ga nazvali povodom izložbi i eseja posvećenih rješavanju metafore o „Kvadraturi kruga“. Uz roman „Psine“, te knjige iz filozofije, slikarstva i demonologije, Glavurtić je objavio i tri knjige poezije: „Glad“, „Zvekir“ i „Romski car“.

Treća knjiga poezije sa kontroverznim naslovom „Istorija Lili Marlen“, nagrađena na konkursu festivala Majska rukovanja u Titogradu, izgubljena je i nikad nije objavljena.

Iako je čitav život proveo u nekoj vrsti lutalaštva i bezdomništva, što je česta sudbina velikih umjetnika, nosio je taj sudbinski pečat dostojanstveno, čak ga je pretvarao u neku vrstu preimućstva i kosmopolitizma. Istovremeno, nikad nije zaboravljao svoje kotorsko, crnogorsko djetinjstvo i Crnu Goru. Osjećao je svoje iskonsko, crnogorsko porijeklo, kotorsko područje raznovrsnih pomorskih, srednjovjekovnih i savremenih mediteranskih i drugih miješanja. To je regija iz koje potiču moja najbolja sjećanja, govorio je. To je moj zavičaj, ja sam rođen i živio u tom svijetu, u toj epici i etici.

U posljednjoj knjizi poezije, „Romski car“, potaknut pjesmom liričara Lesa Ivanovića „Kari Šabanovi“, napisao je „rimejk“ ove kultne pjesme. Na mene, rekao je tim povodom, nije imao uticaj samo taj primorski, mediteranski pejzaž, već naravno i književnost, bilo da se radi o dubrovačkoj, bokeljskoj ili crnogorskoj. Glavurtić je napravio ovom pjesmom fascinantnu poetsku paralelu sa Lesom Ivanovićem, koji nije samo dobri duh Cetinja i mitologema grada, već simbolička povezanost dvojice pjesnika sa Crnom Gorom.
Ta povezanost je preko vječnih simbola poezije, melanholije, samoće, prolaznosti i bola. Glavurtić sve to osjeća dok čita Lesove stihove, osjeća da ga „neki tuđi bol muči“, dok čita i ulazi u njegove pjesme. Za njega Kari Šabanovi oslikavaju pjesnikovu reminiscenciju na sve ono što je bilo veliko u tom svijetu i nesrećno. Ali i neizlječivu nostalgiju prema Crnoj Gori i zavičaju, jer koji to pjesnik nije svjestan prolaznosti, prije svega svoje. Sve to rečeno kod Glavurtića je rimovano, kao da rimovanjem svaka tegoba postaje snošljivija, a prije svega sama tema, vječnog odlaska ili smrti. Sve je to Glavurtić duboko osjećao, jer je bio stvaralac raskošnih talenata, ali prije svega pjesnik.

Miro Glavurtić

KARI ŠABANOVI

Aleksandar Ivanović, sa Cetinja pjesnik javni,

Slušao je u djetinjstvu, u cetinjstvu, ulicama kako tutnje

Romska kola, puna neke bolne slutnje, mutne smutnje

I kako se čuje škripa, kad otuda nailaze slavni

Tako davni, po Pjesniku proslavljeni, kari Šabanovi

Pjesnik kad čita tuđe pjesme ne smije u njih ući

Tada on nije svoj i nije kući, tuđi bol ga neki muči

To i meni često zbore zadnji moji dani ovi

Jedne noći vidio sam, možda samo pomislio

Papus kako svijet ugleda na karima Šabanovim
Lijepe žene, Crnogorke, to su znale
U Rusiju crne svate kad su zvale
I one su u Cetinju mogle čuti kako škripe, kako tutnje
Davni kari Šabanovi puni neke bolne slutnje

(Iz knjige „Romski car”)

https://www.pobjeda.me/clanak/cudesni-pitagora-iz-kotora

AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS

Akademik Josip Pečarić rođen je 2. rujna 1948. godine u Kotoru. Tamo je završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, a 1972. diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu s radom iz područja nuklearne fizike. Na istom fakultetu je i magistrirao 1975. godine, a 1982. obranio doktorsku disertaciju iz područja matematike s naslovom Jensenove i srodne nejednakosti.

Nakon završenog studija radio je u Geomagnetskom institutu u Grocki te od 1977. kao asistent fizike na Građevinskom fakultetu u Beogradu. Godine 1987. se s obitelji preselio u Zagreb te zaposlio na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao izvanredni profesor matematike. Od 1990. radi kao redoviti profesor na istom fakultetu, od 1996. kao redoviti profesor u trajnom zvanju. Umirovljen je 2018. Do početka agresije Rusije na Ukrajinu bio je istraživač Matematičkog instituta Sveučilišta RUDN u Moskvi (Rusija).

Od 2000. godine je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od 2016. inostrani je član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti

Za doprinos u znanosti je 1996. godine dobio Državnu nagradu za znanost (prirodne znanosti), te je 1999. odlikovan ordenom Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića.
Akademik Josip Pečarić je jedan od vodećih svjetskih stručnjaka u području matematičkih nejednakosti. Jedan je od najproduktivnijih svjetskih matematičara s više od 1300 objavljenih ili prihvaćenih za tisak radova u matematičkim časopisima. Također je i najcitiraniji hrvatski matematičar, a ima preko 230 suradnika iz zemlje i svijeta (na svjetskim bazama ima:
Google Scholar: citata: 18597, H-index: 50;
MathSciNet: publikacija: 1349, citata: 6573, H-index: 26;
Scopus: publikacija: 797, citata: 7209, H-index: 37;
WoS: publikacija: 805, citata: 6581, H-index: 34.
Prema istraživanjima sa Sveučilišta Stanford u Kaliforniji (SAD) Pečarić je po broju objavljenih radova na 2290. mjestu njihove liste za cijelu karijeru od 195605 svjetskih znanstvenika, a prvi iz RH je 14538. Na njihovoj listi za zadnju godinu koja ima 200409 znanstvenika Pečarić je po broju objavljenih radova na 2195. mjestu, a prvi iz RH je 13457.
Osim velikog broja članaka u međunarodnim matematičkim časopisima, autor je ili koautor 40 monografija. O jednoj monografiji je u poznatom časopisu Amer. Math. Monthly, July-August 1991, poznati matematičar D. Pedoe objavio cijeli članak, a izdavačka kuća Element pokrenula je seriju „Monographs in inequalities“ u kojoj je do sada tiskano 20 monografija.
Osnivač je seminara Matematičke nejednakosti i primjene na Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, i s tog je seminara do sada izašlo preko četrdeset doktora matematičkih znanosti. Danas ovaj seminar također ima i svoj dio na Sveučilištu u Splitu. Niz godina gostovao je na Abdus Salam school of mathematical sciences in Lahore pa i u Pakistanu ima niz svojih učenika koji rade po tamošnjim sveučilištima. Akademik Pečarić ima preko 230 suradnika iz cijeloga svijeta.
Godine 1998. pokrenuo je međunarodni znanstveni časopis „Mathematical Inequalities and Applications” (izdavač Element,

Zagreb), koji je već nakon dvije godine izlaženja uvršten na Scientific Citation Index Expanded (SCIE). Taj časopis je postao prvi hrvatski časopis na SCIE listi i danas je Q2 časopis a bio je i Q1 dok je na Scopusu Q1 časopis. Kasnije je pokrenuo još dva časopisa – „Journal of Mathematical Inequalities“ (danas je također Q2 a bio je i Q1 časopis) i „Operators and Matrices“ – koji su i na CC listi i na SCIE listi. Na listi najboljih hrvatskih znanstvenih časopisa (prema bazi Scopus) sva tri časopisa su visoke plasirani (ova dva Q1/Q2 su prvi i peti). Pokrenuo je i časopis „Fractional Differential Calculus“ koji je od ove godine na Scopusu. Glavni urednik je i novog časopisa „Pakistan Journal of Mathematical Sciences“.

Osim toga, član je uredništava ili recenzent brojnih međunarodnih časopisa. Kao pozvani ili plenarni predavač akademik Josip Pečarić je održao mnoga predavanja na međunarodnim konferencijama, a povodom njegovog 60-og rođendana je 2008. godine u Trogiru održana međunarodna konferencija „Mathematical Inequalities and Applications 2008“. Tu konferenciju su slijedile:

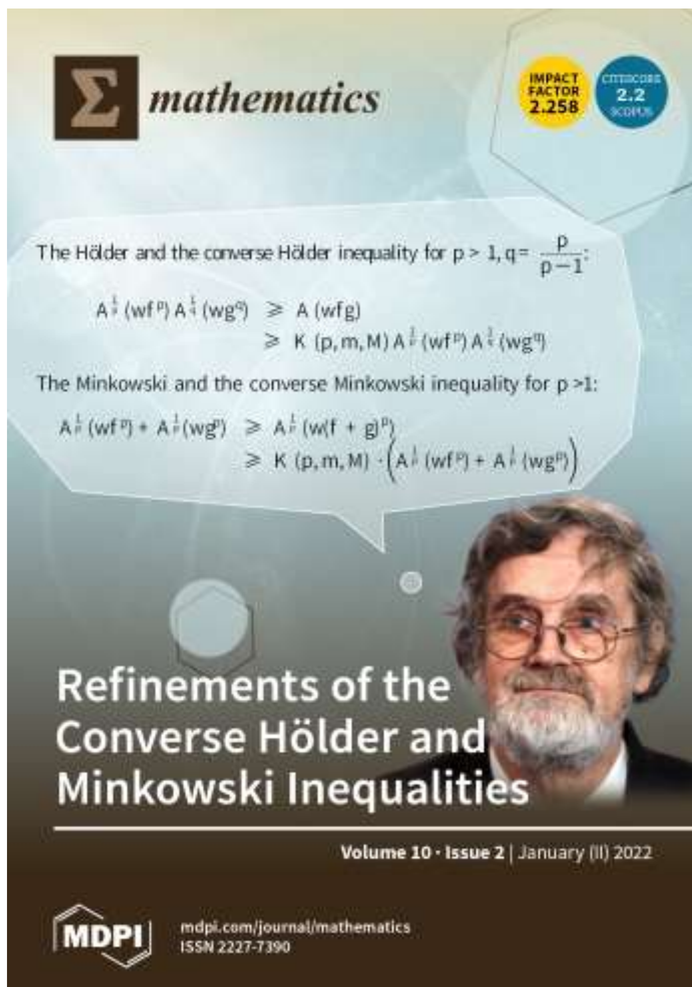
Mathematical Inequalities and Applications 2010, Lahore, Pakistan, March 7-13, 2010., Pakistan

Mathematical inequalities and nonlinear functional analysis with applications, July 25-29, 2012, Jinju, South Korea.

U lipnju 2014. godine (22.-26. lipnja) u Trogiru se pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU održala konferencija pod nazivom „Mathematical Inequalities and Applications 2014 – One thousand papers conference“ u čast akademika Josipa Pečarića povodom objavljivanja više od 1000 znanstvenih matematičkih radova,

Slijedeće godine je održana konferencija Mathematical Inequalities and Applications 2015, 11-15 November, Mostar, BiH

Tri godine kasnije je u Zagrebu održana međunarodna konferencija MIA 2018 povodom njegovog 70-og rođendana..

Cover Story

Article: Refinements of the Converse Hölder and Minkowski Inequalities

Josip Pečarić, Jurica Perić and Sanja Varošanec

Mathematics 2022, *10*(2), 202; doi:10.3390/math10020202

https://www.mdpi.com/2227-7390/10/2

Mathematics | January-2 2022 - Browse Articles

Zbog njegovih zasluga u matematici, akademiku Pečariću je posvećen jedan broj časopisa „Banach Journal of Mathematical Analysis“, Vol. 2, No.2 (2008). Riječ je o međunarodnom znanstvenom časopisu koji je na SCIE i CC listi, a u tom posebnom broju članke su objavili i posvetili ih akademiku Pečariću mnogobrojni svjetski matematičari. Intervju koji je tamo objavljen (str. 163-170) objavljen je i na kineskom u časopisu Mathematics 3 (2012), 245-249. Nekim Pečarićevim istraživanjima (inače citiranih i u časopisu “Nature”, a s P.T. Landsbergom objavio je članak u časopisu Phys. Rev., A35 (1987), 4397–4403.) posvećen je i članak "Accentuate the negative", Math. Bohem. 134 (2009), no. 4, 427-446. kojeg je napisao Peter Bullen, profesor emeritus sa Sveučilišta u Vancouveru.

Nedavno je tiskan knjiga Matice Hrvatske PRIJELOMNA VREMENA / Hrvatske zemljenakon 1918, a o znanosti piše dr. sc. Zdravka Jelaska Marijan s Hrvatskog instituta zapovijest. Tako na str. 413. piše: *Djelovali u inozemstvu ili u Hrvatskoj, neki od hrvatskih znanstvenika su tijekom 20. stoljeća dali važan doprinos svjetskoj znanosti, prvenstveno nobelovci Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog (kemija). Značajan ugled stekli su i fizičar Ivan Supek (električnavodljivost materijala na niskim temperaturama), matematičari Vilim (William) Feller (teorija vjerojatnosti) i Josip Pečarić (teorija nejednakosti), molekularni biolozi Miroslav Radman i Ivan Đikić, fizičari Davor Pavuna (supraprovodljivost i nano-inženjering) iMarin Soljačić (bežični prijenos energije i nano-fotonika) i mnogi drugi.“*

Akademik Pečarić poznat je i po svom publicističkom radu. Objavio je više od 140 publicističkih knjiga.

24/02/2023.